

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՄԱՐԱՆԻ ԽԶԵՎԱՆԻ
ՄԱՍՆԱՁՅՈՒՂԻ
«Դ Ի Զ Ա Յ Ն» ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
Ծրագրի մասնագիրը**

1. Ծրագրի անվանումը և մասնագիտության թվանիշը	Դիզայն 021201.00.6
2. Բուհը	Երևանի պետական համալսարանի Իջևանիմասնաճյուղ
3. Ծրագիրը հավատարմագրված է	-
4. Շնորհվող որակավորումը	Արվեստի
5. Ծրագրի մեկնարկի ուսումնական տարին	բակալավր 2023/24
6. Ուսումնառության լեզուն	Գրական հայերեն
7. Ուսուցման ձևը	Առկա

8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները

Դիմորդը պետք է ունենա.

- Միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության վկայական,
- Կամ նախնական մասնագիտական կրթության վկայական, որում կա գրառում դիմորդի՝ միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն ստանալու վերաբերյալ,
- Կամ միջին մասնագիտական կրթության վկայական,

Դիմորդը հանձնում է ընդունելության քննություններ հետևյալ առարկաներից՝ «Գծանկարչություն», «Կոմպոզիցիա»:

Ընդունելությունը կատարվում է ԵՊՀ ԻՄ-ում հանձնած ընդունելության ներբուհական քննությունների արդյունքների հիման վրա:

9. Ծրագրի նպատակները

- Պատրաստել բարձր որակավորման բակալավր-մասնագետներ, ովքեր իրերի նախագծման պրոցեսում տիրապետում են արդի ստեղծագործական մտածելակերպի և համակարգով դիզայն ծրագրերի կատարման հմտությունների, հագուստի նախագծման և մոդելավորման հմտությունների:
- Ուսանողների համար ապահովել կրթական միջավայր և տեսական և գործնական դասընթացների շնորհիվ շրջանավարտների մոտ ձևավորել գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են մասնագիտական ոլորտում հաջողությունների հասնելու, ուսանողների գեղագիտական, ինտելեկտուալ, վերլուծական և կատարողական կարողությունների զարգացման համար:

10. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերելու գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մերողները առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Բ1. Ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկելու ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի,

արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծելու և վերարտադրելու վիզուալ ուղերձներ՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրելով դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորելու դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների և մեթոդներ և առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերացելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի:

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու քանակոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկանական աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:

Գ7. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:

Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսուրելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11. Ծրագրի ուսումնական պլանը

Կցված է

12. Ուսումնական պլանի քարտեզը

Կցված է

13. Տեղեկատվություն գնահատման կարգի վերաբերյալ

«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի հջևանի մասնաճյուղի ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կարգ, էջ 7-13:

14. Ապագա կարիերայի հնարավորությունները

«Դիզայն» կրթական ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատանքի անցնել մշակույթի բաժիններում, գեղագիտական կենտրոններում, պէտական և մասնավոր հաստատություններում՝ զրադեցնելով հետևյալ պաշտոնները.

- ուսումնական վարպետներ, մասնագետ-խորհրդատուներ,
- ներքին միջավայրի ձևավորման մասնագետներ (ինտերիեր),
- արտադրական/արդյունաբերական ոլորտի դիզայներ,
- համակարգչային-գրաֆիկական դիզայներ,
- տպագրության ոլորտի մասնագետ,
- հագուստի/դեկորացիաների ձևավորման մասնագետ,
- ոճարան,
- նկարիչ-ձևավորող:

15. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսներ և ձևեր (Եթե կան)

Ուսումնառության գործընթացում օգտագործում են հետևյալ օժանդակ ռեսուրսները.

- գիպսե, պլաստմասե ռեկվիզիտներ նախորմորտների համար,
- մոլեքուլար և գծագրական վահանակներ,
- կարի մեքենաներ,
- խեցեգործության և քանդակի համար նախատեսված սեղանիկներ,
- մուֆելային վառարան,
- համակարգիչներ,
- գունավոր բազմաֆունկցիոնալ տպիչ/ներ,
- ՅԴ տպիչ
- պրոյեկտոր,
- մանեկեններ,
- երկարյա սեղաններ,
- էտյուդնիկներ,
- մանրակերտեր պատրաստելու համար նախատեսված,
- նյութեր/սարքավորումներ:

16. Համապատասխան կրթական չափորոշիչները կամ առարկայական կողմնորոշիչները .

ԵԳՊԱ «Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ» մասնագիտության կրթական ծրագիր

ՀՊՄՀ-ի համապատասխան կրթական ծրագրեր

ՈՐ ԳԺԵԼԻ պէտական համալսարանի Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ և դիզայն մասնագիտության կրթական ծրագիր

Կազանի դաշնային համալսարանի Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ և դիզայն մասնագիտության կրթական ծրագիր

Սանկտ Պետերբուրգի Արդյունաբերական տեխնոլոգիաների և դիզայնի համալսարանի դիզայն մասնագիտության կրթական ծրագիր

Հարավային Ռուսական պէտական համալսարանի Դիզայնի և կերպարվեստի մասնագիտության կրթական ծրագիր

17. Ծրագրային այլ կողմնորոշիչներ

2023 թվականից, մասնաճյուղում իրականացվող «Դիզայն» կրթական ծրագրով, 7-րդ կիսամյակում նախատեսվում է «շարժունության պատուհան»՝ 15 կրեդիտ արժեքով, որոնք ուսանողները կարող են հավաքել ինչպես Մասնաճյուղի հարակից ծրագրերից, այնպես էլ այլ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններից: 8-րդ կիսամյակում ևս նախատեսվում է դասապրոցես՝ 4 շաբաթ տևողությամբ:

Բուհում ստացած կրթությունը թույլ կտա ծրագրի շրջանավարտներին լինել տեղեկացված դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ժամանակակից ուղղությունների և զարգացման միտումների վերաբերյալ, կողմնորոշվել ապագա կարիերայի հարցերում և լինել մրցունակ և պահանջված ազգային և տարածաշրջանային աշխատաշուկայում:

18. Պրոֆեսորադասախոսական համակազմին ներկայացվող պահանջներ

ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍՍԽՈՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱԶՄԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

1. Ընդհանրական կարողություններ

Դասավանդման/մանկավարժական

- Դասընթացի ուսումնական առարկայական ծրագիր կազմելու կարողություն:
- Մեթոդական պատրաստություն՝ դասավանդման, գնահատման ժամանակակից մեթոդների, տեխնոլոգիաների տիրապետում:
- Դասընթացի կրթական վերջնադրյունների, նպատակների և խնդիրների հստակ գիտակցման ու պարզաբանման կարողություն,
- Ուսանողների ակտիվության խրախուսման և մոտիվացնելու կարողություն,
- Բնդիհանուր նպատակ սահմանելու և դրա իրականացման ուղղությամբ ջանքերը համատեղելու հմտություն
- Ուսանողների հետ անհատական աշխատանք կատարելու կարողություն
- Ուսանողներին վերլուծական հմտությունները զարգացնելու, փաստերն ու իրողությունները բնդիհանրացնելու, երևույթները համակողմանիորեն գնահատելու, տեսական եզրակացություններ կատարելու կարողությունների ներդրման ձգտման առկայություն

Հետազոտական

- Հետազոտական աշխատանքների իրականացման հմտություն:
- Մանկավարժական դիագնոստիկական գործառույթների տիրապետում:
- Բաց նոր զարգացման հետանական հմտությունների համար
- Հիմների համար հետազոտությունների մեթոդաբանության, մացություն և իրականացման հմտություն
- Դասավանդման, հետազոտությունների իրականացման ուսումնասիրության մեթոդների ճշշտման ու կիրառման հմտություն

Հաղորդակցման

- Ուսանողի հետ միջանձնային հարաբերությունների հաստատման և կառուցղական փոխառնչություններ կառուցելու կարողություններ:
- Դասընթացը և դասապրոցեսը պլանավորելու, լսարանը կառավարելու կարողություններ:
- Առնվազն մեկ օտար լեզվի իմացություն:

ՏՀՏ կիրառություն

- Բազային համակարգչային (MS Office փաթեթի ազատ տիրապետում՝ Word, Excel, PowerPoint) հմտություններ:
- Լուսացուցադրություններ պատրաստելու և ներկայացնելու կարողություն (pptx, prezi, canva կամայի):

Այլ

- Մանկավարժական էթիկայի կանոնների տիրապետում:
- Բարձրագույն կրթության ոլորտի իրավական նորմերի իմացություն և կիրառման կարողություն:

2. Մասնագիտական կարողություններ

- Դասավանդման ոլորտի հիմնախնդիրների և մեթոդաբանական հիմքերի տիրապետում:
- Դասավանդման գործունեության հիմքում ընկած դասընթացի հիմնական հասկացությունների, հայեցակարգային մոտեցումների, տեսակետների սահմանման կարողություն՝ հաշվի առնելով լսարանի առանձնահատկությունները:
- Ուսուցման գործընթացում ժամանակակից մեթոդների և տեխնոլոգիաների կիրառման կարողություն:
- Ուսուցման գործընթացում միջառարկայական կապեր ստեղծելու կարողություն:
- Դասավանդվող առարկայի ոլորտում խնդիրներ ձևակերպելու, անհրաժեշտ նյութեր և ուսուցմանմիջոցներ ընտրելու կարողություն:
- Առցանց ձևերով, լուսացուցադրությունների և այլ եղանակներով ուսումնական նյութեր պատրաստելու և ներկայացնելու կարողություն և հմտություն:

- Ոլորտի մեթոդական առաջավոր փորձի իմացություն և ստեղծագործական կիրառմանկարողություն:
- Կրթական ծրագրի վերջնարդյունքներին առարկայական/մոդուլային ծրագրերի վերջնարդյունքները համապատասխանեցնելու կարողություն:

3. Ընդհանուր պահանջներ

Գիտական աստիճան և կոչում

- Որսկավորման կամ գիտական աստիճանի առկայություն դասավանդվող առարկայի/մոդուլիուրուտում:
- Գիտական կոչման առկայություն /ցանկալի է բակալավրատում, պարտադիր՝ մագիստրատուրայի համար / :
- Հետազոտական աշխատանքների առկայություն մանկավարժության կամ դասավանդվողարկայի/մոդուլի ոլորտում:
- Մասնակցություն հանրապետական և միջազգային գիտաժողովներին:

Մանկավարժական փորձ

- Գիտական կամ մանկավարժական աշխատանքի փորձառություն (նվազագույնը 3 տարի):
- Պաշտոնի անձնագրով գրադարձող պաշտոնին (դասախոս, ասիստենտ, դոցենտ, պրոֆեսոր)ներկայացվող
- Մասնակցություն որակավորման բարձրացման դասընթացներին վերջին 5 տարիների ընթացքում:

Պրակտիկ աշխատանքի փորձ/ցանկալի և

- Մասնագիտական գործունեության փորձառություն:
- **Այլ պահանջներ**
- Առցանց ուսուցման տեխնոլոգիաների տիրապետում:
- Դասապրոցես Moodler ծրագրով իրականացում:

Պետք է նկատի ունենալ, որ ծրագրի մասնագիրը տալիս է ծրագրի հիմնական բնութագրերի համառոտ նկարագրությունը և այն կրթական վերջնարդյունքները, որոնք ենթադրվում են, որ ձեռք կբերի ուսանողը, եթե նա լիարժեք կերպով օգտվի ծրագրի ընձեռած ուսումնառության հնարավորություններից: Ծրագրի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվություն կարելի է գտնել ԵՊՀ ԻՍ կայքէջում:

«ԴԻԶԱՅՆ» ԾՐԱԳՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋԱՄՐԴՅՈՒՔՆԵՐԸ

Ա. Գիտելիք և իմացություն			
Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ		Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ	
Ա1	Միջավայրի, արդյունաբերական և հազուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ուղատության իմացություն:		
Ա2	Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:		
F1	Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հազուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:	Գ1	Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:
F2	Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազներ), օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:	Գ2	Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձի՛տ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:
F3	Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, երգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:	Գ3	Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
F4	Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհետավարժկիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:	Գ4	Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
F5	Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:	Գ5	Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

46	Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետազ ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:	47	Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:
48	Կիրառելու SՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:	49	Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելով՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարրեր լուծումներ առաջադրելու համար:

**«ԴԻԶԱՅՆ» ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ
ՔԱՐՏԵԶԸ**

Կրթական մոդուլի անվանումը	Ամբողջ կողմ	Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները															
		Ա1	Ա2	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5	Գ6	Գ7	Գ8	Գ9
ԸՆԴՀԱՌԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՍՍԱ /ՊԱՐՏԱԴՐ/																	
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	0302									x		x					
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	0302									x		x					
Հայոց պատմություն-1	0304								x	x	x	x					
Հայոց պատմություն-2	0304								x	x	x	x					
Անգլերեն/ Ֆրանսերեն/ Վրացերեն-1	0305									x	x						
Անգլերեն/ Ֆրանսերեն/ Վրացերեն-2	0305									x	x						
Ռուսաց լեզու -1	0305									x	x						
Ռուսաց լեզու -2	0305									x	x						
Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակ-ներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	0001														x		
Էկուողիայի և բնապահպանության հիմունքներ	0105			x					x								
Փիլիսոփայություն	0304	x		x					x	x	x	x					
Ֆիզիաստիարակություն	0001									x					x		
ԸՆԴՀԱՌԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՍՍԱ /ԿԱՍՏԸՆՐԱԿԱՆ																	
Տնտեսագիտության հիմունքներ	0201			x					x	x		x					x
Գործարարության հիմունքներ	0201			x	x				x	x	x		x				x
Իրավունքի հիմունքներ	0304								x	x		x	x			x	x
Քաղաքագիտության հիմունքներ	0304								x	x		x	x			x	x
Կրոնագիտության հիմունքներ	0304	x							x	x		x	x			x	x
Մշակութաբանության հիմունքներ	0202	x							x	x		x	x			x	x
Հոգեբանության հիմունքներ	0303								x	x		x	x			x	x
Տրամարանության հիմունքներ	0304		x						x	x	x		x	x		x	x
Բարոյագիտության հիմունքներ	0303								x	x		x	x			x	x
Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	0303								x	x	x		x	x		x	x
Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	0105			x					x	x		x	x			x	x
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	0104				x				x	x		x	x			x	x
Կիրառական վիճակագրություն	0104								x	x	x		x	x		x	x
Մաթեմատիկայի հիմունքներ	0105								x	x	x		x	x		x	x
Հաղորդակցման հմտություններ	0302								x	x	x		x	x		x	x
Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	0304								x	x	x		x	x		x	x
Մեղիագրագիտություն	0302								x	x	x		x	x		x	x
Ռուսաց լեզու-3	0305								x	x		x	x			x	x
Անգլերեն-3	0305								x	x		x	x			x	x

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ /ՊԱՐՏԱԴԻՐ		U1	U2	F1	F2	F3	F4	F5	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	Q6	Q7	Q8	Q9
Նկարչություն-1	0403		x	x	x	x	x	x				x	x				
Գծագրություն և հեռանկար	0403		x	x	x	x	x	x									
Պլաստիկ անատոմիա	0105			x	x												
Գունատեսություն	0403	x	x	x	x	x			x								
Նկարչություն-2	0403		x	x	x	x	x	x	x							x	
Նյութերի տեխնոլոգիա	0403		x		x	x			x								
Բիոնիկա և արխիտեկտոնիկա	0404	x	x	x	x	x			x				x				
Կոմպոզիցիայի հիմունքներ	0404		x	x	x	x			x			x			x		
Նկարչություն-3	0403		x	x	x	x	x	x	x				x				
Արվեստի պատմություն-1	0202	x		x									x				
Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -1	0403	x	x	x	x	x			x				x				
Օրնամենտալ ոճավորում	0404		x			x		x	x				x				
Նկարչություն-4	0403		x	x	x	x	x	x	x				x		x	x	
«ՀԲ» Արվեստի պատմություն-2	0202	x		x									x				
Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -2	0403	x	x	x	x	x			x				x				
Նկարչություն-5	0403		x	x	x	x	x	x	x				x				
Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -3	0403	x	x	x	x	x			x				x				
Քանդակագործություն	0403		x	x		x	x	x	x								
Դիզայնի պատմություն	0404	x	x		x	x		x									
Նկարչություն-6	0403		x	x	x	x	x	x	x				x			x	
Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -4	0403	x	x	x	x	x			x							x	
Նկարչություն-7	0403	x	x	x	x	x			x							x	
Բրենդավորում	0404		x		x	x		x									x
ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ /ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ-	1/	U1	U2	F1	F2	F3	F4	F5	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	Q6	Q7	Q8	Q9
Դիզայն նախագծում -1	0404	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x					
Բնտերիերի և էքստերիերի դիզայն	0404	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x					
«ՀԲ» Դիզայն նախագծում -2	0404	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x					
Մակետավորում-1	0403	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					
Դիզայն նախագծում -3	0404	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x					
Մակետավորում-2	0403	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x					

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ /ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ-2/		Ա.1	Ա.2	Բ.1	Բ.2	Բ.3	Բ.4	Բ.5	Գ.1	Գ.2	Գ.3	Գ.4	Գ.5	Գ.6	Գ.7	Գ.8	Գ.9
«ՀԲ» Հագուստի մոդելավորում և նախազծում-1	0404	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x					
Տարազի պատմություն	0404	x		x		x			x	x	x	x					
«ՀԲ» Հագուստի մոդելավորում և նախազծում-2	0404	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x					
Աշխատանք նյութի վրա-1	0404	x	x	x	x	x	x	x					x				
Հագուստի մոդելավորում և նախազծում-3	0404	x	x	x		x	x	x					x				
Աշխատանք նյութի վրա-2	0404	x	x		x	x	x	x					x				
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐ		Ա.1	Ա.2	Բ.1	Բ.2	Բ.3	Բ.4	Բ.5	Գ.1	Գ.2	Գ.3	Գ.4	Գ.5	Գ.6	Գ.7	Գ.8	Գ.9
Ուսումնական պրակտիկա-1	0404			x				x		x	x		x	x		x	x
Ուսումնական պրակտիկա-2	0404			x		x		x		x	x					x	
Ավարտական աշխատանք	0404	x	x	x	x	x		x								x	
Մասնագիտական պրակտիկա	0404			x		x		x		x	x					x	x

ԱՌԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՄԲ «ԴԻԶԱՅՆ» ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆ

Գլուխ	Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Մոդ-տիպիկ	Ուսումնական բեռնվածությունը, ժամ							Կրտամյակներ																Գնա - հաս -ման ձևը			
			Ընդ	Ըստ	Ըստ	Ըստ	Ըստ	Ըստ	Ըստ	1	Ըստ	Ըստ	Ըստ	3	Ըստ	Ըստ	4	Ըստ	Ըստ	5	Ըստ	Ըստ	6	Ըստ	Ըստ	7	Ըստ	8	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՄԱՄԱՆ (ՊԱՐՏԱԴՐԻՐ)	27	810	390	165	22 5	0	420	6	6	6	6	6	6	6	6	6	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Պարտադիր դասընթացներ	23	690	330	105	22 5	0	360	6	6	6	6	4	4	4	4	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	2	60	30	0	30	0	30	2	2																			Ստ.
2	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	2	60	30	0	30	0	30			2	2																	Ստ.
3	Հայոց պատմություն-1	2	60	30	15	15	0	30					2	2															Ստ.
4	Հայոց պատմություն-2	2	60	30	15	15	0	30										2	2										Ստ.
5	Անգլերեն/Վրացերեն/Ֆրանսերեն-1	2	60	30	0	30	0	30	2	2																			Ստ.
6	Անգլերեն/Վրացերեն/Ֆրանսերեն-2	2	60	30	0	30	0	30			2	2																	Ստ.
7	Ուսուաց լեզու-1	2	60	30	0	30	0	30			2	2																	Ստ.
8	Ուսուաց լեզու-2	2	60	30	0	30	0	30					2	2															Ստ.
9	Քաղ. պաշտպան. և արտակարգ իրավիճ. բնակչ. առաջին բուժօգն.	2	60	30	15	15	0	30	2	2																			Ստ.
10	Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30										2	2										Ստ.
11	Փիլիսոփայություն	3	90	30	30	0	0	60			x	x	x	x	x	x	x	3	2									Ստ.	
	Ֆիզիաստիարակություն	0								x										x				x					Ստ.

Կամընտրական դասընթացներ	4	120	60	60	0	0	60	0	0	0	0	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	Ստ.
12 Տնտեսագիտության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
12 Գործարարության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
12 Իրավունքի հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
12 Քաղաքագիտության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
12 Կրոնագիտության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
12 Մշակութաբանության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
12 Հոգեբանության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
12 Տրամաբանության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
12 Բարոյագիտության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
12 Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
13 Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
13 Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
13 Կիրառական վիճակագրություն	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
13 Մաթեմատիկայի հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
13 Հաղորդակցման հմտություններ	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
13 Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
13 Մեղիագրագիտություն	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
13 Ռուսաց լեզու-3	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
13 Անգլերեն-3	2	60	30	30	0	0	30					2	2									Ստ.
	ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՍԱՍԱ	144	432 0	144 0	328	11 12	0	288 0	24	16	24	16	24	16	27	18	18	12	9	6	0	

45	Ավարտական աշխատանք	12	360					360														12	0	Պաշտ.	
46	Մասնագիտական պրակտիկա	3	90					90														3	0	Մտ.	
	ՀԱՐԱԿԻՑ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻՑ ԸՆՏՐՎՈՂ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ	12	360	120				240	0	12	8	0	0												
47	Հարակից դասընթաց-1- 6 կրեդիտ	6	180	60				120													6	4			
48	Հարակից դասընթաց-2- 6 կրեդիտ	6	180	60				120													6	4			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ								30	22	30	22	30	22	30	20	30	18	30	20	33	22	27	8	240
	Կրթական մոդուլների քանակը								7	7	7	7	7	7	5	5	6	4	48						

**«Դ Ի Զ Ա Յ Ն» ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉՆԵՐԸ**

ԸՆԴԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՍՍՍ/ ՊԱՐՏԱԴԻՐ

1.0302/B01	2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ԺԱՄ/ՉԱՐ.	5. 0/30/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. ստուգարք	
		8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել խոսքը, նրա դրսնորման ձևերը, ուղղախոսական ու արտասանական նորմերը, խոսքի բաղադրիչների կապակցման միջոցները, խոսքի մասերի գործածության յուրահատկությունները, գրագրության ձևերը և խոսքային էթիկան, կառուցել արտահայտիչ ու ներգործուն գրավոր ու բանավոր խոսք:
		Դասընթացի խնդիրները.
		<ol style="list-style-type: none"> 1. ուսուցանել խոսքի մշակույթի ընդհանուր օրինաչափությունները, լեզվական և գրական նորմերը, հնյունական, բառային և քերականական մակարդակներն ու նրանց կիրառության յուրահատկությունները, 2. ձևավորել ու մշակել գրական խոսքի բարձր ճաշակ ու մշակույթ:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կիխնի՝		
		ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն
		<ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու խոսքի ընդհանուր հատկանիշները, դրսնորման ձևերը, սահմանելու և ձիշտ կիրառելու լեզվական և հնյունական-արտասանական, ուղղախոսական նորմերը, 2. ձևավորելու բանավոր խոսքի կուլտուրա և գրավոր խոսքի բարձր մակարդակ՝ ձիշտ և տեղին կիրառելով լեզվական տարբեր իրողությունները (բառապաշտիքի շերտեր, ձևախմաստային խմբեր, դարձվածքներ և այլն): 3. սահմանելու, բացատրելու գրական, լեզվական, ոճական նորմաները, որոնք կիրառելի են ժամանակակից հայերենում:
		բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ
		<ol style="list-style-type: none"> 1. կառուցելու հարուստ բառապաշտիք, շարահյուսորեն ձշգիտ կապակցված գրավոր և բանավոր խոսք, 2. գործառելու գրագրության ձևերը, ուղղախոսության և արտասանվածքի նորմերը բանավոր խոսքում:
		գ. բնդիսնրական/փոխանցելի կարողություններ
		<ol style="list-style-type: none"> 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, 2. աշխատելու թիմում:
		10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
		Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանութեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:
		Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
		11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
		<ol style="list-style-type: none"> 1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. մտագրոհ 4. վերլուծական մեթոդ 5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 6. գրավոր մեթոդ 7. բացատրական մեթոդ:
		12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
		Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:
		13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.
		Թեմա 1. Խոսքի մշակույթ առարկան, նպատակը և խնդիրները: Խոսքի դրսնորման ձևերը: Լեզվական նորմ:
		Թեմա 2. Հնյունական /արտասանական/ մակարդակ: Գրագրության ձևեր: Թեմա 3. Բառային մակարդակ:

Թեմա 4. Քերականական մակարդակ: Զետքանություն: Թեմա 5. Շարահյուսություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, Եր., 2014:
2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, Եր, 2015:
3. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու/Զետքանություն/, Եր, 2002:
4. Բաղդիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003:
5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր, 2003:
6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:

1.0001/B 02	2. Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	3.2 ECTS կրետիս
4. 2 ժամ/շաբ.	5.15/15/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7.ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ սովորողների մոտ ձևավորել ԱԻ-ների մասին պատկերացում, ԱԻ-ներում գործելու հմտություններ, փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ հմտություններ և տարարնույթ պատահարների ժամանակ հնարավոր վնասվածքների և այլ ախտահարումների դեպքում առաջին բուժօգնության ցուցաբերման անհրաժեշտ կարողություններ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ներկայացնելու տարաբնույթ ԱԻ-ների հետևանքով ստեղծված իրավիճակները և դրան դիմակայելու ուղիները,
2. Ներկայացնելու տեղեկատվություն ԱԻ-ում և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից բնակչության պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների մասին,
3. Մեկնարաննելու ՀՀ-ում հավանական ԱԻ-ներից բխող ռիսկերի գնահատման մեթոդները,
4. Ներկայացնելու համաձարակային իրավիճակներում վարակի տարածման հնարավոր ուղիներն ու բացատրելու դրանցից պաշտպանության ձևերը,
5. Ներկայացնելու առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելու հիմնահարցերը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. գնահատելու տուժածի վիճակը (առաջնային և երկրորդային զննում), վնասվածքի տեսակն ու ծանրությունը և ցույց տալ առաջին բուժօգնություն,
2. դրսուրելու նախընտրելի վարքագիծ տարաբնույթ արտակարգ իրավիճակներում,
3. ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն տարաբնույթ վնասվածքների և ախտահարումների դեպքերում,
4. օգտագործելու ձեռք բերված կարողությունները ԱԻ և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից իրականացվող միջոցառումների ընթացքում:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում,
2. աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ,
3. վերլուծելու իրավիճակը և կատարելու անհրաժեշտ գործողություններ իր և շրջապատի համար:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունը.

Գ7. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. սեմինար
3. հարցադրումներ և քննարկումներ
4. լարորատոր աշխատանքներ
5. տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Վերջնարդյունների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Արտակարգ իրավիճակներ ու պատահարներ: Թեմա 1. Արտակարգ իրավիճակների

նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: **Թեմա 2.** Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: **Բաժին 2.** Քաղաքացիական պաշտպանություն: **Թեմա 3.** Բնակչության գործողությունները ահարեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: **Թեմա 4.** Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: **Թեմա 5.** Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: **Թեմա 6.** Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգերանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 7.** Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը: **Բաժին 3.** **ԱԻ-ում բնակչության առաջին բուժօգնություն:** **Թեմա 8.** Առաջին բուժօգնությունն ու մինչքաջական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 9.** Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: **Թեմա 10.** Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: **Թեմա 11.** Հակահամաճարակային միջոցառումներն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 12.** Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Մարկարյան Ռ., Զանջուղազյան Ն., Օհանջանյան Ս., Հարությունյան Ա., Հարությունյան Վ., Բաղդասարյան Լ., Հասրաթյան Ռ., Վարդանյան Ջ., «Քաղաքաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր», Եր., 2006:
- «Մինչքաջական օգնությունը բնակչությանը արտակարգ իրավիճակներում», ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2000:
- Մանասյան Վ., «Սիրտ-թոքային վերակենդանացման մինչքաջական մեթոդների ուսուցումը» (ուսումնամեթոդական աշխատանք), Եր., 2007:
- Աղամյան Ս., «Փոխադրական անշարժացում», ուսումնամեթոդական աշխատանք, Եր., 2011:
- Մանուկյան Ս., Ճաղարյան Գ., «Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնահարցեր», ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2017:

1.0302/B03	2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցների յուրացմամբ, գործառական բոլոր ոճերի առանձնահատկությունների իմացությամբ ու անսխալ գրագետ գործառմամբ, ձևավորել կարողություններ՝ գեղարվեստական խոսքի հնչյունական, բառային ու քերականական առանձնահատկությունները ինքնուրույն մեկնաբանելու և արժեուրելու համար, ծանոթացնել հրապարակային խոսքի ընդիհանուր կառուցվածքին և հիմնական հատկանիշներին և կիրառելի դարձնել ուսումնական գործընթացներում:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. բացահայտել արտահայտչական և պատկերավորման միջոցների դերը խոսքում, խոսքի գործառական տարրերակների համակարգը /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/, գեղարվեստական և հրապարակային խոսքի խնդիրները, կառուցվածքը, լեզվական առանձնահատկությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու խոսքի արժանիքները,		
2. կիրառելու արտահայտչական և պատկերավորման միջոցները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. լուսաբանելու գործառական ոճերի դասակարգման հիմունքները և ոճերի առանձնահատկությունները:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. կառուցելու պատկերավոր և գրագետ խոսքարվեստ, վերացնելու խոսքային անձշտությունները, դրսուրելու խոսքային բարձր էթիկետ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:		
Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. մտագրոհ 4. վերլուծական մեթոդ 5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 6. գրավոր մեթոդ 7. բացատրական մեթոդ:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Սոուզարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.		
Թեմա 1. Խոսքի արժանիքները: Թեմա 2. Խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներ: Թեմա 3. Խոսքի գործառական տարրերակներ /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/: Թեմա 4. Գեղարվեստական ոճ: Հրապարակային խոսք:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, Եր., 2014: 2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, Եր., 2015: 3. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու/Զնարքանություն/, Եր., 2002: 4. Բաղիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003: 5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2003: 6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:		
1. 0305/B04	2.Ուսուց լեզու-1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. սոուզարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել բանավոր և գրավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակություններ, ենելով հաղորդակցման հիմնական պահանջմունքներից:		
Դասընթացի խնդիրներն են.		
1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնաված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, 3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, 4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշտիքին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված քերականական նյութը, 2. ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված անհրաժեշտ բառապաշտ, 3. կիրառելու ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. կարդալու, պատմելու, մեկնաբանելու և վերարտադրելու գեղարվեստական և ձանաչողական բնույթի տեքստեր գրքերից, թերթերից, ամսագրերից:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. շարադրելու տեքստ (20 նախադասություն) առաջարկված որևէ թեմայով (իր, ընտանիքի, ուսման, ազատ ժամանակի, հայրենիքի, հայրենիք քաղաքի, եղանակի, հետաքրքրությունների և այլնի մասին), 2. ընկալելու և սկսելու, շարունակելու և ավարտելու երկխոսությունները:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:		
Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. եվրիստիկական մեթոդ		

4. մտագրող
5. ինդուկտիվ մեթոդ
6. դեդուկտիվ մեթոդ
7. վերլուծական մեթոդ
8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ
9. գրավոր մեթոդ
10. բացատրական մեթոդ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են

Ստուգարքը անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Հնչյունաբանություն: Զայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը: Արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: **Բաժին 2.** Բառագիտություն. բառիմաստ, մենիմաստ և բազմիմաստ բառեր: Բարի ուղիղ և փոխաբերական իմաստները: Հոմանիշներ, հականիշներ, համանուններ, հարանուններ: Դարձվածքներ: **Բաժին 3.** Բառակազմություն, բարի ձևաբանական կազմը /արմատներ, ածանցներ, վերջավորություններ, նրանց ուղղագրությունը/: **Բաժին 4.** Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևույթ/: Խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: Գոյական անուն, քերականական կարգերը, գոյականի ուղղագրությունը: Ածական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Թվական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Դերանուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ռусский язык, Под общ. ред. Л. М. Мкртчяна. Еր., изд-во ЕГУ, 2004
2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация Речь., П. Б. Балаян, Л. А. Тер-Саркисян, Б. С. Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г.
3. Учебные пособия по специальности.

1. 0305/B05	2. Ուսուաց լեզու -2	3. 2 ECTS կրետիս
4. 2 ԺԱՄ/ՀԱՐ.	5. 0/30/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. սսուցարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ապահովել և կատարելագործել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը:		
Դասընթացի խնդիրներն են.		
1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա,		
2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք,		
3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները,		
4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշտին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. գործածելու տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը,		
2. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,		
3. գործածելու մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. ընտրելու, վերլուծելու և արագատացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,		
2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,		
3. վերարտադրելու մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնելու նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ,		
4. թարգմանելու մասնագիտական տեքստը հայերենից ուսւերեն և հակառակը,		

5. զանագանելու մասնագիտական հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. գնահատելու, վերլուծելու և գուգարելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:
2. օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում /քանավեճ
2. համագործակցային աշխատանք
3. էվրիստիկական մեթոդ
4. մտագրող
5. ինդուկտիվ մեթոդ
6. դեդուկտիվ մեթոդ
7. վերլուծական մեթոդ
8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ
9. գրավոր մեթոդ
10. բացատրական մեթոդ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Զնաբանություն: Դերբայ, դերբայական դարձված, ուղղագրությունը: Մակրայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Կապեր, շաղկապներ, մասնիկներ, ձայնարկություններ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: **Բաժին 2.** Շարահյուսություն. շարահյուսության հիմնական միավորները /քառակապակցություն, նախադասություն, նախադասության անդամներ/: Պարզ նախադասություն, դասակարգումը, նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները: Բարդ նախադասություն, դասակարգումը, տեսակները: **Բաժին 3.** Մասնագիտական տեքստ, կառուցվածքը, տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները: **Բաժին 4.** Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրները: Գիտական գեկույցների և մասնագիտական ուժեքատների կառուցման հիմնական սկզբունքները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ

1. Русский язык, Под общ. ред. Л. М.Мкртчяна, Ер., изд-во ЕГУ, 2004.
2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация. Речь. П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г.
3. Учебные пособия по специальности.

1. 0304/B06	2. Հայոց պատմություն -1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5. 15/0/15	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել հայ ժողովրդի ծագումից մինչև 17-րդ դարն ընկած ժամանակահատվածի պատմությունը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք Հայկական լեռնաշխարհի պատմական աշխարհագրության, համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնադրյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտական բարձր մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն ՀՀ քաղաքական լավագույն ապագայի կերտման նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն:

Դասընթացի խնդիրները.

- ✓ Զեսավորել հստակ պատկերացում հայոց հին և միջնադարյան պետականությունների առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին:
- ✓ Զեսավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևոյնները համակողմանի գնահատելու կորողություն:
- ✓ Ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետազա դասընթացների հետ տրամաբանական կամ պատճառահետևանքային կապ ապահովելու համար:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. Վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը:
2. Նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները:
3. Ներկայացնելու համապատասխան ժամանակաշրջանում ստեղծված հոգևոր և նյութական մշակույթի արժեքները, լրացրանելու Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսության, ուսումնական և այլ բնագավառներ ու նվաճումները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը,
2. արժևորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում,
3. արժևորելու ինչպես նախաքրիստոնեական, այնպես էլ քրիստոնեական դարաշրջաններում ստեղծված մեր մշակութային արժեքները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. տարրերակելու և գնահատելու մեր պատմության բնորոշ առանձնահատկությունները, ինչը և հնարավորություն կտա քաղաքական կողմնորոշում ունենալու ներկայում և ապագայում, բանավիճելու:

10. Դասընթացը ձեռվորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանրեալ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. ռեֆերատ
3. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք. Նախապես տրված հարցարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հայաստանը հնագույն շրջանում:	Թեմա 2. Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը /Ք.ա. 9-6-րդ դդ/:
Թեմա 3. Մեծ Հայքի թագավորությունը:	Թեմա 4. Արշակունիների թագավորությունը:
Թեմա 5. Հայաստանը Վաղ միջնադարում:	Թեմա 6. Հայաստանը զարգացած միջնադարում:
Թեմա 7. Հայաստանը ուշ միջնադարում:	

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հայոց պատմություն, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012:
2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախչյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975:
3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000:
4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Եր., 2009:

1.0105/ B07	2.Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.սսուցարք	
8.Դասընթացի նպատակներ: Կուսանությունը կառուցվածքի տեսական հիմնահարցերը և «մարդկենսուրբու» համակարգում նրանց փոխազդեցությունը, ինչպես նաև պատրաստել որակյալ մասնագետներ, որոնք կարող են գնահատել շրջակա միջավայրի աղտոտման աստիճանը, որպես հասարակության գործունեության արդյունք և նախազգուշացնելու կամ կանխարգելելու անթրոպոգեն գործունեության ոչ ցանկալի հետևանքները: Նպաստել հասկանալու էկոլոգիական հիմնախնդիրների էությունը և զարգացնել այդ խնդիրները լուծելու ունակությունը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ուսանողների տալ հիմնարար գիտելիքներ՝ էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունների և օրենքների, էկոլոգիական համակարգերի և գործնքացների, շրջակա միջավայրի էկոլոգիական հնարավորությունների, բնական և տեխնոլոգիան միջավայրերի, ժամանակակից զարգացման տենդենցների, էկոլոգիական մշակույթի, որպես գործոնի ձևավորման, էկոլոգիական ձգնաժամերի, էկոլոգիայի բնագավառում միջազգային իրավական նորմերի, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող էկոլոգիական օրենսդրության մասին, ուսանողների մոտ զարգացնել հմտություններ բնագիտությունից, էկոլոգիայից, բնապահպանությունից՝ ձևավորելով դիտարկելու, ստեղծագործելու, հետազոտելու ունակությունները, տրամաբանական և գիտական լեզվամտածողությունները, եզրակացություն անելու կարողությունները: 2. դաստիարակել քաղաքացիական դիրքորոշում և պատասխանատվություն՝ մարդկության և բնական միջավայրի նկատմամբ: 		

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. Աւանագիտական գիտելիք և իմացություն

1. սահմանելու էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունները, էկոլոգիական հիմնական և կարևոր օրենքները, սկզբունքները, օրինաչափությունները և կանոնները,
2. նշելու շրջակա միջավայրի զարգացման կոնցեպցիաները և թվարկելու մթնոլորտի, օրոլորտի և հողոլորտի վրա հիմնական անթրոպոգեն ազդեցություն ունեցող աղտոտող նյութերը և ներկայացնելու նրանց վերլուծության մեթոդները:
3. բացատրելու, թե ի՞նչ ազդեցություն կարող է ունենալ բնակչության վրա շրջակա միջավայրի աղտոտման հետևանքները:

բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. էկոլոգիական գնահատական տալու շրջակա միջավայրի հիմնական գործոններին,
2. նախազգուշական միջոցառումներ ներկայացնելու գերծ պահելու շրջակա միջավայրը էկոլոգիական աղետներից,
3. անցկացնելու մոնիթորինգ և գնահատելու տարածաշրջանի էկոլոգիական իրավիճակը, համապատասխան եզրակացություն տալ այն նպաստող գործոնների մասին, որոնք կբարելավեն տարածաշրջանի էկոլոգիան:

գ. Ռնդիանական/փոխանցելի կարողություններ

1. ցուցաբերելու ինքնուրույն ուսումնասիրելու ունակություն:
2. հետազոտություններ անելու՝ ստացած տեղեկությունը արհեստավարժ օգտագործելու խնդիրների լուծման նպատակով:
3. կիրառելու կանխատեսման մեթոդ՝ որոշելու համար, թե այս կամ այն գործոնը, ինչպիսի ազդեցություն կարող է ունենալ տվյալ էկոհամակարգի վրա:

10. Դասընթացը ձևավորում է կոթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Պասիվ դասիստություն

2. Ակտիվ դասախոսություն

✓ *հարցու պատասխան*

✓ *զրույց*

3. Բնտերակտիվ դասախոսություն

✓ *«Power Point» համակարգչային ծրագրով դրվագների ցուցադրում*

✓ *հարցու պատասխան*

✓ *բանավեճ*

✓ *զրույց*

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1. Բանավոր քննում ըստ նախապես ներկայացված հարցաշարի կամ դասախոսի կողմից առաջադրված թեմայով ռեֆերատի գեկուցում:

2. Այն ուսանողները, որոնք ամբողջական դասընթացի մաս կազմող 5 և ավելի թեմաներից կամ ինքնուրույն աշխատանքների թեմաներից գնահատվել են «ստուգված», ապա ստանում են «Ստուգված»:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Էկոլոգիայի համառոտ պատմությունը: Էկոլոգիայի կառուցվածքը, առարկան և օրիենտը: Լիբիդի, մինիմումի, Վիլյամի գործոնների անկախության և Շելֆորդի տողերանտության օրենքները: **Թեմա 2.**

Էկոհամակարգի գործունեության սկզբունքները: Էկոհամակարգի կառուցվածքը: Պրոդուցենտներ, կոնսումենտներ, ռեդուցենտներ /ավտոտրոֆներ, հետերոտրոֆներ/: **Թեմա 3.** Օրգանիզմների գոյության միջավայրը և պայմանները: Կենսական, ոչ կենսական, մարդածին, սահմանափակող գործոններ: Օրգանիզմների հարմարվելը միջավայրի պայմաններին: **Թեմա 4.** Էներգիայի և նյութերի հոսքը էկոհամակարգում: Էկոհամակարգերի էներգետիկական դասակարգումը: Էներգիայի և նյութերի փոխանցումը էկոհամակարգերում, էներգիայի կորուստները սննդային շղթաներում: Ազոտի, ֆոսֆորի, ծծմբի, ածխածնի շրջանառությունը: **Թեմա 5.** Մարդու առողջության էկոլոգիական ասպեկտները: Միջավայրի քիմիական, կենսաբանական աղտոտումը, միջավայրի աղտոտումը աղմուկով, սննդամթերքների աղտոտումը: Գյուղատնտեսական և ուրբանիստական համակարգեր: **Թեմա 6.** Անսպառ և սպառվող պաշարները: Մարդու ազդեցությունը կենսոլորտի վրա: Արդյունաբերության առաջնային բնապահպանության հիմնախնդիրները: Արդյունաբերության էկոլոգիացման սկզբունքները: **Թեմա 7.** Քարոլորտի կառուցվածքը: Մթնոլորտի կառուցվածքը, նշանակությունը: Զուրը երկրի վրա և նրա հատկությունները; Կենսոլորտի կառուցվածքը: Հողը, նրա կառուցվածքը և նշանակությունը բնության մեջ: **Թեմա 8.** Պոպուլյացիայի բնութագիրը, ծնելիություն և մահացություն, պոպուլյացիայի սեռային կազմը, պոպուլյացիայիների միջև գոյություն ունեցող փոխազդեցության ձևերը, զիշատիչ-զոհի փոխարաբերությունը: **Թեմա 9.** Մթնոլորտային օդի աղտոտման հիմնական աղբյուրները և դրա էկոլոգիական հետևանքները: Զրոլորտի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Քարոլորտի և բնահողի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Երկրի կյանքայի փոփոխության և անապատացման հիմնախնդիրները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գրիգորյան Կ., Եսայան Ա., Ժամհարյան Հ., Խոյեցյան Ա., Սովուսյան Հ., Փիրումյան Գ., Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ, Եր., 2010:

2. Գրիգորյան Ա., Աղապյան Ա., ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների համակարգի ներկա վիճակը, Եր., 2008:

3. Մելքոնյան Լ., Գալստյան Ա., Բնապահպանության հիմունքներ: Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2010:

4. Շահինյան Ա., Թամրապյան Ն., Էկոլոգիա, Եր., 2002:

5. Վա洛娃 В.Д. Основы экологии: Учебное пособие.-5-е изд., Москва, 2005.

1. 0304/B08	2. Հայոց պատմություն-2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 15/0/15	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Սոուուզարք	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել հայ ժողովրդի 17-րդ դարից մինչև մեր օրերը ընկած ժամանակահատվածի պատմությունը: Այս նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնադրյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտության ամենավերջին ձեռքբերումների մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն մեր ապագայի կառուցման գործածելու նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն: Հայոց պատմությունը դիտարկվում է համաշխարհային պատմության համատեքստում:

Դասընթացի խնդիրները

- ✓ Ձևագրել հստակ պատկերացում հայոց նոր և նորագույն պատմության առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին:
- ✓ Ձևագրել պատմական փաստերը համարելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կարողություն:
- ✓ Ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետագա դասընթացների ուսումնասիրման, քննարկման և ներկայացման համար:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը,
2. Նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը,
2. արժենորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության որոշակի օրինաչափությունները, ինչը ևս հնարավորություն կտա ապագայում ձիշտ կողմնորոշվելու:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լրացնելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. ռեֆերատ,
3. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաքառ. Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:

13. Դասընթացը բաղկացն է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հայ ազատագրական շարժումները 16-18-րդ դարերում: **Թեմա 2.** Ուսումնառումը Անդրկովկաս 19-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 3.** Հայկական հարցի միջազգայնացումը: **Թեմա 4.** Ազատագրական խմբակների, կազմակերպությունների ու քաղաքական-ազգային կուսակցությունների ձևավորումը: **Թեմա 5.** Ազգային-ազատագրական գինված պայքարի փուլը: **Թեմա 6.** Իրավիճակը Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբին: Արևմտահայության Մեծ Եղեռնը և ինքնապահտպանական մարտերը: **Թեմա 7.** Հայաստանը 1917թ. ուսումնական հեղափոխությունների շրջանում: **Թեմա 8.** Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920թթ.: **Թեմա 9.** Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991թթ.: **Թեմա 10.** Հայաստանի Երրորդ Հանրապետությունը: **Թեմա 11.** Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Հայոց պատմություն, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012:
- Հայ ժողովրդի պատմություն, (Մտ. Մելք-Բախչյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975:
- Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000:
- Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ա., Ասրյան Ա.), Եր., 2009:

1. 0304/B09	2. Փիլիսոփայություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2Ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացքով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված և լավ մասնագետի համար:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. բացահայտել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները,		
2. բացատրել կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները,		
3. հիմնարար գիտությունների տվյալների փիլիսոփայական մեկնաբանությունների միջոցով աշակել ուսանողի համակարգված աշխարհայացքի, քաղաքակրթական զարգացումների, արդի միտումներին և այդ համատերսում ազգային մրցունակ համակարգի մասին պատկերացումների ձևավորմանը:		
9. Դասընթացի ակարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. սահմանելու կեցության համընդհանուր օրենքները, կատեգորիաները, հիմնական ձևերն ու առանձնահատկությունները,		
2. բացահայտելու ճանաչողության, գիտության էության առանձնահատկությունները,		
3. ներկայացնելու աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի փիլիսոփայական հայեցակարգի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները, ձշմարտության և մոլորության, գիտելիքների և հավատի, ուսցիունալ և իրացիունալ սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. տարբերելու գիտականը ոչ գիտականից, ձշմարիտը կեղծից, էականը ոչ էականից,		
2. վերլուծելու հասարակական լյանքում տեղի ունեցող գործնթացները և նրանց պատճառահետևանքային կապերը,		
3. կողմնորոշվելու մարդ-մարդ և մարդ-բնություն փոխհարաբերություններում:		
գ. բնդիշանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. տեղին և ժամանակին գործածելու փիլիսոփայական մտածողության կոնցեպտուալ ապարատը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:		
Գ2. Մարդկանի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:		
Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. դասախոսություն		
2. սեմինար		
3. քննարկում		
4. գեկուցում		
5. ուժիներատ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		

Ստուգարք

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից:

Թեմա 1. Փիլիսոփայության առարկան: **Թեմա 2.** Կեցություն և մատերիա: **Թեմա 3.** Դիալեկտիկա: **Թեմա 4.** Բնություն: **Թեմա 5.** Մարդ և պրակտիկա: **Թեմա 6.** Գիտակցություն և ձանաշողություն: **Թեմա 7.** Գիտություն: **Թեմա 8.** Հասարակություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Դավիթ Անհաղթ, Երկեր, Եր., 1980:
- Բրուտյան Գ., Իմաստափրական երկխոսություններ, Հ. 1, Եր., 1987:
- Բրուտյան Գ., Իմաստափրական երկխոսություններ, Հ. 2, Եր., 1987:
- Գարբիելյան Հ., Հայ փիլսոփայության պատմություն, Եր., 1980:
- Կյուրելյան Է., Փիլիսոփայություն, Եր., 2004:
- Փիլիսոփայության բառարան, Եր., 1975:

1. 0305/B10	2. Անգլերեն -1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ձևավորել ուսանողների լեզվական գիտելիքները անգլերեն լեզվից՝ լեզվի բոլոր մակարդակներում (կարդալ, գրել, ունկնդրել, խոսել), զարգացնել ուսանողների հաղորդակցական հմտությունները՝ միջմշակութային հաղորդակցման:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ներկայացնել տվյալ մասնագիտության ոլորտում խիստ գործածական բարապաշար,		
2. զարգացնել ձեռք բերված գիտելիքները համապատասխան խոսրային իրավիճակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. անգիր վերարտադրելու մասնագիտական բարապաշարը,		
2. թվարկելու հնչյունական և ուղղախոսական կանոնները և բացառությունները,		
3. թվարկելու նախադասության տիպերը և դրանց շարադասական հատկանիշները,		
4. տարրերելու խոսքի մասերը և դրանց կիրառական առանձնահատկությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. կիրառելու մասնագիտական բարապաշարը և քերականական գիտելիքները՝ ճիշտ բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելիս,		
2. ընկալելու կարդացած և ունկնդրած նյութի հիմնական բովանդակությունը,		
3. կատարելու A1 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. տարանջատելու հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից,		
2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում,		
3. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ2. Մարդկանի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:		
Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. հաղորդակցական մեթոդ		
2. մտագրող		
3. ուսանողական պորտֆոլիո		
4. խմբային աշխատանք		
5. գրավոր և բանավոր թարգմանություն		
6. աշխատանք տեղեկագրով		
7. ռեֆերատ		
8. ինքնուրույն աշխատանք:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Ստուգարքը համարվում է ստուգված ուսանողի՝ մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ /և վերջում		

ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում.

- գրավոր և բանավոր թարգմանություններ,
- ռեֆերատ,
- լրաստեսաշար
- խմբային աշխատանք,
- ուսանողական պրոտոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ):

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Հնչյունաբանություն և ուղղախտություն: Հնչյունների դասակարգումը և արտասանական հատկանիշները; **Բաժին 2. Քերականություն:** Խոսքի մասեր: Շարահյուսություն: **Բաժին 3. Մասնագիտական բառապաշտիքի և տեքստերի ուսումնասիրություն:** Թարգմանություններ անզերենից հայերեն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Թորմաջան Հ., Ժամանակակից անզերենի քերականություն, 1995:
2. Լազարյան Ա., Համբարձումյան Ն., Հայրապետյան Ա., Անզերեն-հայերեն բառարան, 2011:
3. Բարաթյան Ն., Երզնկյան Ե., Լազարյան Ա., Համբարձումյան Ն., Տեր-Պողոսյան Ի., Հայերեն-անզերեն բառարան, 2004:
4. Mkhitaryan, Ye., Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan, 2004.
5. S. Abrahamyan, S. Hovhannisyan, English for Art Students, 2018.
6. E. Temrazyan, S. Evinyan, S. Abrahamyan, Letter Writing and Resume, 2014.

1.0305/B10	2.Ֆրանսերեն – 1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. ստուգաք	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշտիքի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետազա՞ր առավել խորացված ուսումնասիրության համար:

Դասընթացի խնդիրները.

1. խորացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշտիքի հիմնական առանձնահատկությունների վրա,
2. ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշտիքի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ,
3. հանրագումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիքի և իմացություն

1. ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները,
2. ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները,
2. ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները,
3. լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշտիքը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոր բառ),
4. առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր:

գ. բնդիսներական/փոխանցելի կարողություններ

1. ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն,
2. ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները,
3. ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր,
4. բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու

գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝

1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ
2. ընթերցանություն
3. թեսու
4. ուժեղացու
5. դիագնոստիկ ստուգում
6. շնորհանդես
7. ինքնուրույն աշխատանք:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք

Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է բանավոր հարցում:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ոլիթմիկ խմբեր: *Շեշտ: Enchainement. Liaison.* **Թեմա 2.** Հատուկ և հասարակ գոյական: *Գոյականի սեռը, թիվը:* Սերի արտահայտությունը հոդերի և ածանցների միջոցով: **Թեմա 3.** Որոշյալ և անորոշ հոդ: *Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց:* Միաձուլված հոդ: *Հոդը չօգտագործելու դեպքերը:* **Թեմա 4.** Ածական: *Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ:* Ածականի իմաստի վոփոխությունը՝ կախված նրա դիրքից: **Թեմա 5.** Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականչական, անորոշ ածականներ: **Թեմա 6.** Թվական: *Քանակական և դասական թվականներ և դրանց գործածությունը:* **Թեմա 7.** Դերանուն: *Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր:* Անձնական շեշտված դերանուններ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Попова И.Н., Казакова Ж.А., «Французский язык», Москва, 2008
2. M. Gregoire, Od. Thievenaz, «Grammaire progressive du français» (Niveau intermédiaire).
3. Cl. Miquel, «Communication progressive du français» (Niveau débutant),
4. M. Djoulhakian, R. Meliksetian, A. Mouradian, «Manuel de français», Erevan – 2011.

1. 0305/B10	2. Վրացերեն -1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել բանավոր և գրավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակություններ, ենելով հաղորդակցման հիմնական պահանջմունքներից:		
Դասընթացի խնդիրներն են.		
1. Ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, 3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, 4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշտիքի՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված քերականական նյութը, 2. ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված անհրաժեշտ բառապաշտ, 3. կիրառելու ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. կարդալու, պատմելու, մեկնաբանելու և վերարտադրելու գեղարվեստական և ձանաշողական բնույթի տեքստեր գրքերից, թերթերից, ամսագրերից:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. շարադրելու տեքստ (20 նախադասություն) առաջարկված որևէ թեմայով (իր, ընտանիքի, ուսման, ազատ ժամանակի, հայրենիքի, հայրենի քաղաքի, եղանակի, հետաքրքրությունների և այլնի մասին), 2. ընկալելու և սկսելու, շարունակելու և ավարտելու երկխոսությունները:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանուեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու		

գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում /քանավեճ
2. համագործակցային աշխատանք
3. էվրիստիկական մեթոդ
4. մտագրոհ
5. ինդուկտիվ մեթոդ
6. դեղուկտիվ մեթոդ
7. վերլուծական մեթոդ
8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ
9. գրավոր մեթոդ
10. բացատրական մեթոդ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են

Ստուգարքը անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Հնչյունաբանություն: Զայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը: Արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: **Բաժին 2.** Բառագիտություն. բառիմաստ, մենիմաստ և բազմիմաստ բառեր: Բառի ուղիղ և փոխարերական իմաստները: Հոմանիշներ, հականիշներ, համանուններ, հարանուններ: Դարձվածքները: **Բաժին 3.** Բառակազմություն, բառի ձևաբանական կազմը /արմատներ, ածանցներ, վերջավորություններ, նրանց ուղղագրությունը/: **Բաժին 4.** Զեսքանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևով/: Խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: Գոյական անուն, քերականական կարգերը, գոյականի ուղղագրությունը: Ածական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Թվական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Դերանուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գորգածն Ո., Հայերեն-վրացերեն գրուցարան, Երևան-Թբիլիսի, 2004:

1. 0305/B11	2. Անգլերեն-2	3. 2 ECTS կրետիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել մասնագիտական բառապաշարը, խորացնել ուսանողների գիտելիքները և հմտությունները հաղորդակցական բարդ իրավիճակներում:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ներկայացնել պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և նմուշների հիման վրա ձևակերպել սեփականը,		
2. հաղորդել գիտելիքներ մասնագիտական նորաբանությունների ոլորտից:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
աս. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. թվարկելու պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և ներկայացնելու սեփական օրինակները,		
2. կազմելու գրավոր և բանավոր շարադրանք՝ օգտագործելով A2 մակարդակին համապատասխան բառապաշար և քերականական կառույցներ:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. ընկալելու և վերարտադրելու կարդացած և ունկնդրած A2 մակարդակի տեքստերի և երկխոսությունների հիմնական բովանդակությունը,		
2. շարադրելու խոսքային իրավիճակին համապատասխան գրավոր և բանավոր պատասխան,		
3. կատարելու A2 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերենից անգլերեն:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում,		
2. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեգենտացիաներ,		

3. ներգրավելու ձեռք բերված գիտելիքները և կարողությունները միջազգային ասպարեզում՝ անզերենը օգտագործելով որպես հետազա մասնագիտական առաջընթացի միջոց:

10.Դասընթացը ձևավորում է կորական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները..

Գ2. Սայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական եթիկայի նորմերը:

11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. հաղորդակցական մեթոդ
2. մտագրոհ
3. ուսանողական պորտֆոլիո
4. խմբային աշխատանք
5. գրավոր և բանավոր թարգմանություն
6. աշխատանք տեղեկագրով
7. ռեժիսուրատ
8. ինքնուրույն աշխատանք:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաքառ համարվում է ստուգված ուսանողի՝ մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ/ և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում:

- գրավոր և բանավոր թարգմանություններ,
- ռեժիսուրատ,
- պրեզենտացիա,
- խմբային աշխատանք,
- ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ, CV, դիմում, մոտիվացիոն նամակ):

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Պատումական գրագրություն: Ինքնակենսագրություն, մոտիվացիոն նամակ, դիմում: **Բաժին 2.** Մասնագիտական բառապաշտիքի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Թարգմանություններ հայերենից անզերեն:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Թոքմաջյան Հ., Ժամանակակից անզերենի քերականություն, 1995:
2. Լազարյան Ա., Համբարձումյան Ն., Հայրապետյան Ա., Անզերեն-հայերեն բառարան, 2011:
3. Բարայիան Ն., Երզնկյան Ե., Լազարյան Ա., Համբարձումյան Ն., Տեր-Պողոսյան Ի., Հայերեն-անզերեն բառարան, 2004:
4. Mkhitaryan, Ye., Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan, 2004.
5. S. Abrahamyan, S. Hovhannisyan, English for Art Students, 2018.
6. E. Temrazyan, S. Evinyan, S. Abrahamyan, Letter Writing and Resume, 2014.

1.0305/B11	2.Ֆրանսերեն – 2	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.ստուգաք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշտիքի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր մասնագիտական տեքստերից օգտվելու ունակություններ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. խորացնել նախորդ կիսամյակում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշտիքի հիմնական առանձնահատկությունների վրա,		
2. ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշտիքի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ,		
3. հանրագումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		

- Ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչունական համակարգը և հնչունական յուրահատկությունները,
- ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- Ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչունները և դրանց տառադարձման նշանները,
- Ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները,
- լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոր բառ),
- առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն,
- ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկություններ,
- ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր,
- բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ2. Մասնակի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝

- անհատական և խմբային առաջադրանքներ
- ընթերցանություններ
- թեստ
- ռեֆերատ
- դիագնոստիկ ստուգում
- շնորհանդես
- ինքնուրույն աշխատանք:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաքք

Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անց է կացվում բանավոր հարցում:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Գոյականների իգական սերի կազմության տարբեր միջոցների դասակարգում՝ քերականորեն, ձևաբանորեն, բառային: Երկու սեր ունեցող գոյականներ: **Թեմա 2.** Միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը: **Թեմա 3.** Անորոշ դերանվանական ածականներ: **Թեմա 4.** Հարաբերական դերանուններ. դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ **Թեմա 5.** Բայ: Եղանակավորման քերականական արտահայտությունը: **Թեմա 6.** Ֆրանսերեն լեզվի խոնարհման բնութագիրը: Եղանակների կազմությունը և գործածությունը նախադասություններում: **Թեմա 7.** Նախդիրների համակարգային դասակարգում: Տարբեր հարաբերություններ արտահայտող նախդիրներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Попова И.Н., Казакова Ж.А., «Французский язык», Москва, 2008.
- M. Gregoire, Od. Thievenaz, «Grammaire progressive du français» (Niveau intermédiaire).
- Cl. Miquel, «Communication progressive du français» (Niveau débutant),
- M. Djoulhakian, R. Meliksetian, A. Mouradian, «Manuel de français», Erevan – 2011.

1. 0305/B11	2. Վրացերեն -2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. ստուգաքք	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ապահովել և կատարելագործել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսք կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը:

Դասընթացի խնդիրներն են.

- ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա,
- վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք,
- խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները,

4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշտին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. գործածելու տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը,
2. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,
3. գործածելու մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ընսրելու, վերլուծելու և ադապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,
2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,
3. վերարտադրելու մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնելու նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ,
4. թարգմանելու մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն և հակառակը,
5. գանազանելու մասնագիտական հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:

գ. բնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. գնահատելու, վերլուծելու և զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը,
2. օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ2. Մարդկանի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում /քննավեճ
2. համագործակցային աշխատանք
3. էվրիստիկական մեթոդ
4. մտագրոհ
5. ինդուկտիվ մեթոդ
6. դեդուկտիվ մեթոդ
7. վերլուծական մեթոդ
8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ
9. գրավոր մեթոդ
10. բացատրական մեթոդ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզարքն անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Զնարանություն: Դերբայ, դերբայական դարձված, ուղղագրությունը: Մակրայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Կապեր, շաղկապներ, մասնիկներ, ձայնարկություններ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: **Բաժին 2.** Շարահյուսություն. Շարահյուսության հիմնական միավորները /քառակապակցություն, նախադասություն, նախադասության անդամներ/: Պարզ նախադասություն, դասակարգումը, նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները: **Բաժին 3.** Մասնագիտական տեքստ, կառուցվածքը, տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները: **Բաժին 4.** Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրները: Գիտական գեկուցյների և մասնագիտական ռեֆերատների կառուցման հիմնական սկզբունքները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ

1. Գորգած Ը., Հայերեն-Վրացերեն գրուցարան, Երևան-Թբիլիսի, 2004:

1.0001/ B 00	2.Ֆիզդաստիարակություն	3.0 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/0/0	
6.1-ին, 2-րդ կիսամյակներ	7.Ասուլարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակչմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները ապահովելու և շարունակելու վերաբերյալ։ Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը՝ դասընթացը նպատակ ունի։		
<ul style="list-style-type: none"> ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը, նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը, բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց, նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը, զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ձկունություն, դիմացկունություն, ձարպկություն, կոռրդինացիա և այլն։ 		
Դասընթացի խնդիրներն են։ <ul style="list-style-type: none"> հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում, ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ, ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում, ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք, ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ։ 		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝ <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> սահմանելու անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները, թվարկելու կոփման կանոնները և բացատրել դրանց նշանակությունը, ներկայացնելու ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքների ժամանակ անվտանգության պահպանման կանոնները, ներկայացնելու առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքները, առանձնացնելու վնասակար սովորությունները և բացատրելու դրանց կործանարար ազդեցությունը անձի մտավոր և ֆիզիկական զարգացման վրա։ <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> կատարելու նորմատիվներին համապատասխան ֆիզիկական վարժություններ (ակրոբատիկ վարժություններ, վազք, հեռացատկ), ցուցաբերելու շարժողական ընդունակություններ ու ֆունկցիոնալ կարողություններ ուսուցանվող մարզաձևերում, ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ։ <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> աջակցելու կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս անցկացվող մասսայական և 		

<p>առողջարարական ֆիզկուլտուրայի ու սպորտային միջոցառումների կազմակերպմանը,</p> <p>2. դասընթացի ժամանակ կազմակերպելու թիմային մրցախաղեր տարբեր սպորտաձևերից,</p> <p>3. կազմելու իր և ընկերների առողջ կենսակերպի ապահովման ուսումնամարզական պարապմունքների պլան:</p>
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքը.</p>
<p>Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p>
<p>Գ7. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօնություն:</p>
<p>11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ), • մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ), • ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ), • անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ), • ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ), <p>2. արտառումնական պարապմունքներ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում, • վերականգնողական միջոցառումների իրականացում, • մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի, • ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով, • մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում, • մարզաառողջարարական ձամբարների կազմակերպում:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>Դասընթացն ավարտվում է ստուգարքով: Ստուգարքը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառող ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:</p>
<p>13. Դասընթացի բաղկացած է հետևյալ եխմնական բեմաներից.</p> <p>1-ին կիսամյակ</p> <p>Թեմա 1. Ֆիզիկական դաստիարակություն, նրա դերն ու նշանակությունը ընդհանուր կրթական համակարգում: Ֆիզկուլտուրայի և սպորտի հիգիենիկ հիմունքները: Անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները: Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլք: Թեմա 2. Մարմնի կոփման կանոնները և դրանց նշանակությունը: Վազք: Վազքի տեխնիկայի ուսուցում: Վազք. փոփոխական արագությամբ, արգելքների հաղթահարումով, 60 մ /ցածր մեկնարկից/, 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: Հեռացատկ: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում: Հեռացատկ տեղից: Թեմա 3. Սպորտային խաղերի դերն ու նշանակությունը ուսանողի մտավոր և ֆիզիկական դաստիարակության, ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման գործում: Սպորտային խաղ փոլեյրոլ. խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում, գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ուսուցում: Գնդակի վարում և փոխանցում 2 ձեռքով: Զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկայի ուսուցում: Թեմա 4. Ուսանողի առողջ կենցաղավարության հիմունքները, նրա արդյունավետության չափանիշները, պայքարը բացասական երևույթների դեմ: Երկկողմանի խաղ (փոլեյրոլ, բասկետբոլ):</p> <p>2-րդ կիսամյակ</p> <p>Թեմա 1. Ընդհանուր ֆիզիկական և սպորտային պատրաստության դերը ֆիզիկական դաստիարակության գործում: Շարժողական ընդունակությունների կատարելազործման հիմունքները: Մարմնամարզություն: Ալրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ» պատկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխկոնծի երկարությամբ: Թեմա 2. Ֆիզիկական բեռնվածության ծավալը ուսանողական տարիքում, նրա միջոցով ֆիզիկական զարգացման և մարմնակազմության հնարավորություններն ու շտկման պայմանները: Մարմնամարզություն: Մարզանաստարանի վրա հենում պարկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: Թեմա 3. Ինքնուրույն պարապմունքների մեթոդական հիմունքները, նրանց ձևերը և տարիքային և սեռային առանձնահատկությունները: Սպորտային խաղ փոլեյրոլ. վերսից սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցում: Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս. տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ուսուցում: Սպորտային խաղ բասկետբոլ. գնդակին տիրապետման</p>

տեխնիկայի ուսուցում, պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում, գնդակի նետում զամբյուղի մեջ: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Հարձակողական հարվածի տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում: Խաղի պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 5.** Ինքնուրույն պարապմունքների հիգիենան և ինքնահսկումը: Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական վազք: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Երկար վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները: Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): Հեռացատկ: Հեռացատկ տեղից զույգ ոտքերի հրումով: **Թեմա 6.** Մասնակցությունը սպորտային մրցումների, դրանց ֆիզիկական և հոգեորդաստիարակչական նշանակությունը: **Թեմա 8.** Ստուգարքային ձևերի նախապատրաստում:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Սամվելյան Լ., Պետրոյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Եր., 2007.
2. Ազիզյան Գ., Վանեսյան Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավագյան Է., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բաբայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
5. Բաբայան Մ., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյախչան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
7. Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսերյան Ռ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:
10. Նահապետյան Մ., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

1.0001/ B 00	2.Ֆիզդաստիարակություն	3.0 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.0/0/0	
6.3-րդ, 4-րդ կիսամյակներ	7.ստուգարք	

8.Դասընթացի նպատակն է՝ հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակչիմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները պահպանելու և շարունակելու վերաբերյալ: Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը՝ դասընթացը նպատակ ունի:

- պահպանել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը,
- նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը,
- բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը,
- զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ձկունություն, դիմացկունություն, ճարպկություն, կոորդինացիա և այլն,
- կենսածում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց:

Դասընթացի խնդիրներն են.

- հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում,
- ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսածելի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ,
- ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատափրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում,
- ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք,

- ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- ներկայացնելու մասսայական սպորտի, բարձր նվաճումների սպորտի և ուսանողական սպորտի առանձնահատկությունները, թվարկել սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման փուլերը,
- ներկայացնելու ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգի կառուցվածքը, ունիվերսիֆարանների և օլիմպիական խաղերի տարբերությունները, թվարկել նրանց դաստիարակչական հատկությունները, ներկայացնել տեղեկություններ օլիմպիական խաղերի և անվանի մարզիկների վերաբերյալ,
- հիմնավորելու կոնկրետ սպորտաձևի ընտրումը կանոնավոր պարապմունքների համար, թվարկելու հիմնական սպորտաձևների և ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կիրառման բնութագրերը,
- թվարկելու տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները, մեկնաբանելու անհատի վրա դրանց ներգործության բնութագրերը,
- ներկայացնելու արտադրական ֆիզիկական կուլտուրայի, արտադրական մարմնամարզության առանձնահատկությունները և մեկնաբանելու նրանց անհրաժեշտությունը մասնագիտական գործունեության մեջ:

բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

- պահպանելու ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելազգործման նորմաները,
- սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում իրականացնել օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողություն կիրառելով նրա հիմնական մեթոդները և ցուցանիշները, վարել ինքնավերահսկման օրագիր,
- ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ,
- կատարելու շարժողական գործողություններ ֆիզիկական վարժությունների կատարման մատուցված մեթոդներով և ցուցաբերելու նորմատիվներին համապատասխան արդյունքներ:

գ. Ռնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ

- դասախոսի անմիջական հսկողությամբ ուսանողների խմբում իրականացնելու թեմատիկ հանձնարակականի փոխադարձ վերահսկողություն,
- աջակցելու ընկերներին թեմատիկ շարժողական գործողությունների, հնարքների կատարման ժամանակ, ներկայացնելու իր կարծիքը ընկերների ֆիզիկական պատրաստվածության վերաբերյալ,
- վերլուծելու դասախոսի կողմից իրեն և խմբին տրված անհատական և խմբային հանձնարարականների իրականացման արդյունքները,
- կազմակերպելու մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի պարապմունքներ, սպորտային միջոցառումներ կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս,
- կողմնորոշվելու տարբեր իրավիճակներում, ցուցաբերել առաջին բուժօնություն վնասվածքների դեպքում:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքը.

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ7. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօնություն:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ.

- տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),
- մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
- ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
- անհատական և խմբակային լրացրցից պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),
- ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),

2. Արտառուսումնական պարապմունքներ.

- ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,
- վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,

- մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի,
- ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,
- մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում,
- մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Դասընթացն ավարտվում է ստուգարքով: Ստուգարքը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառող ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

3-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Ուսանողական սպորտը, բուհում սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլը:

Թեմա 3. Վազքի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում, վազք փոփոխական արագությամբ, վազք 60 մ, 100 մ /ցածր մեկնարկից/: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Հեռացատկ տեղից, տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Վազք արգելվների հաղթահարումով: Վազք 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/:

Թեմա 4. Ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգը, ունիվերսիտադաներ, օլիմպիական խաղեր: Օլիմպիամը և օլիմպիական դաստիարակությունը: **Թեմա 5.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում, սկզբնահարվածի ուսուցում և ամրապնդում: Գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: **Թեմա 6.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում: **Թեմա 7.** Կանոնավոր պարապմունքների համար սպորտաձևի ընտրման դրդապատճառները և հիմնավորումը: Հիմնական սպորտաձևերի և ֆիզիկական վարժությունների համամակարգերի համառոտ հոգեֆիզիոլոգիական բնութագրերը: **Թեմա 8.** Սպորտային խաղ սեղանի թենիս, խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում: **Թեմա 9.** Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ», կանգ թիակների վրա պառկած դրությունից: **Թեմա 10.** Մարմնամարզություն: Ցատկ այծիկի վրայից՝ ոտքերը զատած եղանակով:

4-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները: Անհատի ֆիզիկական, շարժողական և հոգեկան հատկությունների վրա դրանց ներգործության բնութագրերը: **Թեմա 2.** Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ» պառկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխկոնծի երկարությամբ: Մարզանստարանի վրա հենում պառկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: **Թեմա 3.** Մարզապարապմունքների արդյունավետության հսկողությունը, ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Վերևից սկզբնահարվածի, հարձակողական հարվածի տիրապետման, խաղի պաշտպանության տեխնիկաների ուսուցում և ամրապնդում: **Թեմա 5.** Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս, նրանց տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ամրապնդում: **Թեմա 6.** Սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողությունը, նրա հիմնական մեթոդները, ցուցանիշները և ինքնավերահսկման օրագիրը: **Թեմա 7.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, գնդակին տիրապետելու, պաշտպանության, զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկաների ամրապնդում: **Թեմա 8.** Սպորտային խաղեր վոլեյբոլ և բասկետբոլ: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 9.** Առաջին բուժօգնությունը վնասվածքների դեպքում: **Թեմա 10.** Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելվների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): **Թեմա 11.** Հեռացատկ տեղից գոյց ոտքերի հրումով: **Թեմա 12.** Արտադրական ֆիզիկական կուլտուրա, արտադրական մարմնամարզություն, նրանց նշանակությունը մասնագիտական գործունեության մեջ և նրանց առանձնահատկությունները: **Թեմա 13.** Ստուգարքային ձևերի նախապատրաստում:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Սամվելյան Լ., Պետրոսյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Եր., 2007.
2. Ազիզյան Գ., Վանեայան Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավագյան Է., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բաբայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
5. Բաբայան Ս., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյախչյան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:

7. Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսերյան Ռ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզական դաստիարակությունը և առողջապահությունը համար կանոնադրությունը, Եր., 2007:
10. Նահապետյան Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

ԸՆԴԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄՍՍ ԿԱՄԾՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

1.0201/B12	2.Տնտեսագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1.	ուսանողներին մեկնաբանել տնտեսագիտության հիմնարար օրենքները կատեգորիաները, ցուցանիշները,	
2.	ուսանողներին բացատրել շուկայական տնտեսության սկզբունքները,	
3.	ուսուցանել ուսանողներին օգտվել մասնագիտական գրականությունից, օրենքներից,	
4.	ուսանողներին զինել միկրո և մակրո ցուցանիշները հասկանալու, վերլուծելու կարողություններով:	
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1.	սահմանելու և մեկնաբանելու շուկայական տնտեսության առանձնահատկությունները, սկզբունքները, տնտեսական օրենքները,	
2.	ներկայացնելու շուկայի մոդելները, ուսուրաների շուկաները և դրանց առանձնահատկությունները:	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1.	ներկայացնելու միկրո, մակրո ցուցանիշները, ֆինանսաբանվային համակարգը,	
2.	վերլուծելու տնտեսական իրավիճակները:	
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1.	աշխատելու թիմում,	
2.	տրամաբանության ճիշտ, փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր և գրավոր խոսքը, հմտորեն հաղորդակցվելու հանրության հետ:	
10.Դասընթացը ձևավորում է կորթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:		
Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:		
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանության ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:		
Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:		
11.Վիճակում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1.	դասախոսություններ	
2.	սեմինարներ, քննարկումներ և բանավեճեր	
3.	խմբային աշխատանքներ	
4.	ուժեղագույն ուժությունունակությունը:	
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:		

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից:

- Թեմա 1.** Տնտեսագիտության տեսության առարկան և մեթոդը: **Թեմա 2.** Տնտեսական զարգացման ընդհանուր խնդիրները: **Թեմա 3.** Տնտեսության շուկայական համակարգը և եկամտի շրջապույտը: **Թեմա 4.** Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: **Թեմա 5.** Սպառողի վարքի տեսություն: **Թեմա 6.** Արտադրության ծախքերի տնտեսություն: **Թեմա 7.** Շուկայի կառուցվածքը և գնի ու արտադրության ծավալի որոշումը: **Թեմա 8.** Ձեռնարկությունների ու կազմակերպությունների տիպերը և տեսակները: **Թեմա 9.** Ուսուլաների գների ձևավորումը: **Թեմա 10.** Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումներ: **Թեմա 11.** Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումներ: **Թեմա 12.** Փողը և բանկային համակարգը, դրամավարկային քաղաքականություն: **Թեմա 13.** Պետական բյուջեն և ֆիսկալ քաղաքականությունը: **Թեմա 14.** Միջազգային առևտրի տեսություն: **Թեմա 15.** Վճարային հաշվեկշիռ և արժույթային կուրսեր:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գործնի Զ., Տնտեսագիտություն, Եր., 1999:
2. Սամուելսոն Ս., Նորթհանուս Ու., Տնտեսագիտություն, Եր., 1997:
3. Մակկոնոլլ Կ.Р., Բրյո Ս.Լ. Էկոնոմիկա. 17-օւ իզդ., Մոսկվա, 2009.
4. Էկոնոմիկա տեսչություն. Երևան, 1998:

1.0201/В 12	2.Գործարարության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է հաղորդել ներկայիս տնտեսական պայմաններում գործարարություն կազմակերպելու և վարելու համար իրավական, տնտեսական և կազմակերպչական գիտելիքներ և հմտություններ:

Դասընթացի խնդիրները.

1. փոխանցել համակարգված գիտելիք գործարարության կազմակերպման վերաբերյալ,
2. մշակել կազմակերպա-կառավարչական հմտություններ գործարարությամբ գրարվելու համար,
3. հաղորդել գիտելիքներ գործունեության սուբյեկտների պատասխանատվության վերաբերյալ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. բնութագրելու գործարարության միջավայրը և տեսակները,
2. տարրերելու ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը,
3. իմանալու ձեռնարկության պետական գրանցման փաստաթղերի փաթեթը,
4. թվարկելու գործունեության տեխնիկա-տնտեսական հիմնավորման պահանջները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. մշակելու բիզնես-գաղափարներ և վերլուծության միջոցով, ընտրել լավագույնը,
2. կազմակերպելու սեփական գործ և որոշել դրա արդյունավետությունը,
3. գնահատելու ոիսկը և կողմնորոշվելու ստեղծված ցանկացած իրավիճակում,
4. հայթայթելու, վերլուծելու և տեղին օգտագործելու գործունեության համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. աշխատելու թիմում,
2. մոտիվացնելու,
3. առաջնորդելու,
4. աշխատելու տեղեկատվության հետ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հազուսի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերաբերել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)` օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տարատեսակներ, լրացնակարչություն, եռաչափ մոդելավորում:/

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական

խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ8. Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական խաղ /թիմային աշխատանք/
2. դասախոսություն, սեմինար
3. ինքնուրույն աշխատանք /գեկույց, ռեֆերատ,/
4. ճանաչողական էքսկուրսիաներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար նախատեսված ստուգարքը անց կացվում գրավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Գործարարության էությունը և ֆունկցիաները: **Թեմա 2.** Գործարարության միջավայրը և տեսակները:

Թեմա 3. Գործարարության սուրյեկտները: **Թեմա 4.** Զեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը: **Թեմա 5.** Բիզնես-գաղափարը և բիզնես հայեցակարգը, որպես գործարարության նախադրյալ: **Թեմա 6.** Մարքեթինգի պլան: **Թեմա 7.** Գործունեության կադրային ապահովումը: **Թեմա 8.** Գործունեության մեկնարկային կապիտալը և ընթացիկ գործունեության ֆինանսական ապահովումը: **Թեմա 9.** Արտադրական պլան **Թեմա 10.** Ինքնարժեքի կալկուլյացիա: **Թեմա 11.** Զեռնարկատիրական ոլուկ: **Թեմա 12.** Ֆինանսական պլանավորում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Кондратъева М., Баландина Е., Трефилова Ю., «Бизнес-планирование» учебное пособие, Ульяновск УлГТУ 2014/ [http://venec.ulstu.ru/lib/disk/2015/17.pdf/](http://venec.ulstu.ru/lib/disk/2015/17.pdf)
2. Буров В. Ю., «Основы предпринимательства», учебное пособие, Чита ,2011.
3. Богомолова В., Белоусова Н., Кублашвили О., Ролдугина Р., «Бизнес-планирование», учебное пособие, Москва 2014 [http://storage.elib.mgup.ru/6/bogomolova_2014.pdf//](http://storage.elib.mgup.ru/6/bogomolova_2014.pdf/)
4. Башаримова С., Даcъко М., Основы предпринимательства, учебное пособие.
5. Торосян Е., Сажнева Л., Ж.Н.Зарубина, «Основы предпринимательской деятельности», учебное пособие, Санкт-Петербург 2016 [https://books.ifmo.ru/file/pdf/1909.pdf//](https://books.ifmo.ru/file/pdf/1909.pdf/).

1. 0304/B12	2. Էրավունքի հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին սովորեցնել հասարակական կյանքի տարրեր ոլորտների օրենսդրական կարգավիրման հիմունքները, ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ, ինչպես նաև ձևավորել իրավական աշխարհայացը ու մշակույթը:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ձևավորել կայուն գիտելիքներ իրավունքի տեսության և իրավունքի առանձին ճյուղերի վերաբերյալ,
2. ձևավորել մասնագիտական գործունեության մեջ նորմատիվ իրավական ակտերի, իրավաբանական փաստաթուրերի կիրառման կառողություններ ու ունակություններ,

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. սահմանելու իրավագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, ինստիտուտները և տերմինները,
2. ներկայացնելու հայկական իրավունքի և օրենսդրության համակարգի կառուցվածքը, իրավական նորմերի առանձնահատկությունները և նրանց տեսակները, նորմատիվ իրավական ակտերի համակարգը,
3. մեկնաբանելու իր մասնագիտական ոլորտում իրավաբանական տերմինաբանությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- Կիրառելու իրավական ակտերը, իրավաբանական փաստաթղթերը իր մասնագիտական գործունեության մեջ,
- Վերլուծելու իրավական նորմը՝ այն կիրառելով կոնկրետ իրավիճակներում,
- Վերլուծելու և համակարգելու իրավական տեղեկատվությունը:

գ. բնդիանքական/փոխանցելի կարողություններ

- պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ4. Ստունդենտները անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստունդենտներու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելով՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն
- ռեֆերատ
- գեկուցում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարքը անց է կացվում բանավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բեմաներից.

Թեմա 1. Պետության և իրավունքի տեսություն: **Թեմա 2.** Սահմանադրական իրավունք: **Թեմա 3.** Քաղաքացիական իրավունք: **Թեմա 4.** Քրեական իրավունք: **Թեմա 5.** Աշխատանքային իրավունք: **Թեմա 6.** Ընտանեկան իրավունք: **Թեմա 7.** Տեղական ինքնակառավարում: **Թեմա 8.** Վարչական իրավունք: **Թեմա 9.** Դատավարական իրավունք: **Թեմա 10.** Արդարադատություն, դատախազություն և նոտարիատ: **Թեմա 11.** Կրթության, գիտության, մշակույթի և սոցիալական ոլորտի ՀՀ օրենսդրություն: **Թեմա 12.** Սիցազգային իրավունք:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Այվազյան Վ., Մարդու իրավունքներ, Եր., 2002:
- Առաքելյան Ս., Գարուզյան Ա., ՀՀ քրեական իրավունք, Եր., 2003, 2006:
- Բարսեղյան Տ., ՀՀ քաղաքացիական իրավունք, Եր., 2000:
- Դիլանյան Ա., ՀՀ դատարանակազմությունը և իրավապահ մարմնները, Եր., 1999:
- Ղարախանյան Գ., Ընտանեկան իրավունք, Եր, 2001:
- Քոչարյան Վ., Միջազգային իրավունք, Եր., 2002:

1.0304/B12	2.Քաղաքագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:

Դասընթացի խնդիրները.

- Ներկայացնել քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները,

- Ներկայացնել քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները,
- Ներկայացնել ու մեկնաբանել քաղաքական տեխնոլոգիա և քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- Ներկայացնելու քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը և զարգացման էուապները,
- Ներկայացնելու իշխանության կառուցվածքը, ռեսուրսները և տեսակները,
- Թվարկելու ու մեկնաբանելու պետական կառավարման ձևերը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- Վերլուծելու քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները,
- Մեկնաբանելու քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը,
- Մեկնաբանելու քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,
- աշխատելու թիմում:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ4. Ստունձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ8. Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն
- քննարկումներ
- բանավեճեր
- գեկուցումներ:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը: **Թեմա 2.** Քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները: **Թեմա 3.** Քաղաքական իշխանություն և իշխանական հարաբերությունները: **Թեմա 4.** Քաղաքական ընտրանի /Էլիտա/: **Թեմա 5.** Քաղաքական լիդերություն: **Թեմա 6.** Քաղաքական ռեժիմները: **Թեմա 7.**Հասարակության քաղաքական համակարգը: Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: Պետության ծագումը, բնույթը, դերը և հիմնական ֆունկցիաները: **Թեմա 8.** Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգերը: **Թեմա 9.** Քաղաքացիական հասարակություն: **Թեմա 10.** Քաղաքական սոցիալականացում և քաղաքական մասնակցություն: **Թեմա 11.** Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: **Թեմա 12.** Գաղափարախոսությունների տեսություն: **Թեմա 13.** Ազգեր և ազգային քաղաքականություն: **Թեմա 14.** Քաղաքականությունը և կրոնը: **Թեմա 15.** Քաղաքական մշակույթը:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

- Քաղաքագիտություն, ԵՊՀ հրատ., Եր., 2006:
- Буренко В., Журавлев В., Политология, Москва, 2004.
- Гаджиев К., Политология. Москва, 2005.

4. Политология. Под ред. А.А. Радугина. Изд-во Центр, Москва, 1999.
 5. Пушкарева Г.В. Политология. Изд-во Айрис-пресс, Москва, 2002.
 6. Мальцев В.А. Основы политологии. Изд-во ИТРССПП, Москва, 1998.

1.0304/B12	2.Կրոնագիտության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակներ:		
Էլեկտրոնային դասընթացի նպատակները՝ առաջարկությունների և պատկերացումներ ժամանակակից կրոնական տարատեսակ ուղղությունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դենումինացիաների վերաբերյալ:		
Դասընթացի խնդիրները:		
1. ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների վերաբերյալ, 2. ուսումնասիրել կրոնական տարատեսակ ուղղությունների դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկական գիտելիք և իմացություն		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դավանաբանական, պաշտամունքային, տոնածիսական առանձնահատկություններ ունեն դրանք, 2. նկարագրելու Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական առանձնահատկությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. մեկնաբանելու ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ուղղությունների զարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները, 2. համեմատական վերլուծության ենթարկելու և իրարից տարրերելու հին աշխարհի տարրեր ժողովուրդների դիցարանական համակարգերը:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. պահպանելու մասնագիտական եթիկայի նորմերը:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կորթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.		
Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հազուտի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:		
Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:		
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանություն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոր մասնագիտական հանրույթում:		
Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժիշտավարական սկզբունքերի իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		
Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:		
Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարրեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մեթոդները.		
1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. բանավեճ 4. գեկուցում 5. ուժեքատ		

6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: Թեմա 2. Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: Թեմա 3. Բուդդայականություն, խսլամ, դավանանք, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: Թեմա 4. Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: Թեմա 5. Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: Թեմա 6. Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: Թեմա 7. Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: Թեմա 8. Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: Թեմա 9. Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: Թեմա 10. Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:		
14.Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ալիշան Դ., Հայոց հին հավատքը կամ հեթանոսական կրոնը, Եր., 2002: 2. Աստվածաշունչ: 3. Գուրան, Սոֆիա, 1929: 4. Երուանդ Վրդ. Տէր-Մինասեանց, Ընդհանուր եկեղեցական պատմութիւն, հ. Ա., Էջմիածին, 1908. 5. Վլամիրոն Հ., Օվսիենկո Փ., Мировые религии, М., 1998. 6. История религии, т. 1-2, М., 2002.		
1.0202/B 12	2.Մշակութաբանության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանության առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևոյթների, գործընթացների և միսանիզմների մասին: Հասուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային ու հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ձևավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևոյթների, գործընթացների վերաբերյալ 2. ուսումնասիրել հայ և համաշխարհային մշակույթների բնդիանուր բնութագրերը:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու գիտության մեջ մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները: 2. սահմանելու մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպարանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. մեկնաբանելու մշակույթ, ենթամշակույթ, հակամշակույթ հասկացությունները, 2. վերլուծելու մշակութային գործընթացները և մշակույթի զարգացման դինամիկան, 3. մեկնաբանելու ժամանակակից մշակութային գործընթացների առանձնահատկությունները:		
գ. ընդհանրական/փխանցելի կարողություններ		
1. աշխատելու թիմում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հազուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:		
Գ1. Կիրարեկու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:		
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:		
Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների		

տարածմանը:

Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ8.Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9.Վերլուծելու և եզրահանգրումներ անելով՝ լրացնելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մուտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11.Վիրավորմ են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկումներ
3. քանալեմեր
4. ուժերատներ
5. գեկուցումներ:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաք. Անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էռության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: **Թեմա 2.**

Մշակույթի մակարդակները: Ազգային և համամարդկային քննույթը: Զանգվածային և էլիտար մշակույթ: **Թեմա 3.**

Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը: Կրոն, զիտություն և արվեստ: **Թեմա 4.** Մշակույթ-բնություն-հասարակություն: **Թեմա 5.** Նախնադարյան մշակույթ: Հին Արևելյան քաղաքակրթություններ (միջազգետքյան, եզրակացներ, հին հնդկական և չինական): **Թեմա 6.** Անտիկ (հունահռոմեական) մշակույթ: **Թեմա 7.**

Միջնադար՝ քրիստոնեական և իսլամական մշակույթներ: **Թեմա 8.** Վերածնունդ և Ռեֆորմացիա: **Թեմա 9.**

Նոր դարաշրջանի եվրոպական մշակույթը: **Թեմա 10.** Սովետնիզմի և պոստսովետնիզմի դարաշրջանների մշակույթը: **Թեմա 11.** Հայկական մշակույթ:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Մելքոնյան Գ., Մշակութարանություն, Եր., 2000:
2. Սարգսյան Ս., Մշակութարանություն, Եր., 1997:
3. Սարգսյան Ս., Մշակույթի տեսություն և հայ մշակույթի պատմություն, Եր., 2004:
4. Արյունով Ը., Ռյակովա Ը., Կուլտурна анатропология, М., 2004.
5. Ռոզին Վ., Կուլտурология, М., 1998.

1. 0303/B12	2. Հոգեբանության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7. ստուգաք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողին ընդհանուր հոգեբանության և դրա հիմունքներին, տարբեր բաժինների կառուցվածքին ու զարգացմանը, հոգեկանի ակտիվության մակարդակներին, անձնավորությանը, նրա կառուցվածքին և դրանուրումներին, անձի պարզագույն, հոգեկան իմացական գործընթացներին, ուսումնասիրել ընկալման, լմբոնման առանձնահատկությունները, հիշողության, մտածողության, երևակայության առանձնահատկությունները, պարզաբանել անձի հոգակամային կողմը, անձի հոգեբանական անհատական առանձնահատկությունները:		
Դասընթացի խնդիրները		
1. բացահայտել հոգեբանության սկզբունքներն ու հիմնական դրույթները, կրթական նոր տեխնոլոգիաները,		
2. լուծել մասնագիտական խնդիրներ, պլանավորել և իրականացնել հետազոտություններ,		
3. ցույց տալ ընդհանուր հոգեբանության առանցքային տեսությունները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն		
1. ճանաչելու ընդհանուր հոգեբանության կառուցվածքը, տարբեր բաժինների զարգացումը և գործառույթները, մեթոդները,		
2. տարբերակելու հոգեկանի ակտիվության մակարդակները,		

3.	պարզաբանելու	հոգեկան	պարզագույն	իմացական	գործընթացները	և	նրանց
4.	բացատրելու	հոգեկան	իմացական	բարձրագույն	գործընթացները	և	նրանց
	առանձնահատկությունները,						
	առանձնահատկություններին:						

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. մեկնաբանելու անձի հոգակամային ոլորտի մասին,
2. տարրերակելու անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները:

գ. բնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. զարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները,
2. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ձանապարհով:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր ու զրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ4. Ստունդնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիվ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մուտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկում
3. բանավեճ
4. գործնական պարապմունք
5. ուժիքրատ/էսսե
6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Հոգեբանության առարկան, խնդիրները: **Թեմա 2.** Հոգեբանական հիմնական մեթոդները, բնագավառները: **Թեմա 3.** Հոգեկանի ոեֆլեկտորային մեկնաբանությունը: **Թեմա 4.** Հոգեկանի ակտիվության մակարդակները: **Թեմա 5.** Հոգեկանի և զիտակցության զարգացումը: **Թեմա 6.** Անձի հոգեբանական բնութագիրը: **Թեմա 7.** Ուշադրություն, ֆիզիոլոգիական հիմքերը, տեսակները, զարգացումը: **Թեմա 8.** Անձի իմացական հոգեկան գործնքացները զգայություններ: **Թեմա 9.** Զգայությունների դասակարգումը, զգայունակություն: **Թեմա 10.** Ընկալում, ըմբռնում, առանձնահատկությունները: **Թեմա 11.** Հիշողություն և անձ, տեսակները, գործնքացները: **Թեմա 12.** Մտածողություն, տեսակները, գործնքացները: **Թեմա 13.** Երևակայության և պրոբլեմային իրադրություն, տեսակները: **Թեմա 14.** Անձի հոգակամային կողմը: **Թեմա 15.** Անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները՝ խառնվածք, բնավորություն, ընդունակություններ:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավանեսյան Հ., Հովհաննիսյան Հ., Ասրիյան Է., Հոգեբանություն, դեմքեր, փաստեր/ Ուսումնական ձեռնարկ/, Եր., 2010:
2. Նալչազյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Եր., 1997:
3. Փսիկոլոգիա. Սովորություն, տեսակները: **Թեմա 14.** Անձի հոգակամային կողմը: **Թեմա 15.** Անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները՝ խառնվածք, բնավորություն:
4. Մակլակով Ա.Գ., Общая психология. М., 2007:

5. Немов Р.С., Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС (2003).
6. Столяренко Людмила Дмитриевна, Психология.учебник для вузов.-СПб.: Питер, 2010.

1.0304/B12	2.Տրամարանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն՝ է՝ ուսումնասիրել մտածողության օրենքները և կանոնները, սովորեցնել մտածել, կոռեկտ դատել, զերծ մնալ տրամաբանական սխալներից:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ցույց տալ հասկացության և բարի տարբերությունները, 2. ծանոթացնել հասկացության տեսակների, տրամաբանական հնարների հետ, 3. ծանոթացնել տրամաբանության և նախադասության կապին, անդրադառնալ դատողության տեսակներին, տրամաբանության օրենքներին, 4. ծանոթացնել մտահանգման տարբեր տեսակներին և նրանց կանոններին, պարզաբանել ապացուցման և հերքման էությունը, նրանց եղանակները, բացահայտել ապացուցման և հերքման ընթացքում հնարքները, տրամաբանական սխալները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. սահմանելու հասկացության, նրա տեսակների, հասկացության ծավալների միջև հիմնական հարաբերությունները, տրամաբանական հնարները, 2. մեկնաբանելու դատողության, նրա տեսակների, դատողությունների միջև հիմնական հարաբերությունների, տրամաբանական հիմնական օրենքները, 3. սահմանելու մտահանգումը, նրա տեսակները, անհրաժեշտ մտահանգման տեսակները, նրանց կանոնները, ապացուցումն ու հերքումը, նրանց տեսակները, վարկածը, տրամաբանական սխալները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. բաժանելու, դասակարգելու, տեսակավորելու հասկացությունները, դրանց տեսակները, 2. զանազանելու հասկացությունն ու դատողությունը, դատողությունները տեսակավորելու ըստ տարբեր հիմքերի, գործածելու տրամաբանության հիմնական օրենքները, 3. զանազանելու մտահանգման տարբեր տեսակները, անսխալ ապացուցել և հերքել:		
գ. բնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. կառուցելու և հիմնավորելու սեփական մտքերը առանց տրամաբանական սխալների:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:		
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:		
Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկանարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		
Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:		
Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսուրելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. դասախոսություն 2. քննարկում 3. բանավեճ:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		

Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Տրամարանություն առարկան և նրա դերն ու նշանակությունը: **Թեմա 2.** Հասկացություն: **Թեմա 3.** Դատողություն: **Թեմա 4.** Տրամարանության օրենքները: **Թեմա 5.** Մտահանգում: **Թեմա 6.** Ապացուցում և հերքում: **Թեմա 7.** Պարավողիզմ, ստիւսություն, սրամություն, Պարադոքս: Հիպոթեզ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Բրուտյան Գ., Տրամարանության դասընթաց, Եր., 1976:
2. Կոնդակով Հ., Լոգիческий словарь, Москва, 1975.
3. Գետման Ա., Լогика, Москва, 1993.
4. Մակովելսկի Ա., Իстория логики, Москва, 1967.
5. Դեմիդով Ի., Լогика, Москва, 2004:

1.0303/B12	2. Բարոյագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	

6.3-րդ կիսամյակ **7. Ստուգարք**

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել բարոյականության տեսության հիմնահարցերը, ամբողջացնել բարոյականության մասին սովորողի պատկերացումները, բարձրացնել բարոյական գիտակցությունը և համաշխարհայնացման արդի ժամանակաշրջանում նպաստել ուսանողի բարոյափիլիսոփայական աշխարհայացքի ձևավորմանը:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ծանոթացնել բարոյագիտության հիմնական հասկացություններին, բարոյական առաջընթացի էությանն ու չափանիշներին, բարոյականության էությանը, կառուցվածքային բաղադրիչներին, յուրահատկությանը, գործառույթներին, բարոյականության և ազատության հարաբերությանը, ազգային ու համամարդկային բարոյամշակութային արժեքներին, բարոյական արժեհամակարգին,
- ցույց տալ ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին,
- նպաստել անձի բարոյական մտահաղորդակցության ձևավորմանը,
- բացահայտել բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից,
- վերլուծել բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները,
- ընդլայնել սովորողների մտահորիզոնը:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. սահմանելու բարոյագիտության հիմնական հասկացությունները, բարոյական առաջընթացի էությունը ու չափանիշները,
2. արժենորելու ազգային և համամարդկային բարոյամշակութային արժեքները, բարոյական արժեհամակարգը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ցույց տալու ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին:
2. բացահայտելու բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից,
3. վերլուծելու բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. պահպանելու մասնագիտական էրիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:

Գ4. Մտանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական

գործունեության համար:

Գ8. Կիրառելու SՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարրեր լուծումներ առաջադրելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկումներ
3. գեկուցումներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Բարոյագիտության հիմնական կատեգորիաները. **Թեմա 1.** Հասկացություն բարոյագիտության կատեգորիաների մասին: **Թեմա 2.** Բարին և չարը: **Թեմա 3.** Պարտը և պատասխանատվություն: **Թեմա 4.**

Պատիվ և արժանապատվություն: **Թեմա 5.** Խիլճ: Բարոյական իդեալ: **Թեմա 6.** Կյանքի իմաստն ու նպատակը: **Թեմա 7.** Երջանկություն. Աեր: **Բաժին 2.** Բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչները, յուրահատկությունը և գործառույթները: **Թեմա 8.** Բարոյականության էությունը, յուրահատկությունը և կառուցվածքային բաղադրիչները: **Թեմա 9.** Բարոյականության հիմնական սոցիալական գործառույթները: **Բաժին 3.** Բարոյականություն և ազատություն: **Թեմա 10.** Անձը և համակեցությունը: **Թեմա 11.** Բարոյականության հասարակական խնդիրները: **Բաժին 4.** Անձի բարոյական գիտակցությունը: **Թեմա 12.** Անձի բարոյական գիտակցությունը: **Թեմա 13.** Անձի բարոյական գործունեությունը: **Թեմա 14.** Անձի բարոյական հարաբերությունները: **Թեմա 15.** Անձի բարոյական մշակույթը: **Բաժին 5.** Համամարդկային բարոյական արժեքներ և ազգային բարոյական նկարագիր: **Թեմա 16.** Ժողովրդավարության և մարդու իրավունքների վերահմաստավորումը և վրոպական բարոյամշակութային արժեհամակարգի համատեքստում: **Թեմա 17.** Ազգային-բարոյական նկարագիր: **Բաժին 6.** Բարոյագիտության կիրառական խնդիրներ: **Թեմա 18.** Կիրառական բարոյագիտություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Разин А., Этика, Москва, 2003.
2. Дробницкий О., Понятие морали, Москва, 2004.
3. Мур Дж., Принципы этики, Москва, 1984.
4. Этика, Учебник под. Ред. А. Гусейнова и Е. Дубко, Москва, 2000.
5. Словарь по этике.

1.0303/B12	2. Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակները		
Էնդուսում է ծանոթացնել ուսանողներին անհատների, սոցիալական խմբերի, դասակարգերի, մարդկային այլ խմբերի գործունեության մեջ հասարակական ընդհանուր օրինաչափությունների դրսորման ձևերին և գործողության մեխանիզմներին տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ձևավորել համակարգված պատկերացում կիրառական սոցիոլոգիայի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ: 2. ուսումնասիրել սոցիալական խմբերի ընդհանուր օրինաչափությունները, դրսորման ձևերը և գործողության մեխանիզմները տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու գիտության մեջ «սոցիոլոգիա» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները, 2. սահմանելու սոցիոլոգիայի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպարանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		

- մեկնաբանելու տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները,
- վերլուծելու սոցիալական խմբերը, դասակարգերը,
- մեկնաբանելու կիրառական սոցիոլոգիայի հետազոտության մեթոդների տեսակները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- աշխատելու թիմում,
- պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կորթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ8. Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն
- քննարկումներ
- քանակեմեր
- ռեֆերատներ
- գեկուցումներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սուուզարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Կիրառական սոցիոլոգիա առարկայի նպատակը, խնդիրները: **Թեմա 2.** Տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները: **Թեմա 3.** Դիտման մեթոդ, հարցման մեթոդ, հարցագրույցի մեթոդ, փաստաթղթերի վերլուծության մեթոդ, ֆկուս խումբ: **Թեմա 4.** Հարցաշարի կառուցվածքը, տեսակները: **Թեմա 5.** Սոցիոլոգիական հետազոտության փուլերը, ծրագիրը, ընտրանքը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Бабосов Е., Прикладная социология. Тетра Системс, 2001.
- Горшков М., Шереги Ф., Прикладная социология. Методология и методы. Москва, 2011.
- Горшков М., Шереги Ф., Прикладная социология. Методология и методы. Интерактивное уч. пособ. На CD-ROM. 2012.
- Долгоруков А., От замысла к действию. Стратегическое управление. ДИСКУРС, 2011.
- Ельмееев В., Овсянников В., Прикладная социология: Очерки методологии. СПб.: СПбГУ, 1994 г. (1-е изд.)
- Кравченко А., Прикладная социология и менеджмент: Хрестоматия. М., 1998.

1.0105/B13	2.Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	3.2 ECTS կրետիս
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Սպոուզարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական մասնագիտությունների ներկայացուցիչներին բնագիտական գրագիտության հիմունքներին 21-րդ դարի մակարդակով ծանոթացնելն է:		

Այն պիտի առաջին հերթին ապագա մտավորականին ուսանի բնագիտության, մաթեմատիկայի և հումանիտար գիտությունների ուսումնասիրման առարկաների ու մեթոդոլոգիայի ընդհանրություններին ու տարբերություններին, որ նման մտավորականն իր հետագա գործունեության ընթացքում հնարավորին չափ քիչ ենթարկվի զանազան մոլորություններին, նախապաշտամունքներին ու սնահավատություններին։ Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում կներկայացվի ժամանակակից բնագիտությունը համապիտանի մեթոդների և օրենքների ամբողջության մեջ՝ ցուցադրելով շրջապատող աշխարհի ճանաչման ռացիոնալ մեթոդի առանձնահատկությունը, բնագիտության տրամարանությունը և կառուցվածքը։

Դասընթացի խնդիրներն են

1. ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք,
2. ծանոթացնել բնագիտության զարգացման պատմությանը,
3. բացատրել բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափությունները,
4. ուսանողներին ծանոթացնել բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին։

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու բնագիտության զարգացման փուլերը,
2. ներկայացնելու բնագիտության հիմնական սկզբունքներին,
3. մեկնաբանելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները։

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կիրառելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, զարգացման ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքները տարբեր հետազոտություններում,
2. կատարելու հաշվարկներ որոշակի գործնթացների վերաբերյալ և տալու որակական ու քանակական գնահատական բնության երևույթների վերջնական արդյունքների մասին,
3. կատարելու համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ։

գ. քննիանական/փոխանցելի կարողություններ

1. ներկայացնելու թիմային աշխատանքի ընթացքում հստակ սեփական միտքը,
2. օգտվելով տարբեր աղյուրներից կատարելու վերլուծություններ և դասակարգելու ստացած ինֆորմացիան,
3. ստեղծագործելով՝ պահպանելով մասնագիտական էթիկայի նորմերը։

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լրացնումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները։

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լրացնելու ժամանակ։

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավիր խոր մասնագիտական հանրույթում։

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը։

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար։

Գ8. Կիրառելու S22-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լրացնելու և աշխատանքները արագացնելու համար։

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսուրելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լրացնումներ առաջարկելու համար։

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (դասախոսումը, բացատրումը, պատմումը, զեկուցումը),
2. գործնական մեթոդները (վարժությունների և տնային առաջադրանքի կատարումը),

3. տրամաբանական մեթոդները (ինդրուկտիվ, դեղուկտիվ, անալոգիա),
4. ձանաշողական-ստեղծագործական մեթոդները (քացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),
5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային և խմբային աշխատանքներ),
6. ըննադական մտածողության մեթոդները,
7. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
9. վերահսկողության մեթոդները (գրավոր և բանավոր, պլանավորված և ոչ պլանավորված վերահսկողություն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաք.

Ուսանողին տրվում է ինքնուրույն աշխատանք ռեֆերատի տեսքով՝ դասընթացին վերաբերվող: Տրվում է ռեֆերատը բանավոր և ժամանակակից մեթոդներով ներկայացնելու հնարավորություն, եթե ուսանողը ինքնուրույն աշխատանքը ներկայացնում է դրսութելով անհրաժեշտ վերջնարդյունքի 50 տոկոսից ավելին նա ստանում է ստուգված:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

- Թեմա 1.** Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ առարկայի նպատակները, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման հիմնական փուլերը: **Թեմա 2.** Բնագիտական և հումանիտար մշակույթներ: Աշխարհի մեխանիկական, էլեկտրամագնիսական և ժամանակակից պատկերները: **Թեմա 3.** Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները: Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: Տարրական մասնիկները: Հիմնարար փոխազդեցությունները: **Թեմա 4.** Հարաբերականության հատուկ և ընդհանուր սկզբունքները: Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առնչություն: Լրացման սկզբունքը: **Թեմա 5.** Աստղերի, մոլորակների և տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և կոնյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 6.** Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: **Թեմա 7.** Եվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավանյան Լ., Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ, ԵՊՀ, Եր., 2007:
2. Կանկե Բ., Կонцепции современного естествознания, Логос., М., 2002.
3. Концепции современного естествознания Питер 2008 , (Под. редакц. Л. А. Михайлова).

1.0104/B13	2. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
------------	--	------------------

4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0
---------------	-----------

6. 4-րդ կիսամյակ	7. ստուգաք
------------------	------------

- 8. Դասընթացի նպատակն է՝** ուսանողի մոտ ձևավորել անհրաժեշտ գիտելիքներ համակարգիչների տեխնիկական և ծրագրային ապահովման մասին, զարգացնել համակարգչից օգտվելու հմտություններ, որոնք կիրառվեն ուսումնառության ընթացքում, առօրյայում, շարունակական կրթության ընթացքում, ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր համակարգչի օգնությամբ մասնագիտության մեջ գործնական հետազոտություններ ու վերլուծություններ կատարելու համար:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ուսանողին ծանոթացնել համակարգչի կառուցվածքին, համակարգային և կիրառական ծրագրերին,
2. մեկնաբանել փաստաթղթերի գեղարվեստական ձևավորման ոճերը, շրիֆտատեսակները, խմբագրման հնարավորությունները,
3. բացահայտել ժամանակակից համակարգչի դերն ու կարևորությունը հումանիտար մասնագիտությունների մեջ,
4. կատարել տրամաբանական արտահայտություններ Excel համակարգով խնդիրներ լուծելու համար,
5. բարեկարգ հաշվարկների ստացված տվյալների կառուցել գրաֆիկներ, տեսակավորել:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. թվարկելու համակարգչի կառուցվածքը և նշելու աշխատանքի հիմնական սկզբունքները,
2. ընտրելու ոճեր, շրիֆտատեսակներ, շարլոններ word տեքստային խմբագրով փաստաթղթեր ձևավորելու համար,
3. վերաբերելու և ստեղծելու էլեկտրոնային այցուսակ,
4. ուսանողը ունակ կլինիկ ընտրել և ներկայացնել Power Point համակարգի հնարավորությունները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. օգտագործելու օպերացիոն համակարգի հնարավորությունները,
2. կատարելու իր թղթավարությունը Microsoft Word տեքստային խմբագրիչով,
3. էլեկտրոնային առյուսակով կատարելու հաշվարկային աշխատանքներ՝ կիրառելով ստանդարտ ֆունկցիաներ և տրամաբանական գործողություններ,
4. կիրառելու Power Point ծրագիրը զեկուցումների, ռեֆերատների, կուրսային և ավարտական աշխատանքների ցուցադրման համար:

գ. բնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ

5. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում:/

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոր մասնագիտական հանրույթում:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրները լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական աշխատանք

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուլաքարք.

Թեսուր, առաջադրանքը, խնդիրը կամ ռեֆերատը. գնահատվում է «Բավարար», եթե կատարել է 50% և ավելի:

1. Ուսանողը շնորհանդեսի ուղեկցությամբ Power Point ծրագրով ներկայացնում է հանձնարարված ինքնուրույն աշխատանքները
2. Ուսանողը հանձնում է ուսումնառության ողջ ընթացքում ստացած գիտելիքների վերաբերյալ ռեֆերատը
3. Ուսանողը տեղում կատարում է առաջադրանք, որը բաղկացած է MS Word և Excel – ծրագրերի թեստերից:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները.

Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: ԷջՄ-ի հիմնական հանգույցները. հիշասարք, պրոցեսոր, ներածման և արտածման սարքեր: ԷջՄ-ի ծրագրային ապահովումը: Ֆայլ, ֆայլի անվանում. ֆայլի ճանապարհ: Հիշողության չափման միավորները:

Թեմա 2. Microsoft Word փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում.

Փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում: Տարի բնութագրերը: WordArt-ի տեղադրում: Նրա հետ աշխատելու գործիքներ: Formatting պանեի գործիքները: Աշխատանք Tab-երի հետ: Պարագրաֆ, նրա բնութագրերը: Էջի պարամետրերի տեղադրում: Եզրագծերի և ֆոնի տեղադրում, տեքստերի խմբագրում (բլոկների պատճենում, տեղափոխում, տեղադրում): Փաստաթղթերի նախնական դիտարկում և տպում: Տեքստերի սխալների ուղղում, որոնում, փոխարինում: Էջի համարների տեղադրում: Drawing ուժիմ: Աշխատանք AutoShapes-երի հետ: Այլուստակների տեղադրում:

Թեմա 3. Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակներ

Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակային համակարգի պատուհանի կառուցվածքը: Բջիջներ: Տվյալների

ներմուծում, խմբագրում, ֆորմատավորում: Բջջի հասցեների տիպերը: Ներմուծման ավտոմատացում: Տրամաբանական գործողություններ, ֆունկցիաներ: Տվյալների տեսակավորում՝ Filter, Sort ռեժիմները:

Թեմա 4. Microsoft PowerPoint ներկայացման ստեղծում:

Ներկայացումների ստեղծում: Անիմացիաների և ոճերի հաղորդում ասիմետրին: Զայնային, լուսային ոճերի հաղորդում սահիներին: Դիզայնի ձևավորում: Ավտոմատացնել սահիների միջև անցումը: Ներկայացումն իշտեգուել այլ թվայնացված միջոցների հետ:

Հիմնական գրականության ցանկ:

1. Հովակիմյան Ա., Սարգսյան Մ., Խաչոյան Լ., Խսպիրյան Ն., Մանուկյան Ա., Մկրտչյան Ն.. Համակարգչային գրագիտություն, Մեթոդական ձեռնարկ, Եր., 2012:
2. Տիխոմիրով Ա., Պրօքդ Ա.Կ. Կոլոսկով Պ.Վ., Կլենդրովա Ի.Ա. և այլ. Microsoft Office 2007, Գիտություն, 2008.
3. Զանփոլայյան Բ., Քոմիջութերային կիրառական տեխնոլոգիաների հիմունքները, ՀՊՃՀ, Եր. 2000:

1. 0104/B 13	2. Կիրառական վիճակագրություն	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել կիրառական վիճակագրության հիմնական մեթոդների հետ, սովորեցնել ուսանողներին կիրառել վիճակագրության մեթոդները գործնական խնդիրներ լուծելու համար, ծանոթացնել ուսանողներին կիրառական վիճակագրության տարրեր բաժինների հետ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ձևակերպելու վիճակագրական խնդիրներ,		
2. կառուցելու նմուշին համապատասխան հաճախությունների այունապատկերը,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. վերլուծելով առկա տվյալները՝ կատարելու վիճակագրական հետևողություններ:		
2. ստանալու տարրեր բնութագրիչների գնահատականներ:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. համակարգելու և վերլուծելու ստացած տեղեկատվությունը, անելու հետևողություններ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրօպական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.		
Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:		
Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:		
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:		
Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկանական աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		
Գ8. Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:		
Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսուրելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարրեր լուծումներ առաջարկելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեւերն ու մեթոդները.		
1. դասախոսություն		
2. գործնական պարապմունք		
3. ինքնուրույն աշխատանքներ		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր:		

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Նկարագրական վիճակագրություն: Բաժին 2. Նմուշային եղանակ: Բաժին 3. Գնահատման տեսություն: Բաժին 4. Միջակայքային գնահատականներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ահարոնյան Ն., Խորայելյան Ե., Հավանականությունների տեսության խնդրագիրք, ԵՊՀ, Եր., 2016.
2. Գասպարյան Կ., Վիճակագրության խնդիրների ժողովածու, Եր., 2017:
3. Հարությունյան Ե. և այլոք, Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն, Եր., 2000:
4. Իվченко Գ., Մեծեդեվ Յ., Մաթեմատիկական տեսություն, Եր., 2014.

1.0105 / В13	2. Մաթեմատիկայի հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգաք	
8. Ծրագիրը նպատակ ունի ուսանողներին ծանոթացնել մաթեմատիկայի հիմունքներին՝ որպես ընդհանուր մշակույթի բաղկացուցիչ մասի, ուսանողներին մոտ ձևավորել վերացական մտածողություն:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. լուծելու հանրակրթական և հանրամատչելի բնույթի մաթեմատիկական որոշ հարցեր:		
2. ճիշտ մշակելու թվային տվյալները, մասնագիտական վերլուծությունները գրաֆիկների, սանդղակների, մասերով,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. տարրական ֆունկցիաների հենքի վրա դասակարգել ֆունկցիաները, սահմանել ֆունկցիայի անընդհատությունը, հաշվել նրա սահմանը:		
2. գործնականում իրականացնել հետազոտական աշխատանքի ճիշտ պլանավորում,		
3. գործնականում իրականացնել հետազոտման մեթոդի ճիշտ ընտրություն:		
գ. բնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. աշխատել հետազոտական խմբում,		
2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում:		
3. վերլուծել խնդիրները և առաջարկել լուծման եղանակներ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.		
Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:		
Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:		
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոր մասնագիտական հանրություն:		
Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		
Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:		
Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. Դասախոսություններ դիդակտիկ նյութերի կիրառմամբ (համակարգիչ, աղյուսակներ և այլն)		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված		

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Մաթեմատիկա առարկան և մաթեմատիկական լեզու: **Բաժին 2.** Բազմությունների տեսության տարրեր և թվային բազմություններ: **Բաժին 3.** Ոչ էվկլիդեսյան երկրաչափություն: **Բաժին 4.** Վեկտորական հաշիվ: **Բաժին 5.** Տեքստային խնդիրներ: (տոկոսի, խառնուրդների և շարժման խնդիրներ): **Բաժին 6.** Հանրահաշվական կորեր(ուղիղ գիծ, շրջանագիծ): **Բաժին 7.** Հավանականությունների տեսություն և մաթեմատիկական վիճակագրության տարրեր:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Արարելյան Վ. և ուրիշներ, Մաթեմատիկա հումանիտար մասնա գիտությունների համար, ԵՊՀ, Երևան, 2004:
- Տիխոմիրով Հ. Բ., Շելեխօվ Ա. Մ., Մաթեմատիկա, Սպառական կառուցանքներ, Մաթեմատիկա հումանիտար մասնա գիտությունների համար, ԵՊՀ, Երևան, 2000.
- Քարտաշյան Ա.Հ. Մաթեմատիկա Երևան. Լույս, 1983
- Ստոյլովա Լ.Պ. Մաթեմատիկա Երևան, Ակադեմիա, 2007
- Լավրով Ի.Ա., Մաքսիմով Լ.Լ. Զանալու մասնա գիտությունների տեսություն և մաթեմատիկական վիճակագրության տարրեր:

1.0302/B13	2.Հաղորդակցման հմտություններ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար:

Դասընթացի խնդիրները՝

- Նպաստել սովորողների քննադատական մտածողության ձևավորմանը՝ ստեղծելով ինքնուրուց որոշումներ կայացնելու, բազմաթիվ կարծիքների ու տեսակետների նկատմամբ հարգանք ունենալու, արդյունավետ հաղորդակցվելու մթնոլորտի զարգացմանը:
- ուսումնասիրել լեզվի կիրառական և հաղորդակցային հնարավորությունները,
- բացահայտել խոսքի ընդհանուր օինաշափությունները,
- դրսուրել գրական խոսքի բարձր մշակույթ,
- հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինի՝**ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն**

- ներկայացնելու լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները.
- լուսաբանելու լեզվի դերը որպես հաղորդակցական միջոց,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- տիրապետելու որոշակի աշխատանքային հմտությունների և տարբեր միջավայրերում քաղաքակիրք, բարյացակամ հաղորդակցվելու ունակությունների:
- ընտրելու հաղորդակցման համար անհրաժեշտ լեզվառում միջոցներ.

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- դրսուրելու լեզվական բաձր մշակույթ, հարուստ բառապաշար, լայն աշխարհայցը, մասնագիտական եթերական հետ հաղորդակցվելու ունակություններ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկանալու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9.Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելով՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11.Վիճակում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Պատիվ դասիստություն
2. Ակտիվ դասախոսություն
- ✓ *հարցուպատասխան*
- ✓ *զրույց*
3. Ինտերակտիվ դասախոսություն
- ✓ *«PowerPoint» համակարգչային ծրագրով տեսադրվագաշարերի ցուցադրում*
- ✓ *հարցուպատասխան*
- ✓ *բանավեճ*
- ✓ *զրույց*

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:

13.Համառոտ բովանդակություն.

Թեմա 1. Հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը: **Թեմա 2.** Հաղորդակցման խոչընդոտները. գործնական հաղորդակցում: **Թեմա 3.** Հաղորդակցման դասակարգումները: **Թեմա 4.** Ուղղակի և անուղղակի հաղորդակցման ձևերը:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավետիսյան Յու., Պաշտոնական գրագրություն, Երևան, 2001:
2. Գաբրիելյան Յու., Լեզվական հաղորդակցության տեսություն, Երևան, 2018:
3. Գաբրիելյան Վ., Գրավոր խոսք, Երկրորդ հրատարակություն, Երևան, 2009:
4. Պետրյան Ա., Գործարար հաղորդակցություն, Երևան, 2003թ.:
5. Պետրոսյան Հ., Մարտիրոսյան Ա., Գործարար և զիտական հայոց լեզու, Երևան, 2015:
6. Քարնեզի Դ., Ինչան և ձեռք բերել բարեկամներ և ինչպես ազրել մարդկանց վրա, 1936:

1.0304/B13	2. Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	3.2 ECTS կրերիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	

8.Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել քննական և ստեղծագործական մտածողության առանձնահատկությունները, ուսանողների մոտ ձևավորել ստեղծագործական և քննական մտածողություն:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն

1. սահմանելու քննական և ստեղծագործական մտածողությունը
2. մեկնարանելու քննական և ստեղծագործական մտածողության հիմնական սկզբունքներն ու հատկանիշները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կիրառելու քննական և ստեղծագործական մտածողության գործիքները:
2. մեկնարանելու քննական մտածողության տեսակները:

գ. բնդիսնարական/փոխանցելի կարողություններ

1. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիք,

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ զիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական զիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատրասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ8.Կիրառելու SΣՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9.Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարրեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ
2. ընթերցանություն
3. թեստ
4. ռեժիսուրատ
5. գրույց լեզվակրի հետ
6. շնորհանդես
7. ինքնուրույն աշխատանք

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է քանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Ստեղծագործական և քննական մտածողության սահմանումը: **Թեմա 2.** ստեղծագործական և քննական մտածողության կարևորությունը: **Թեմա 3.** ստեղծագործական և քննական մտածողության զարգացման փուլերը: **Թեմա 4.** Ստեղծագործական և քննական մտածողության խրախուսման մեթոդները: **Թեմա 5.** Քննական և ստեղծագործական մտածողության հմտությունների զարգացման մոտեցումները: **Թեմա 6.** Ստեղծագործական և քննական մտածողության զարգացման գործիքները: **Թեմա 7.** Քննական մտածողության տեսակները: **Թեմա 8.** Ստեղծագործական մտածողության սկզբունքները, հիմնական հատկանիշները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Бутенко А. В., Ходос Е. А. Критическое мышление: метод, теория, практика. Учеб.-метод. пособие. М.: Мироц, 2002. — 176 с.
2. Ивунина Е. Е. О различных подходах к понятию «критическое мышление» // Молодой учёный. — 2009. — № 11. — С. 170—174.
3. Турчин В. Ф. Феномен науки. Кибернетический подход к эволюции. — Изд. 2-е — М.: Словарное издательство ЭТС. — 2000. — 368 с.
4. Халперн Д. Психология критического мышления. — СПб.: Питер, 2000. — 512 с.

1.0302/B13	2.Մեղիագրագիտություն	3. 2 ECTS կրետիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին ներկայացնել հասարակության և մեղիայի փոխհարաբերությունները, դրանց առանձնահատկությունները, ծանրթացնել մեղիայի կողմից հանրային կարծիքի, սոցիալական դիրքորոշման, արժեհամակարգի ձևավորման մեխանիզմներին, ուսումնասիրել հասարակական գիտակցության և մեղիամիջավայրի փոխազդեցությունների շրջանակը, հասկանալ դրանց նախադրյալները և հետևանքները::

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. հիմնավորելու մեղիայի և տեղեկատվական հասարակության էությունը, դրանց հետ կապված հասկացությունները և հիմնական տեսությունները,
2. որոշելու մեղիայի արժեքաստեղծ գործառույթը, վերջինիս միջոցով հասարակական արժեքների ձևավորման փուլերը,
3. մատնանշելու սոցիալական դիրքորոշման փոփոխման մեխանիզմները՝ մեղիայի դերն ավելի ամբողջական պատկերացնելու համար,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. տարբերակելու մեղիայի հաղորդակցային և զաղափարական բնույթը,
2. գնահատելու տեղեկատվական հասարակության հայաստանյան յուրահատկությունները,
3. հետազոտության ժամանակակից մեթոդներով համեմատելու մեղիատեսակները (մեղիա)` ըստ իրենց ազդեցիկության աստիճանի,
4. տարբերակելու ամբոխի կարգավորման/մանիպուլացման մեխանիզմներն ու հնարքները կոնկրետ դեպքերում,

գ. բնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. արժնորելու և քննադատական մոտեցում ցուցաբերելու մեղիաարտադրանքին,
2. սեփական հետազոտություններում մեթոդաբանական սկզբունքներով համակարգելու մեղիաազդեցության մեխանիզմները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի,

Ք5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ4. Ստունդնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ8. Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղածագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. գործնական պարապմունք
3. ինքնուրույն խատանքներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաքննությունը անց է կացվում բանավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հասարակության կառուցվածքը: Հասարակություն և անհատ: **Թեմա 2.** Մեղիա և մեղիամիջավայր: Մեղիայի հարորդակցային և զաղափարական բնույթը: **Թեմա 3.** Տեղեկատվական հասարակություն. ձևավորման նախադրյաները: **Թեմա 4.** Հասարակական գիտակցություն-մեղիամիջավայր. փոխադարձ ազդեցության բնույթը: **Թեմա 5.** Հասարակական գիտակցության մանիպուլացիա: **Թեմա 6.** Մեղիա և արժեքներ. մեղիայի արժեքաստեղծ գործառույթը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Morin E., Au-delà de la globalisation et du développement, société-monde ou empire-monde ? », La revue du MAUSS, 20, pp. 43-53, 2002.
2. Назаров М. М., Массовая коммуникация и общество. Введение в теорию и исследования. — М.: «Аванти плюс», 2003.
3. Поликарпова Е.В., Аксиологические Функции Масс-Медиа В Современном Обществе, Ростов-на-Дону, 2002.

4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0
6.4-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք
8.Դասընթացի նպատակները նպատակները և գարզացնել նախորդ 2 փուլերում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր խոսքի ունակություններ:	
Դասընթացի խնդիրները.	
1. խորացնել և հարստացնել ուսանողների խոսակցական բառապաշարը, 2. ակտիվացնել բանավոր խոսքը և շփման կարողությունները, 3. գարզացնել ոռուերենի ուղղախոսության նորմերը, խոսքի մասերի կառուցվածքային և գործառական առանձնահատկությունները, 4. գարզացնել ոռուերենով ազատ հաղորդակցվելու տեխնիկան:	
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝	
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	
1. ներկայացնելու ոռուերենի բառակազմության միջոցները: 2. կիրառելու հոմանիշները, հականիշները և համանունները համատեքստում: 3. գործածելու ոռուերենին բնորոշ խոսակցական կառուցներ:	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	
1. ընդհանրացնելու լեզվի նախնական բերականական և բառապաշարային գիտելիքները: 2. վարելու գրույց/երկխոսություն՝ կիրառելով ուղղախոսության և շարահյուսության կանոններ: 3. արտահայտելու և հիմնավորելու սեփական կարծիքը, կազմելու գործնական նամակներ:	
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ	
1. ունկնդիրելու և վերարտադրելու գրույց/երկխոսություն: 2. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և գեկուցումներ: 3. բանավիճելու մասնագիտական թեմաներով:	
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	
Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:	
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցնելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:	
Գ4. Ստունդներու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:	
Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:	
Գ8.Կիրառելու S22-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:	
Գ9.Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:	
11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեսություն 4. ռեֆերատ 5. գրույց լեզվակրի հետ 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք	
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.	
Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:	
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.	
Թեմա 1. Շարահյուսություն: Թեմա 2. Ուղղագրության հիմնական կանոնները: Թեմա Մասնագիտական	

Առեքուսն:			
14.Հիմնական գրականության ցանկ.			
1. Русский язык. Под общ.ред. к.ф.н. доцента Лалаян С.А. Ер., изд-во ЕГУ, 2018.			
2. Русский язык. Под общ.ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., изд-во ЕГУ, 2004.			
3. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация Речь., П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015.			
4. Учебные пособия по специальности.			

1.0201/B13	2.Անգլերեն -3	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ 2 փուլերում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր խոսքի ունակություններ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. խորացնել և հարստացնել ուսանողների խոսակցական բառապաշտը,		
2. ակտիվացնել բանավոր խոսքը և շփման կարողությունները,		
3. զարգացնել անգլերենի ուղղախոսության նորմերը, խոսքի մասերի կառուցվածքային և գործառական առանձնահատկությունները,		
4. զարգացնել անգլերենով ազատ հաղորդակցվելու տեխնիկան:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու անգլերենի բառակազմության միջոցները:		
2. կիրառելու հոմանիշները, հականիշները և համանունները համատեքստում:		
3. գործածելու անգլերենին բնորոշ խոսակցական կառուցյաներ:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. ընդհանրացնելու լեզվի նախնական բերականական և բառապաշտարային գիտելիքները:		
2. վարելու գրույց/երկխոսություն՝ կիրառելով ուղղախոսության և շարահյուսության կանոններ:		
3. արտահայտելու և հիմնավորելու սեփական կարծիքը, կազմելու գործնական նամակներ:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. ունկնդրելու և վերարտադրելու գրույց/երկխոսություն:		
2. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և գեկուցումներ:		
3. բանավիճելու մասնագիտական թեմաներով:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:		
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:		
Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկանարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		
Գ8.Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:		
Գ9.Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսուրելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ		
2. ընթերցանություն		
3. թեսու		
4. ռեֆերատ		

5. գրույց լեզվակրի հետ

6. շնորհանդես

7. ինքնուրույն աշխատանք

12.Գևահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգաքնն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգաքնն համարվում է հանձնված:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Ընդհանուր անգլերեն՝ շեշտադրելով բառապաշտիքի ընդլայնումը: **Թեմա 2.** Խոսակցական անգլերենին բնորոշ կառուցյունների ուսուցում: **Թեմա 3.** Բանավոր խոսք ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտրի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Harutyunyan K., Mkrtchyan H., Bagumyan L., Do you Speak English? Yerevan, Lusakn, 2015.
2. Mkhitarian K., Gevorgyan A., Develop Your Vision of English. Yerevan: Antares, 2017.
3. Vince M., First Certificate Language Practice. USA: Macmillan, 2010.
4. Alexander L.G., Fluency In English, Longman, 1967.
5. Alexander L.G., For and Against, Longman, 1969.

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ /ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

1.0403/B23	2. Նկարչություն -1	3. 9 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 8/82/0	
6.1-ին կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել նկարչության հնարավորություններին, ձևավորել տարածական մտածելակերպ: Ուսումնասիրել և նկարչության օրենքներին համապատասխան կառուցել երկրաչափական մարմիններ, կենցաղային իրեր ու առարկաներ: Սովորեցնել ջրաներկով պատկերել նատյուրմորտ և բնանկար, կարճատև գծանկարներ, նախանկարներ:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none">1. սովորեցնել կառուցել երկրաչափական մարմիններ,2. սովորեցնել ընկալել ու յուրացնել միջավայրի ազդեցությունը առարկաների վրա ու հակառակը, լուսատվերային փոխազդեցություններին, տոնային ու գծային կառուցումներին,3. ուսումնասիրել վարպետների աշխատանքները,4. ծանոթացնել նյութերի նրբություններին, նկարչական պարագաներին,5. նախապատրաստել ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի,6. յուրացնել ջրաներկի տարրեր տեխնիկաները, կիրառման եղանակները,7. գծանկարի գծատոնային արտահայտչամիջոցներով, ձիշտ տոնային համադրումներով հասնել կոնստրուկտիվ, վերլուծական, լուսատվերային պլաստիկայի, առարկաների կերպավորմանն ու ձիշտ տեղադրմանը,8. կատարել պարզ նատյուրմորտներ ու կարճատև բնանկարներ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ներկայացնելու նկարչության դերն ու նշանակությունը, հիմնական հասկացությունները,
2. թվարկելու նկարչության տարրական հասկացությունները,
3. նկարագրելու աշխատանքի ընթացքը, նաև մեկ լույսի տոներով աշխատելու տեխնիկան,
4. բացատրելու լույսի ու ստվերի, զծի տոնի համակցումը,
5. ցուցադրելու առարկաների գրագետ չափագրման և թղթի մեջ կառուցման ձևերը,
6. մեկնարաններու համաշափության մասին մոտեցումները,
7. բնութագրելու գունային և տոնային ներդաշնակ համադրման սկզբունքներն ու կատարման ձևերը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. զծի տոնի միջոցով ստանալու նյութականություն,
2. կատարելու գունատոնային աշխատանք՝ թղթի մեջ գրագետ տեղադրելով պարզ կենցաղային իրեր և տարբեր առարկաներ,
3. հարթ մակերեսի վրա ստանալու եռաչափ ծավալներ՝ օգտագործելով գիծը, տոնը, կիսատոնը՝ լույսն ու ստվերը ստանալու համար,
4. կատարելու նախանկարներ՝ օգտագործելով ջրաներկին հասուկ տարբեր նկարչական տեխնիկաներ,
5. ստանալ ծավալատարածական հորինվածք օգտագործելով երկրաչափական ծավալներ,
6. կատարել նախանկարներ կենցաղային իրերից,
7. ստեղծել ինտերիերում աթոռի և շիրմայի գծանկար-սկետչ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ձանապարհու:
2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում,
3. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ,
4. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կորական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադրելով գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հազուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադրելով գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Կ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Կ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Գիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. խորային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցղական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր։ Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 8 միավոր և 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար։
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից։
1. Գծանկարչություն
Թեմա 1. Նայուրմորտ գիպսե երկու երկրաչափական մարմիններով՝ բուրգ, գլան և կտորի ծալքերով։ Թեմա 2. Նայուրմորտ գիպսե երկու երկրաչափական մարմիններով՝ գունդ, խորանարդ և կտորի ծալքերով։ Թեմա 3. Նայուրմորտ գիպսե երեք երկրաչափական մարմիններով և մրգով՝ կտորի համադրությամբ։ Թեմա 4. Նայուրմորտ գիպսե երկրաչափական մարմնով և որևէ կենցաղային իրով՝ կտորի համադրությամբ։
2. Գունանկարչություն
Թեմա 2.1 Նայուրմորտ՝ երկու սափորներով (գունային կոնստրաստներով), մրգերով, կտորի ծալքերով։ Թեմա 2.2 Նայուրմորտ՝ կտորի ծալքերով, նոներով, փայտե գդալով, կիտրոնով, սափորով։ Թեմա 2. 3 Նայուրմորտ կարպետով, ծղոտե ափսեով, չորացրած բույսերով։ Թեմա 2. 4 Նայուրմորտ գիպսե երկրաչափական մարմնով, հակաղարձ գույների կտորի ծալքերով։ Թեմա 2. 5 Նայուրմորտ դեկորատիվ մուեցմամբ։ Թեմա 2. 6 Դեկորատիվ հորինվածքային աշխատանք՝ ինտերիերում առարկաներ։
3. Էսքիզավորման տեխնիկա (սկիզ)
Թեմա 3.1. Ուսանողի ծանոթացումը առարկայի հետ։ Էսքիզավորման տեխնիկայի դերն ու նշանակությունը դիզայնում։ Թեմա 3.2. Գծի նշանակությունը էսքիզավորման տեխնիկայի մեջ, վարժությունների պարզաբանում շորս տարբեր վարժանքների միջոցով։ Թեմա 3.3 Ծանոթացում նյութերի հետ, որոնցով կատարվում է առաջնային մտքի արտահայտումը և ուսումնասիրվում է նյութերի առանձնահատկությունները։ Թեմա 3.4. Մեկ կետով հետանկարի կատարում։ Երկու և երեք հավաքման կետերով հետանկարի կառուցում։ Թեմա 3.5. Լույս ու ստվերի կառուցման եղանակները, առանձնահատկությունները, դերն ու նշանակությունը էսքիզավորման տեխնիկայի մեջ։
14. Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Բարք Ա., Наброски и зарисовки, М., 1970.
2. Бесчастнов Н., Изображение растительных мотивов, М., 2004.
3. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
4. Кузин В., Наброски и зарисовки, М., 1981.
5. Кузин В., «Рисунок. Наброски и зарисовки», М.: Академия, 2004.
6. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984.
7. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012:
8. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976.
9. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955.
10. Ломов С., С. Аманжолов, Цветоведение. Учебное пособие, М., 2015.

1. 0403/B14	2. Գծագրություն և հեռանկար	3. 9 ECTS կրեդիտ
4. 6 Ժամ / շաբ.	5. 10/80/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել գծագրության և հեռանկարչության կառուցման եղանակներն ու օրինաչափությունները, պրոյեկտման առանձնահատկությունները: Սովորեցնել ստանալ հարթապատկերների և ծավալների փոխհարաբերություններ: Սովորեցնել կառուցել տրված դետալների երեք պրոյեկցիաները և դրանց միջոցով կառուցել դետալների իրական պատկերը:

Դասընթացի խնդիրները.

1. սովորեցնել գծագրերի կառուցման ճիշտ ձևերը,
2. սովորեցնել հեռանկարի կառուցման եղանակները և օրինաչափությունները,
3. սովորեցնել կառուցելու պարզ և բարդ մակետներ,
4. ներկայացնել պարզ և բարդ կտրվածքների առանձնահատկությունները,
5. ներկայացնել հարթությունների վրա կետի, ուղիղների և հարթ պատկերների պրոյեկտման առանձնահատկությունները,
6. ճշգրիտ չափումների միջոցով ստանալ հարթապատկերների և ծավալների փոխհարաբերությունները,
7. ստանալ հարթապատկերների և ծավալների փոխհարաբերություններ հեռանկարում,
8. սովորեցնել ճիշտ հեռանկարի կառուցման եղանակները և օրինաչափությունները էքստերիերում,
9. սովորեցնել գծագրելու, չափաղույուն տարրեր առարկաներ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ցուցադրելու հարթ պատկերների գծագրումը,
2. ներկայացնել շրջանագծերի խառը, ներքին և արտաքին սահուն միացումները,
3. տարածության մեջ պատկերացնելու հարթ և ծավալային մարմինների պրոյեկտումը,
4. կունենա պատկերացումներ երեք պրոյեկցիաների միջոցով դետալների իրական տեսքի պատկերման մասին,
5. կերպարացնի դետալների կտրվածքների առանձնահատկությունները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. կատարելու շրջանագծերի խառը, ներքին և արտաքին սահուն միացումներ,
2. հարթությունների վրա կառուցելու կետերի և ուղիղների պրոյեկտում,
3. պրոյեկտող հարթությունների մեջ պատկերելու առարկաների պրոյեկցիաները,
4. պրոյեկտող հարթությունների միջոցով գտնելու կետերի, ուղիղների և հարթությունների հատման գծերը և նրանց իրական տեսքերը,
5. կառուցել պարզ դետալների դիմետրիկ և իզոնոմետրիկ տեսքերը,
6. կառուցելու ներքին կահավորանքը ինտերիերում՝ պահպանելով հեռանկարչության կանոները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. ճանաչելու գծագրական գործիքները և տիրապետելու նրանցով աշխատելու հմտություններին:

10. Դասընթացը ձևավորում է կորուսկան ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խորքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,

3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրություններիխթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց ընթացիկ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ եզրափակիչ քննությամբ՝ 9 միավոր, ընթացիկ ստուգումներով 8 միավոր և մասնակցության համար 3 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

- ԹԵՍԱ** 1. Ներածություն: **ԹԵՍԱ** 2. Լծորդումներ, շրջանագծի շոշափողներ և կանթաձև կորագծեր: **ԹԵՍԱ** 3. Շոյուրերի /ցանցի մեթոդ/ առարկաների պատկերումը հարթությունների վրա, ստվերի պատկերում: **ԹԵՍԱ** 4. Ընդհանուր տեղեկություն պրոյեկցիաների մասին: **ԹԵՍԱ** 5. Կետերի, ուղիղների, հարթ մարմինների պրոյեկտումը հարթությունների վրա: **ԹԵՍԱ** 6. Աքսիոնումետրիկ պրոյեկցիաններ: **ԹԵՍԱ** 7. Ինտերիերի կառուցումը հեռանկարչությունում, ինտերիերի պատկերում: **ԹԵՍԱ** 8. Երկրաչափական մարմինների պրոյեկտումը հարթությունների վրա: **ԹԵՍԱ** 9. Երկրաչափական մարմինների մակերեսին պատկանող կետերի կառուցում (պրիզմա, քառանկյուն բուրգ, գլան, կոն, գունդ): **ԹԵՍԱ** 10. Երկրաչափական մարմինների փոփածքների կառուցում (գլան, կոն, բուրգ, պրիզմա): **ԹԵՏԱ** 11. Էքստերիեր / ճարտարապետների մեթոդով/ **ԹԵՏԱ** 12. Երկրաչափական մարմինների պարզ կտրվածքներ: **ԹԵՏԱ** 13. Երկրաչափական մարմինները կտրել պրոյեկտող հարթություններով (կոն, բուրգ, գլան, գունդ, պրիզմա): **ԹԵՏԱ** 14. Դետալների և երկրաչափական մարմինների բարդ կտրվածքներ:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գորդոն Վ. Օ., Գծագրական երկրաչափության դասագիրք և խնդրագիրք, Եր., 1960:
2. Բողոքուրով Ս. Կ., Վունով Ա. Վ., Տեխնիկական գծագրության դասընթաց, Եր., 1972:
3. Կօրօյ Յ. Հ., Կօտօյ Յ. Բ., Արխիտեկտուրա /իզդ. Արխիտեկտուրա- Ը, 2014.
4. Կրիլօյ Ա. Փ., Չերչենու, բարձրացում, իզդ. Վայսայա շկոլա, 1980.
5. Ռօզօվ Ս.Վ., Կորս չերչենու, իզդ. Արխիտեկտուրա- Ը, 2014.

1. 0105/B15	2. Պլաստիկ անատոմիա	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ /շաբ.	5. 14/16/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է. տալ գիտելիքներ մարդու մարմնի կառուցվածքի, հենաշարժիչ և մկանային համակարգի կազմության համապատասխան մարմնի մասերի շարժման վերաբերյալ, ներկայացնել մկանային համակարգի օրինաչափ փոփոխությունները, որոնք առաջանում են մարդու մարմնի տարբեր դիրքերում:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. մարդու անատոմիական կմախրի պատկերում,		
2. մարդու կմախրի գծային կառուցում,		
3. մարդու մկանային համակարգի պատկերում տարբեր դիրքերում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. որոշելու և բացատրելու մարդու մարմնի համաշափությունները,		
2. նկարագրելու մարդու մարմնի կառուցվածքը, արտաքին ձևերը,		
3. մեկնաբանելու մարդու մարմնի համաշափական օրենքները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. նկարելու մարդու մարմնի կառուցվածքը, արտաքին ձևերը,		
2. նկարելու մարդու կմախրի փոփոխությունները տարբեր դիրքերում:		
գ. քննիանության կարողություններ.		
1. կատարելու ինքնուրույն և խմբային աշխատանքներ, կատարելու դրանց վերլուծություններ և ներկայացնելու եզրակացություններ,		
2. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ		

10. Դասընթացը ձևավորում է կորուսկան ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել խնդնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. պասիվ դասախոսություն,
2. ակտիվ դասախոսություն՝ հարց ու պատասխան, գրույց,
3. ինտերակտիվ դասախոսություն «Power Point» համակարգչային ծրագրով դրվագների ցուցադրում,
4. հարց ու պատասխան, բանավեճ, գրույց:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 8 միավոր՝ յուրաքանչյուր ընթացիկ՝ 4 միավոր, ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներով՝ 4 միավոր և 8 միավոր տրվում է խնդնուրույն աշխատանքների կատարման համար:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ներածություն: Պլաստիկ անատոմիա առարկայի նպատակը, խնդիրները: **Թեմա 2.** Մեծահասակի և երեխայի անատոմիական առանձնահատկությունները: Ուլորային համակարգ: Կմախք: Կմախքի առանձին մասերի պլաստիկ նշանակություննը /գանգ, ողնաշար, կրծքավանդակ, ուսագոտի, կոնք, վերին և ստորին ազատ վերջույթներ/: **Թեմա 3.** Մկանային համակարգի պլաստիկ նշանակությունը: **Թեմա 4.** Մարմնի ընդհանուր և տարրեր մասերի համաշափությունները: **Թեմա 5.** Մարմնի ձևերի փոփոխությունները շարժումների ժամանակ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Այվազյան Ս. Պ., Պլաստիկ անատոմիայի հիմունքները, Եր., 1963.
2. Բարչայ Ենե, Анатомия для художников Эксмо, М., 2008.
3. Կալե-Ժермен Б., Твое тело Астель, М., 2008.
4. Рабинович М. Ц., Пластическая анатомия человека, четвероногих и птиц Высшая школа М., 1978.

1. 0403/B16	2. Գունատեսություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ /շաբ.	5. 4/26/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ ընդհանուր տեղեկություններ գույնի, նրա ֆիզիկական հիմքի, քրոմատիկ, արրոմատիկ, համադիր և հակադիր գույների մասին: Սովորեցնել ստեղծագործական աշխատանքներում ձիշտ օգտագործել գունային հարաբերությունները:		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ul style="list-style-type: none"> • ներկայացնել գույնի կիրառման հիմնախնդիրները դիզայնում, • սովորեցնել գունային հարաբերությունների ձիշտ օգտագործում՝ ելնելով գունատեսության առանձնահատկություններից, • կատարել գույների համատեղում, • կիրառել գունային կոմպոզիցիայի հիմնական ֆունկցիաները դիզայնում: 		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ		
ա. մասնագիտական գիտելիքի և իմացություն.		
1. թվարկելու հիմնական գույները,		
2. ներկայացնելու գույների ձիշտ օգտագործումը, իրար հետ համադրելու խառնուրդներ ստանալու եղանակները,		
3. ներկայացնելու գունային համակարգերը և մոդելները,		
4. թվարկելու գույնի հիմնական բնույթագրումները և դասակարգումը ըստ հոգեբանական ազդեցության		
բ. գործնականմասնագիտական կարողություններ		
1. կատարելու գունային ձիշտ վերլուծություններ,		
2. ինտերիերում կիրառել գույնի որոշակի օրինաչափությունները, հոգեբանական և ֆիզիկական ազդեցությունը,		
3. ցուցադրել գունային ներդաշնակությունը և հակադրությունը:		

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.
1. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 2. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ, 3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
10. Դասընթացը ձևակրում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հազուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:
Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:
Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լրտեսումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հազուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:
Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազներ) օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:
Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, երգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:
Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. Խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը և այլն), 2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը և այլն), 3. գրքնական մեթոդները (առաջարանքները, վարժությունները, տնային առաջարանքի կատարումը և այլն), 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքրի դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում և այլն), 5. ինտերակտիվ-կառուցղական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ և այլն), 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջարանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն և այլն), 7. քննադատական մտածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ և այլն), 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – գույզ կազմիր – քննարկիր, ձևակույտ, ուսումնականմրցույթ և այլն), 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն), 10. վերահսկողության մեթոդները (գրավոր, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն): 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն):
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ առավելագույնը 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկը գնահատվում է 4, իսկ 2-րդը՝ 5 միավոր, 8 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար և 3 միավոր՝ մասնակցության համար։
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Ներածություն: Գույնի տեսություն: Գույնի կիրառման հիմնախնդիրները դիզայնում: Թեմա 2. Գունային համակարգեր և մոդելներ: Թեմա 3. Գույնի հիմնական քննութագրումները և դասակարգումը ըստ հոգեբանական ազդեցության: Թեմա 4. Գունային ներդաշնակություն և հակարություն: Թեմա 5. Գունային կոմպոզիցիայի հիմնական ֆունկցիաները դիզայնում: Թեմա 6. Ինտերիերում գույնի կիրառման որոշակի օրինաչափությունները, հոգեբանական և ֆիզիկական ազդեցությունը: Թեմա 7. Գունային կոմպոզիցիայի ընդհանուր լուծման կարևորագույն գործոնները և միջոցները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Медведев В., Цветоведение и колористика. Учебное пособие, М., 2020.
2. Аксенов Ю., Левидова М., Цвет и линия, М., 1986.
3. Цветоведение и колористика. Курс лекций. — СПб.: ИПЦ СПГУТД, 2005.
4. Ильина О., Бондарева К., Цветоведение и колористика: учебное пособие / ГОУ ВПО СПбГУРП. СПб., 2008.
5. Николай Ли, Рисунок. Основы учебного академического рисунка. Учебник, Эксмо, 2015.
6. Устин В., Композиция в дизайн, М., 2007.
7. Леонардо да Винчи, Избранные произведения, Т-1, М.-Л., Академия, 1935.
8. Степанова Н., Цвет в интерьере, К. 1985.

1. 0403/B24	2. Նկարչություն-2	3. 9 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 8 /82/ 0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել և նկարչության օրենքներին համապատասխան պատկերել մի քանի կենցաղային առարկաներ միասին (մեկ ամբողջության մեջ)` ինտերիերի հատվածում: Ուսանողներին սովորեցնել աշխատել տարրեր նյութերով, կատարել կարճատև նախանկարներ, նատյուրմորտներ, ստեղծագործական աշխատանքներ: Կատարել դիզայներական աշխատանք: Հորինվածքը գրագետ տեղադրել թղթում, առարկաները նկարել վերլուծական, բովանդակային մոտեցմամբ զգալով գունատոնային խաղերը, առարկաները, գունային, տոնային, լուսային փոխադրեցությունները, անդրադաները:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Նկարչության միջոցով ուսումնասիրել մեկ կամ մի քանի առարկաների կապը միմյանց և շրջապատիհետ, 2. գծի տոնի միջոցով ցույց տալ առարկայի կառուցվածքը, 3. ուսանողներին նախապատրաստել պլեների ընթացքում էքստերիերի պատկերման, 4. սովորեցնել տաք և սաղը տոների հարաբերությունների միջոցով ստանալ ծավաներ, 5. ստեղծելու սկետչ ինտերիերի հատվածի և գրասենյակային առարկաների համադրությամբ, 6. ձևավորել գունատոնային ձիշտ ընկալում և վերարտադրում, տարածածավալային մտածելակերպ, 7. սովորեցնել հորինվածքը թղթում գրագետ տեղադրելուն, 8. կատարել հորինվածքային ոճավորված աշխատանք:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինֆ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. Ներկայացնելու առարկաների գրագետ չափագրման և թղթի մեջ կառուցման ձևերը, 2. ներկայացնելու աշխատանքային գործընթացի հերթականությունը, 3. թվարկելու նկարչական ոճերի տարրեր տեսակները, 4. ձանաչելու գեղանկարչության տեսակները, գեղանկարչության ոճերի լավագույն համաշխարհային օրինակները, 5. ստանալու համոզիչ պատկեր՝ մեկ կամ մի քանի առարկայով՝ օգտագործելով զծանկարի հնարավորությունները, 6. յուրաքանչյուր առարկայում տեսնելու ստեղծագործական տարր՝ ներկայացնելով այն դիզայներական մտածելակերպով:		
բ. գործնականմասնագիտականկարողություններ.		
1. թղթում ստանալու եռաչափ ծավալներ, 2. աշխատելու տարրեր նյութերով, 3. նկարելու նախյուրմորտներ տարրեր նյութականություն ունեցող առարկաներով, 4. կատարելու ձեպանկարներ ու նախանկարներ նյութից, ստեղծելու սկետչ՝ ինտերիերի հատվածի և գրասենյակային առարկաների համադրությամբ: գ. քննիանքան/փոխանցելի կարողություններ.		
1. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ձանապարհով: 2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 3. կատարելու գունային ձիշտ վերլուծություններ, 4. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները		

առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հազուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ (գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տարատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում):

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակից գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր։ Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 8 միավոր և 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար։

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից։

1. Գծանկարչություն

Թեմա 1. Նատյուրմորտ գիպսե զարդանախշով, մրգով՝ կտորի համադրությամբ: **Թեմա 2.** Նատյուրմորտ գիպսե զարդանախշով, կենցաղային իրով՝ կտորի համադրությամբ: **Թեմա 3.** Նատյուրմորտ ճարտարապետական ձևերի խոյակ/ և կենցաղային առարկաների համադրությամբ: **Թեմա 4.** Նատյուրմորտ ինտերերի հատվածով /լուսամուտով/։

Գունանկարչություն

Թեմա 2.1 Նատյուրմորտ գիպսե զարդանախշով և երաժշտական գործիքով՝ կտորի ծալքերի համադրությամբ:

Թեմա 2.2 Նատյուրմորտ կարպետով, կենցաղային մետաղյա և կավե առարկաներով՝ ինտերերի հատվածում:

Թեմա 2.3 Նատյուրմորտ կենցաղային իրերով՝ դեկորատիվ մոտեցմամբ: **Թեմա 2.4** Նատյուրմորտ տարբեր նյութերի առարկաներով՝ հակադիր կտորների համադրությամբ: **Թեմա 2.5** Էքստերիերի պատկերում: **Թեմա 2.6** Նատյուրմորտ դեկորատիվ մոտեցմամբ:

3. Էսքիզավորման տեխնիկա (սկզբ)

Թեմա 3.1. Պարզ կենցաղային առարկաների էսքիզավորում: **Թեմա 3.2.** Հազուստի օժանդակ տարրեր՝ արտեսուարների էսքիզավորում: **Թեմա 3.3.** Ծավալի արտահայտումը գույի միջոցով: **Թեմա 3.4.** Պարզ կենցաղային առարկաների էսքիզավորում և գույնով մշակում: **Թեմա 3.5.** Կահույրի էսքիզավորում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Бесчастнов Н., Графика натюрморта: учеб. Пособие, М., 2008.
 2. Бесчастнов Н., Графика пейзажа: учеб. Пособие, М., 2008.
 3. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
 4. Изобразительное искусство, М., 2006.
 5. Изобразительное искусство, М., 2009.
 6. Искусство и ты, М., 2005.
 7. Искусство вокруг нас, М., 2005.
 8. Лушников Б., Рисунок. Портрет, М., 2002.
 9. Ли. Н. , Голова человека основы академического рисунка, Издательство: Эксмо, М., 2016 г.
 10. Николай Ли, Голова человека. Основы академического рисунка, М., 2010.
 11. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012:
 12. Кузин В., Наброски и зарисовки., М., 1981.
 13. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976.
 14. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017.
 15. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955.
 16. Соловьев А., Смирнов Г., Алексеева Е. Учебный рисунок, М., 1967.
 17. Тихонов С. В., Демьянов В. Г., Подрезков В. Б., Рисунок, М., 1978.

1. 0403/B17	2. Նյութերի տեխնոլոգիա	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5. 30/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել կերպարվեստի ոլորտում առավել հաճախ կիրառվող սարքեր-սարքավորումներին, նրանց ընտրությանը, օտզագործման և պահպանման տեխնոլոգիաներին նյութերին, նրանց կիրառման տեխնոլոգիաներին և օրենքներին, դրանք գիտակցորեն կիրառել մասնագիտական խնդիրների ձևակերպման և լուծման ժամանակ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. գործնականում պատրաստել և կիրառել նկարչական միջոցներ ու զանազան նյութեր,		
2. տարրերակել նյութերի մակնանշուրումները՝ ըստ տեսակների և իմանալ դրանց նշանակությունը,		
3. ձանաչել ժամանակակից սարքեր և սարքավորումները և կիրառել մասնագիտական գործունեության ժամանակ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. Ճանաչելու յուղային և խեժային միջոցներն ու ջրային լուծվող և գրաֆիկական նյութերը, ցուցադրելու		
2. նկարչական նյութեր պատրաստելու զանազան եղանակները,		
3. Ճանաչելու, ընտրելու և դիզայնի տարրեր խնդիրների լուծման ընթացքում կիրառելու մանրաթելեր, թելեր և մանվածքներ,		
4. ցուցադրելու բատիկի ներկեր պատրաստելու զանազան եղանակներ:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. կիրառելու նկարչական նյութերը և լաքերը գործնական աշխատանքների ժամանակ,		
2. դիզայնի տարրեր խնդիրների լուծման համար ընտրելու յուղային և խեժային միջոցները ու ջրային լուծվող և գրաֆիկական նյութերը,		
3. պատրաստելու դիզայներական աշխատանքների համար հիմնաներկեր, հիմքեր և նյութեր,		
4. կիրառելու գործնական աշխատանքներում նորարական սարքերն ու սարքավորումները,		
5. դիզայնի տարրեր խնդիրների լուծման ընթացքում տարրեր եղանակներով մշակելու կաշի և փայտ:		
զ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. իրականացնելու մասնագիտական ոլորտի նորարական տեխնոլոգիաների և տեսությունների խորհուառավություն:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լրասանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել որանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, երգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
9. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ եզրափակիչ քննությամբ 9միավոր, ընթացիկ ստուգումներով՝ 8 միավոր և մասնակցության համար՝ 3 միավոր :

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Թղթեր և մատիտներ: **Թեմա 2.** Զրաներկ: **Թեմա 3.** Գուաշ: Գուաշով աշխատանքի համար նախատեսվող:

Թեմա 4. Նյութեր տեմպերայով գեղանկարչության համար: **Թեմա 5.** Ներկերը քսելու և խառնելու կանոններ:

Թեմա 6. Գեղանկարչական յուղեր, լաքեր և նոսրացնող նյութեր: **Թեմա 7.** Յուղաներկով կատարված գեղանկարչական տեխնիկական թերությունները և դրանց ուղղումները: **Թեմա 8.** Հիմնաներկեր: **Թեմա 9.** Վրձիններ և ենթաշրջանակներ: **Թեմա 10.** Մանրաթելեր, թելեր և մանվածքներ: **Թեմա 11.** Դաշվածքային ներկեր: **Թեմա 12.** Բատիկ: **Թեմա 13.** Կաշվի մշակում: **Թեմա 14.** Փայտի մշակում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ֆլյան Լ., Նյութերի տեխնոլոգիա, ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, Եր., 2017.:
2. Выбер Ж.А., Живопись и ее средство, Л., 1961.
3. Виннер А.Б., Как Работать над пейзажем масляными красками, М., 1987.
4. Филатов В.В., Реставрация станковой темперной живописи, М., 1986.
5. Реставрация станковой масляной живописи, ВХНРЦ, М., 1976.
6. Беленъкий Е.Ф, Рискин И.В, Химия и технология пигментов, Госхимиздат, Л., 1960.

1. 0404/B25	2. Բիոնիկա և արխիտեկտոնիկա	3.6 ECTS կրեդիտ
4. 4 Ժամ /շաբ.	5. 8/52/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողին արխիտեկտոնիկայի և բիոնիկայի տեսակներին, դրանց կիրառելիության հնարավորություններին, կենդանական և բուսական աշխարհի օրինակներից նոր իր ստեղծելու հնարավորություններին /կենցաղային իր, ճարտարապետական կառույց, սարք կամ սարքավորում, որոնք կունենան որոշկի ֆունկցիա/:

Դասընթացի խնդիրները.

1. նոր կենցաղային իր, ճարտարապետական կառույց, էկեկտրական սարքավորում կամ նմանատիպ այլ սարք-սարքավորումներ ստեղծելու, նախագծելու ժամանակ կիրառել կենդանական կամ բուսական աշխարհի նմուշ-օրինակները կամ դրանց մասնակի հատվածները (ֆունկցիաները, տեքստուրան, ֆակտուրան),
2. ձևավորել տեսածը ճշգրիտ պատկերելու հմտություններ՝ ուշադրություն դարձնելով հետազոտման համար ընտրված բույսի կամ կենդանու արտաքին կամ ներքին առանձնահատկություններին, ֆակտուրային, տեքստուրային, գույնին, ծավալի նուրբ երանգներին,
3. ձևավորել նոր ճարտարապետական կառույց, հանգստի միջավայր ստեղծելու, նախագծելու ու դրանք հիմնավորելու հմտություններ կիրառելով բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները,

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացությունը

1. ճանաչելու բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի տեսակները,
2. ճանաչելու բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի փոխակերպման լավագույն համաշխարհային օրինակները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողությունները

1. ցանկացած նյութով կատարելու պարզ և բարդ ֆակտուրաների մշակում,
2. ստեղծելու հետաքրքիր փունկցիոնալ նոր իրեր /սարքեր/,
3. կատարելու և բացատրելու սեփական էսքիզներն ու բիոնիկ և արխիտեկտոնիկ փոխակերպումները,
4. դիզայնի և ճարտարապետության ոլորտում տիրապետելու բնության ձևերի կիրառման հնարավորություններին,

գ. բնդիմական/փոխանցելի կարողությունները

1. վերլուծելու համաշխարհային հայտնի բիոնիկ և արխիտեկտոնիկ փոխակերպումների նմուշ-օրինակները,
2. հետևություններ անելու ուսումնասիրված օրինակների բացասական դեսալների վերաբերյալ,
3. վարժ արտահայտելու/բացատրելու սեփական մտքերը/նախագծերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կորսական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազններ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագրյացման, փունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ առավելագույնը 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկը գնահատվում է 4, իսկ 2-րդը՝ 5 միավոր: 7 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար՝ 1-ին ընթացիկից առաջ կատարված ինքնուրույն աշխատանքները գնահատվում է 3, իսկ 2-րդ ընթացիկից առաջ կատարված ինքնուրույն աշխատանքները 4 միավոր: 4 միավոր տրվում է երկու ընթացիկ ստուգումների համար՝ յուրաքանչյուր ընթացիկից առաջ 2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Քիոնիկա

Թեմա 1 Ներածություն: Բիոնիկայի տեսական ուղղությունները և նախագծային հիմունքները: **Թեմա 2.** Ուսախատական պատկերում: Բիոնիկայի դերը նախագծային գործունեության ոլորտում: **Թեմա 3.** Ֆակտորա, տերսուուրա: **Թեմա 4.** Կառուցուրա: Բիոնիկ փոխակերպում:

Արխիտեկտոնիկա

Թեմա 2.1. Ուսախատական պատկերում: **Թեմա 2.2.** Ֆակտորա: **Թեմա 2.3.** Արխիտեկտոնիկա հորինվածքներ: **Թեմա 2.4.** Արխիտեկտոնիկա աշխատանքները ինտերիերում և եքստերիերում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Архитектурная бионика. Под редакцией Ю. С. Лебедева.-М., 1990.
2. Волкотруб И. Т□., Основы художественного конструирования. Моделирование материалов и биоформ. Киев, 1982. Литинецкий И. Б. Бивника. -М.: Просвещение, 1976. -336 стр□
3. Соловьев А. К., Основы архитектуры и строительных конструкций. Учебник для бакалавров, 2014.
4. [Lakhmi HYPERLINK "http://science-library.at.ua/load/sistemy_iskusstvennogo_intellekta/nechetkie_sistemy_i_nechetkaja_logika/fusion_of_neural_networks_fuzzy_systems_and_genetic_algorithms_industrial_applications/4-1-0-5"](http://science-library.at.ua/load/sistemy_iskusstvennogo_intellekta/nechetkie_sistemy_i_nechetkaja_logika/fusion_of_neural_networks_fuzzy_systems_and_genetic_algorithms_industrial_applications/4-1-0-5) C. Jain; N.M. Martin [Fusion of Neural Networks, Fuzzy Systems and Genetic Algorithms: Industrial Applications. — CRC Press, CRC Press LLC, 1998.](http://science-library.at.ua/load/sistemy_iskusstvennogo_intellekta/nechetkie_sistemy_i_nechetkaja_logika/fusion_of_neural_networks_fuzzy_systems_and_genetic_algorithms_industrial_applications/4-1-0-5)

1. 0404/ B18	2. Կոմպոզիցիայի հիմունքներ	3. 3 ECTS կրեմիս
4. 2 ժամ /շաբ.	5. 4/26/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն	է ուսանողին ծանոթացնել կոմպոզիցիայի հիմունքներին ու տեսակներին, որանց նախագծման կույուցիային ու կիրառման հնարավություններին: Դասընթացի հիմնական նպատակներից է դիզայներական գիտելիքների ըմբռնումն ու նախագծման հմտությունների կիրառումը:	
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ձևավորել կոմպոզիցիա կառուցելու հմտություն,		
2. ձևավորել կոմպոզիցիայի ճիշտ տեղադրման հմտություն,		
3. ձևավորել գույնով/գուաշով/աշխատելու հմտություն:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. Ներկայացնելու կոմպոզիցիայի կառուցման և տեղադրման հիմնական մեթոդները,		
2. Ճանաչելու սիմետրիկ, ասիմետրիկ, դինամիկ և ստատիկ կոմպոզիցիաները,		
3. բացատրելու գույների հարաբերությունները,		
4. Մեկնաբանելու սեփական էսթետիկ ու կոմպոզիցիաները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. կատարելու պարզ և բարդ կոմպոզիցիաների կառուցմանը,		

2. ստեղծելու հետաքրքիր գունային լուծումներով կոմպոզիցիաներ,
3. չափազրելու և զծագրելու ըստ մասշտաբի,
4. պատրաստելու մանրակերտ,

գ. ընթանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. կատարելու թիմային աշխատանք:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատճերային միջոցներ (տեսապատճերային գովազներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /զծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կրմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, զծանկարչության, գունատեսության, երգնոմիկայի բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Կ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. **Խոսքային մեթոդները** (դասախոսություննք, բացատրումը, ներկայացումը և այլն),
2. **զննական մեթոդները** (զծագրերի, նկարներ ի, մակետների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը և այլն),
3. **գործնական մեթոդները** (լսարանային առաջադրանքները, տնային առաջադրանքի կատարումը և այլն),
4. **հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները** (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի, դիզայնի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների և դիզայներների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում և այլն),
5. **համագործակցային ուսուցման մեթոդները** (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն և այլն),
6. **քննադատական մտածողության մեթոդները** (ինքնուրույն և տնային աշխատանքների վերլուծություններ և այլն),
7. **խմբային աշխատանքի մեթոդները** (մտածիր – գույզ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),
8. **ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները** (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն),
9. **վերահսկողության մեթոդները** (գործնական, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եղանակից զննահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: 8 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար և 3 միավոր՝ ընթացիկ ստուգումների համար:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Ներածություն: **Թեմա 1.** Կոմպոզիցիայի տեսակներն ու կառուցման հիմնական օրենքները: **Թեմա 2.** Սիմետրիա-ասիմետրիա: Ստատիկա-դինամիկա: Շարժում: **Թեմա 3.** Հավասարակշռություն: Ռիթմ: Ռապորտ: Կոնտրաստ: **Նյուանս:** Կոմպոզիցիայի կենտրոն: **Թեմա 4.** Զերի միանության սկզբունքները: Ամբողջականության օրենքը կոմպոզիցիայում: **Թեմա 5.** Գեղտալտ հոգեբանություն: Տեսողական ընկալման վերլուծականություն: **Թեմա 6.** Օպտիկական պատրանք, 3D պատկեր: **Թեմա 7.** Ստեղծագործական գործունեություն: Գեղարվեստական նոր ձևերի կազմակերպման միջոցներն ու սկզբունքները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Թարմինյան Ն., Մեթոդական ցուցումներ, Կոմպոզիցիայի հիմունքներ, Եր., 2011:
2. Մելիքյան Ս., Կոմպոզիցիայի հիմունքներ, Եր., 2012:
3. Մելիքսեյյան Հ. Ա. , Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, Կոմպոզիցիայի հիմունքներ, Եր., 2012:
4. Արտամանով Ա. Դ., Տեսողության պատրանքներ, Եր., 1962:
5. Նալչաշյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Եր., 1997:
6. Կրинский В. Ф., Ламцов И. В., Туркус М. А., Элементы архитектурно-пространственной композиции-М., 1938.
7. Гусев А. Н., Общая психология: в 7 т: учебник для студ. Высш. учеб. заведений/под. ред.
8. Братуся Б. С., т 2, Ощущение и восприятие, Из. ц. «Академия», 2007.
9. Шиффман Х. Р., Ощущения и восприятие, 5-е из., 2003.
10. Маклаков А. Г., Общая психология, 2001.
11. Столяренко Л. Д., Основы психологии. Издание 3-е, переработанное и дополненное, 2000.
12. Рубинштейн С. Л., Основы общей психологии, СПб, 2000.

1. 0403/B26	2. Նկարչություն - 3	3. 9 ECTS կրեդիտ
4. 6 Ժամ/շաբ.	5. 10/80/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է զարգացնել տարածական ընկալում, տարբերակել լույսի և ստվերի առանձնահատկությունները: Ուսանողին հմտացնել ձեպանկարի, նախանկարի, կարճատև գծանկարի մեջ, որպեսզի արագ կողմնորոշվի տեսածը վերարտադրելիս: Սովորեցնել նկարել մարդու գլխի հատվածներ և վերջույթներ (նաև ինտերիերի հատվածում): Իրականացնել կանացի հագուստի սկետչ-նախագծում: Ուսանողին ծանոթացնել շրջապատող առարկաների գունային փոխազդեցություններին, նյութը տեսնելու տարածության մեջ, առաջադրանքները կատարելու վերլուծական մոտեցմամբ՝ ձիշտ ընտրելով նյութը: Նախանկարների և ձեպանկարների հիման վրա կատարել ազատ ստեղծագործական աշխատանք:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ձեռք բերել գծի, տոնի, անդրադարձների արագ ընկալման ունակություն,		
2. տարբեր գրաֆիկական նյութերի մշակմամբ ստանալ լույսի ու ստվերի տոնայնություն,		
3. կենցաղային իրերի համարությամբ ստանալ մեկ ընդհանրական պատկեր,		
4. որոշակի գրագիտությամբ մշակել առանձին դետալներ,		
5. առաջադրանքից կատարել նախանկարներ, այնուհետև կատարել գրագետ կառուցում,		
6. տիրապետել տարբեր նյութերի օգտագործման առանձնահատկություններին և հնարավորություններին,		
7. ձևավորել գույնի, տոնի, լույսի և ստվերի, որվագծի տարածական մտածելակերպ,		
8. ուսանողներին նախապատրաստել պլեների ընթացքում էքստերիերի պատկերման,		
9. ստեղծելու սկետչ ինտերիերի հատված և հագուստ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. ներկայացնելու լույս ու ստվեր, անդրադարձներ ստանալու առանձնահատկությունները,		
2. ներկայացնելու առարկան պատկերելու սեփական մոտեցումների առանձնահատկությունները,		
3. թվարկելու և բնութագրելու ծավալի ստացման հիմնական միջոցները, հետազոտման ընթացքն ու արդյունքները,		
4. բացատրելու գծանկարից գունանկարի անցման քայլերի հերթականությունը,		
5. բնութագրելու առարկայի գունային կառուցվածքի հիմնական օրինաչափությունները:		

բ. գործնականմասնագիտականկարություններ.

- գործնականում ցուցադրելու առարկաների միմյանց վրա և շրջապատի փոխազդեզությունը՝ համաշափությունների գրագետ օգտագործմամբ,
- կիրառելու լույսի, ստվերի և ծավալի ստացման հիմնական միջոցները,
- վերլուծելու առարկան պատկերելով բնորոշ հատկությունները,
- կառուցելու հորինվածքային պատկերներ,
- ստեղծելու կենցաղային իրերի, գիպսե առարկաների համադրությամբ դեկորատիվ հորինվածք:
- պատկերելու գեղանակարչական լուծումներով առարկաներ,
- կատարելու տարբեր նյութերի տեխնիկաներով աշխատանքներ,
- արտահայտելու ամենաթույլ երևացող տոներ և ծավալներ,
- օգտագործելու գույնը որպես արտահայտչամիջոց,
- կատարելու գույնի աստիճանական անցում՝ երանգների քայլերի հերթականությամբ,
- կատարելու ինտերիերի հատվածի ազատ ստեղծագործական աշխատանք՝ նախանկարների և ձեպանկարների հիման վրա,
- ստեղծել ինտերիերի հատվածի և հագուստի սկետչ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

- վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական գարգացումը նաև ինքնակրթության ձանապարհով:
- իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում,
- կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ,
- պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կորսական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի՝ արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լրացնակարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կրոմագիջիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագորյացման, ֆունկցիոնալվերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- խոսքային մեթոդները,
- գննական մեթոդները,
- գործնական մեթոդները,
- հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
- համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
- քննադատական մտածողության մեթոդները,
- խմբային աշխատանքի մեթոդները,
- ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
- վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր։ Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 8 միավոր և 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար։

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից։

1. Գծանկարչություն

Թեմա 1. Մարդու գլխի կառուցվածքի հաստվածային ուսումնասիրություն /շուրբեր, քիթ, ականջ, աչք/։ **Թեմա 2.** Մարդու մարմնի մասերի ուսումնասիրություն /գիպսե ձեռք, ոտքի թաթ/։ **Թեմա 3.** Մարդու գիպսե մարմնի մասերով հորինված նատյուրմորտ ինտերիերում՝ կտորի համադրությամբ։ **Թեմա 4.** Պլեներ՝ բնության ձևերի ուսումնասիրություն։

2. Գունանկարչություն

Թեմա 2.1 Նատյուրմորտ սկսութեղով, մրգերով և բանջարեղենով՝ լրացնելով՝ լրացնելով՝ ֆոնի վրա (դեղին, նարնջագույն և այլն)։ **Թեմա 2.2** Նատյուրմորտ լսարանի որևէ անկյունում՝ աթոռի վրա դրված, սենյակային բույսերով, ծալքի համադրությամբ։ **Թեմա 2.3** Նատյուրմորտ գիպսե խոյակով, գրքով, գրենական պիտույքներով, ծալքի համադրությամբ։ **Թեմա 2.4** Կատարել աշխատանք փոքր և մեծ աթոռների և ծալքի համադրությամբ։ **Թեմա 2.5** Ինտերիերում կատարել ստեղծագործական դեկորատիվ կոմպոզիցիա։ **Թեմա 2.6** Պլեներ՝ գյուղական կամ քաղաքային թեմայով։

3. Էսքիզավորման տեխնիկա (սկեչ)

Թեմա 3.1. Բարդ կենցաղային առարկաներ։ Բարդ կենցաղային առարկաների կառուցման սկզբունքների ուսումնասիրություն։ **Թեմա 3.2.** Բարդ կենցաղային առարկաների էսքիզավորում և ծավալի արտահայտումը գույնի միջոցով։ **Թեմա 3.3.** Բարդ կենցաղային առարկաների էսքիզավորում (արդյունաբերական առարկաներ, կահույք, հագուստի օժանդակ տարերեր արտեսուարներ)։ **Թեմա 3.4.** Բարդ կենցաղային առարկաների էսքիզավորում։ Աշխատանքի շարունակություն և ամփոփում։

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Учебный рисунок в академии художеств, М., 1990.
2. Барщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970.
3. Бесчастнов Н. П., Изображение растительных мотивов, М., 2004.
4. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012:
5. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
6. Лушников Б. В., Рисунок. Портрет, М., 2002.
7. Рисунок в Академии художеств. Альбом, М., 1990.
8. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017.
9. Сергеев А., Учебный натюрморт. М., 1955.

1.0202/ B27	2. Արվեստի պատմության-1	3. 6. ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 52/0/8	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է՝		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ուսանողներին ծանոթացնել արվեստի առաջացման, զարգացման օրինաչափությունների, նախնադարյան, Հին Եգիպտոսի, Միջագետքի երկրների, Հին Իրանի, Հին Հռոմի ու Հռոմանական, միջնադարյան Եվրոպայի, Հին և միջնադարյան Հայաստանի մշակույթների պատմության, կրոնա-դիցարանության, համաշխարհային գեղարվեստական համապատկերում դրանցից յուրաքանչյուրի ներդրման և փոխառանչությունների հետ, ▪ ուսանողներին սովորեցնել և հասու դարձնել միջնադարյան արվեստի տիպարանությանը, դրա գեղարվեստական առանձնահատկություններին, ապա հետևել դրա տարբեր դրսուրումներին՝ սկսած Արևմտյան Եվրոպայից մինչև հարավային ու արևելյան Ասիայի երկրներ և Հայաստան, ▪ ուսանողներին ներկայացնել բյուզանդական արվեստի պատմությունը, ուսուցանել քրիստոնեական արվեստի սիմվոլիկ և կանոնիկ բնույթից բխող պատկերագրության հիմունքները, ներկայացնել արևմտաքրիստոնեական արվեստի պատմությունը, ոճերը, խսլամական արվեստը, ▪ ուսանողներին ծանոթացնել Վանի թագավորության, իին հայկական և միջնադարյան քաղաքաշինությանը, Ճարտարապետությանը, որմանակարչությանը, կիրառական արվեստներն, պատկերացում ձևավորել հայկական վաղ միջնադարյան պաշտամունքային շինությունների տիպերի, միջնադարյան ճարտարապետական դպրոցների և վանական համալիրների մասին, 		

- ուսանողներին ծանոթացնել Հայաստանի և հայկական գաղթօջախների արվեստին, հանրահայտ արվեստագետների ստեղծագործություններին:

Դասընթացի խնդիրներ.

1. ուսանողներին ներկայացնել «Արվեստի պատմություն-1» առարկայի բովանդակությունը և աջակցել յուրացնելու այն:
2. ուսումնասիրել արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները, փուլերը:
3. ուսանողներին դարձնել հիշյալ երկրների կարևոր հուշարձանների հաղորդակիցը իյուստրատիվ նյութի, տեսաֆիլմերի, ինչպես նաև թանգարաններ այցելությունների հիման վրա:
4. ուսանողների մոտ ձևավորել լսարանային և արտավարանային աշխատանքների պլանավորում, ստուգումներ նյութի ուսումնասիրության ընթացքում (սեմինարներ, ինքնուրույն աշխատանքներ, ցուցահանդեսների, պատմական հուշարձանների այցելություն և այլն):

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ներկայացնելու հայ և համաշխարհային արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները, տալու արվեստի սահմանումը, թվարկելու արվեստի տեսակները, ոճերը,
2. բացատրելու արևելյան երկրների, անտիկ աշխարհի, Հայաստանի դիցարանությունը, թվարկելու համաշխարհային և ազգային կրոնները, բացահայտելու արվեստի հետ դրանց կապը,
3. թվարկելու նշված երկրների արվեստների առավել հուշարձանները և հայտնի վարպետների ստեղծագործությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. վերլուծելու նշված երկրների արվեստների խնդիրները,
2. զանազանելու տարբեր երկրների արվեստների գլխավոր առանձնահատկությունները, բնորոշգերը,
3. տեսանյութերի, կարձամետրած ֆիլմերի և իյուստրատիվ նյութերի միջոցով ցուցադրելու և վերլուծելու համաշխարհային հոչակ վայելող ստեղծագործությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. բացահայտելու տարբեր երկրների արվեստների տեղը և դերը համաշխարհային արվեստի մեջ,
2. գնահատելու արվեստի գործերի գեղարվեստական արժեքը,
3. աշխատելու թիմում:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1.Միջավայրի, արդյունաբերական և հազուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

Բ1.Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հազուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն),
- զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն),
- գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն),
- ձանաշղողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),
- ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ ինքնուրույն աշխատանքների համար տրվում է 8 միավոր, եզրափակիչ քննությանը տրվում է 9 միավոր /նախապես տրամադրված հարցաշարերի հարցերի շուրջ բանավոր քննություն: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ 2, 2.5, 2, 2. 5 միավոր/ և մասնակցության՝ 3 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

1.Համաշխարհային արվեստի պատմություն.

Թեմա 1.1. Ներածություն: Նախնադարյան արվեստ: Թեմա 1.2. Հին Եգիպտոսի արվեստը: Թեմա 1.3.

Միջազգետքի երկրների արվեստը: **Թեմա 1.4.** Հին Իրանի արվեստը: **Թեմա 1.5.** Կրետե-Միկենյան արվեստ: **Թեմա 1.6.** Հին Հունաստանի արվեստը. Հոմերոսյան շրջան, Արխաֆիկ շրջան, Դասական շրջան, Հելլենիզմ: **Թեմա 1.7.** Հին Հռոմի արվեստը. հանրապետական շրջան, կայսերական շրջան, ուշ հռոմեական շրջան: **Թեմա 1.8.** Միջնադարյան արվեստ. Բյուզանդիայի արվեստը: **Թեմա 1.9.** Արևմտյան Եվրոպայի միջնադարյան արվեստը. ռոմանական և գոթական արվեստ: **Թեմա 1.10.** Ռուսաստանի միջնադարյան արվեստը: **Թեմա 1.11.** Խոլամական արվեստ: **Թեմա 1.12.** Հարավային և արևելյան Ասիայի երկրների հին և միջնադարյան արվեստը. Չինաստան, Ճապոնիա, Հնդկաստան:

2. Հայ արվեստի պատմություն.

Թեմա 2.1. Հայկական լեռնաշխարհի հնագույն արվեստը /սկզբնավորումից-մինչև մ.թ.ա. 10-րդ դար/: **Թեմա 2.2.** Արարատյան թագավորության /Ուրարտուի/ արվեստը մ.թ.ա. 9-6-րդ դդ.: **Թեմա 2.3.** Հելլենիստական Հայաստանի արվեստը /մ.թ.ա. 2-մ.թ. 3-րդ դդ./: **Թեմա 2.4.** Հայաստանի արվեստը վաղ միջնադարում /4-7-րդ դդ. ճարտարապետություն, քանդակագործություն, գեղանկարչություն/: **Թեմա 2.5.** Հայաստանի արվեստը զարգացած միջնադարում /ճարտարապետական դպրոցներ և ճարտարապետներ, խաչքարային արվեստ, վանքային համալիրներ, դեկորատիվ-կիրառական արվեստներ/: **Թեմա 2.6.** Կիլիկիայի հայկական թագավորության արվեստը /ճարտարապետության, մանրանկարչության նշանավոր կենտրոնները, առավել նշանավոր վարպետները/: **Թեմա 2.7.** Հայկական գաղթօջախների արվեստը /Վրաստան, Ղրիմ, Լեհաստան, Ուկրանիա, Ռուսաստան, Իրան/: **Թեմա 2.8.** Հովհանքանաներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Վ., Համաշխարհային և հայ պատմության ուղեցույց, Եր., 2005:
2. Կուզմինա Մ., Մալցևս Ն., Արտասահմանյան արվեստի պատմություն, Եր., 2003:
3. Աղասյան Ա., Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Մ., Ղազարյան Վ., Հայ արվեստի պատմություն, Եղ, 2009:
4. Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Մ., Համաշխարհային և հայ պատմության ուղեցույց, Եր., 2005:
5. Մկրտչյան Շ., Լեռնային Ղարաբաղի պատմաճարտարապետական հուչարձանները, Եղ, 1985:
6. Թորոմանյան Թ., Նյութեր հայկական ճարտարապետության պատմություն, հ.2, Եր., 1942:
7. Մարտիկյան Ե., Հայկական կերպարվեստի պատմություն, գիրք Ս, Բ, Գ, Եր., 1971-1978:
8. Հակոբյան Հ., Կորիմազյան Է., Հայկական մանրանկարչություն, Եր., 1987:
9. Կոլպինսկի Յ. Դ.. Պատմությունները, տ. 1, 2, 3, Մ., 1971.

1. 0404/B28	2. Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5. 20/40/ 0	
6. 3- րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մասնագիտական խնդիրները լուծելիս օգտվել համակարգչային գրաֆիկայի /Corel Draw/ և AutoCAD (2D) ծրագրերի հնարավորություններից, կատարել ցանկացած բարդության աշխատանքներ:

Դասընթացի խնդիրները.

1. սովորեցնել Corel Draw, AutoCAD ծրագրերի գործիքակազմին,
2. կիրառել պատառների, գրքերի կազմի նախագծում,
3. ստեղծել տեքստային ոճեր,
4. սովորեցնել նախագծել, չափագրել և գունավորել 2D պատկերներ,
5. աջակցել ստեղծելու անհատական նախագծեր Corel Draw և AutoCAD ծրագրի օգնությամբ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու Corel Draw և AutoCAD ծրագրերի գործիքակազմը դրանց կիրառությունը, նպատակը, գործառույթները,
2. անհատական նախագծեր կազմելու ժամանակ ընտրելու և բացատրելու Corel Draw և AutoCAD ծրագրերի գործիքակազմի ընտրությունը

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Corel Draw ծրագրի օգնությամբ կատարելու պարզ և բարդ կոմպոզիցիաների կառուցումներ,
2. Corel Draw ծրագրի օգնությամբ պատրաստելու և ներկայացնելու անհատական նախագծեր,
3. 2D ծրագրի օգնությամբ նախագծելու, չափագրելու և գունավորելու պատկերներ:

գ. բնդիքանության/փոխանցելի կարողություններ

1. աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ,
2. կատարելու խնդրություն և խմբային աշխատանքներ, կատարելու դրանց վերլուծություններ և ներկայացնելու եզրակացություններ,

3. զարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները,
4. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հազուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հազուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափի մոդելավորում:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական ինդիքները լուծելու կարողություն:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը),
2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը),
3. գործնական մեթոդները (առաջադրանքների, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը),
4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, աշխատանք սկզբնադրյուրների հետ),
5. քննադատական մտածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ),
6. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուրներով, ինտերնետային կայքերով):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է եզրափակիչ գնահատումով՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 8 միավոր՝ յուրաքանչյուր 4 միավոր արժեքով, 9 միավոր տրվում է եզրափակիչ քննության համար և 3 միավոր՝ մասնակցության համար:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Corel Draw և AutoCAD ծրագրերի գործիքակազմի ուսումնասիրում: Ծրագրի աշխատանքային բոլոր գործիքների կիրառությունը, նպատակը, գործառույթները: **Թեմա 2.** Պատառի էսքիզներ և նախագիծ: **Թեմա 3.**

Գրքի կազմի ձևավորում: **Թեմա 4.** Հատակագծերի պրյեկցիաների կառուցում: **Թեմա 5.** Շերտերի, բլոկների ստեղծում: Տեքստային ոճերի ստեղծում նշված գործիքակազմով: **Թեմա 6.** Տարբեր բարդության պատկերների 2D նախագծում, չափագրում և գունավորում: **Թեմա 7.** Նախագծված աշխատանքների համակարգում, տպագրում և հիշում տարբեր ձևաչափերով: **Թեմա 8.** Առարկայի չափագրում և կառուցում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ

1. Райман М., Самоучитель Auto CAD, 2014.
2. Полещук Н. Н., Самоучитель Auto CAD, 2014.
3. Мохов И. С., Самоучитель Auto CAD, 2014.
4. Линн А., Полезные советы Auto CAD.
5. Жаров Н., Полное руководство Auto CAD, 2012.
6. Сазонов А., Трехмерное моделирование в Auto CAD, 2011.
7. <https://photoshop-master.ru/articles/>
8. <https://ru.freepik.com/>, <http://www.pexels.com/> □ <https://unsplash.com/>,
9. <https://freepngimg.com/>, <https://pngtree.com/so/river>,

10.	https://www.colourlovers.com/ , https://www.design-seeds.com/ ,
https://paletton.com/#uid=1000u0kllllaFw0g0qFqFg0w0aF
https://www.softsalad.ru/software/multimedia/graficheskie-redaktory/adobe-color-cc
12.	https://fonts.google.com/ , https://www.dafont.com/ , https://www.fontspace.com/
13.	http://www.autocad-master.ru/
14.	https://autocad-specialist.ru/
11.	http://autocad-profi.ru/avtor.php

1. 0404/ B19	2.Օրնամենտալ ոճավորում	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ /շաբ.	5. 4/26/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել օրնամենտալ ոճավորման սկզբունքներին, կոմպոզիցիայի տեսակներին, դրանց նախագծման ու կիրառման հնարավորություններին, օրնամենտալ ոճավորման և նախագծման հմտությունների կիրառմանը:		
Դասընթացի նպատակները.		
1. ձևավորել կոմպոզիցիա կառուցելու հմտություն, 2. ձևավորել կոմպոզիցիայի ձիշտ տեղադրման հմտություն, 3. ձևավորել գույնով/գուաշով/աշխատելու հմտություն: 4. գծագրերում և գործնական աշխատանքներում կիրառելու գծագրության գիտելիքները:		

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն.

1. ճանաչելու կոմպոզիցիայի կառուցման և տեղադրման հիմնական մեթոդները,
2. ճանաչելու սիմետրիկ, ախմետրիկ, դինամիկ և ստատիկ կոմպոզիցիաները,
3. ճանաչելու և տարբերակելու օրնամենտներն ըստ ոճերի,
4. բացատրելու գույների հարաբերությունները,
5. մեկնաբանելու սեփական էսքիզներն ու կոմպոզիցիաները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. կատարելու պարզ և բարդ կոմպոզիցիաների կառուցումներ
2. ստեղծելու հետաքրքիր գունային լուծումներով կոմպոզիցիաներ,
3. ստեղծելու և ոճավորելու հետաքրքիր կառուցվածքով երկրաչափական օրնամենտներ,
4. չափագրելու և գծագրելու ըստ մասշտաբի,
5. պատրաստելու մանրակերտ,
6. կատարելու և ոճավորելու նախանկարներ,
7. նկարելու ապակու տարբեր հարթությունների վրա՝ օգտագործելով համապատասխան հորինվածքային պատկեր,
8. գործնականում կիրառելու և՝ ազգային և՝ այլ ժողովուրդների գարդամուտիվները:

գ. բնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. կատարելու թիմային աշխատանք:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, երգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրավում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մեթոդները.
1. խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը և այլն),
2. գննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների իմակետների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը և այլն),
3. գործնական մեթոդները (լսարանային առաջադրանքները, տնային առաջադրանքի կատարումը և այլն),
4. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – գույզ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),
5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբեմային-որոնողական),
6. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն),
7. վերահսկողության մեթոդները (գործնական, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն):
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր։ Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 3 միավոր և 8 միավոր՝ ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար։
13. Հարցնեացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժններից։
Ներածություն: Թեմա 1. Օրնամենտ: Օրնամենտի դերն ու գործառույթը որպես արտահայտչական միջոց։ Թեմա 2. Երկրաչափական օրնամենտի կառուցման սկզբունքը՝ կետ, գիծ, մարմին։ Օրնամենտալ շրջան։ Ցանցային կառուցում։ Թեմա 3. Օրնամենտալ մարմինների գծապատկերների ծավալածների և գունահարաբերումների պայմանական ձևերի կիրառումը ոճավորման մեջ։ Թեմա 4. Ոճավորումը որպես հորինվածքի որթմիկ կազմակերպման օրինաչափ մեթոդ։ Թեմա 5. Օրնամենտի առանձնահատկությունը մակերեսի և նյութի պարտադիր կապի կառուցղական տրամաբանության մեջ։ Թեմա 6. Ստեղծագործական գործունեություն։ Գեղարվեստական նոր ձևերի կազմակերպման միջոցներն ու սկզբունքներ։
14. Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Հրայր (Բագէ) Խաչերյան, Արմեն Քյուրքյան, «Հայկական զարդարվեստ», Եր., , 2012 թ. : 2. Մնացականյան Ա. , Հայկական զարդարվեստ, Եր. , ՀՀԳԱԱ. 1956թ. : 3. Братуся Б. С., т 2, Ощущение и восприятие, Изд. ц. «Академия», 2007. 4. Кринский В. Ф., Ламцов И. В., Туркус М. А., Элементы архитектурно-пространственной композиции- М.,1938. 5. Чернихов Я., Орнамент, композиционно-классические построения, 1931.

1. 0403/B29	2. Նկարչություն - 4	3. 9 ECTS կրեյխ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 10/80/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթանալ զանգի, տաշվածքով գիպսե գլխի անատոմիական կառուցվածքին, ուսանողներին սովորեցնել նկարել մարդու զանգ, տաշվածքով և անատոմիական զլոխի, կատարել դիզայներական ուղղվածությամբ նախազեր, ինտերիերի նախանկարներ։ Ուսանողներին սովորեցնել իրենց աշխատանքների վերաբերյալ կատարելու քննակումներ, վերլուծություններ՝ առաջադրանքները հասցնելով տրամաբանական ավարտին։ Մի քանի առարկաներով կատարելու ստեղծագործական աշխատանքներ, քաղաքային կամ գյուղական պատկերներով ձևավորել էքստերիեր, կատարել ինտերիերիհատվածի սկզբունքներ։		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. գծանկարի միջոցով կատարել նախանկարներ և ձեպանկարներ, 2. ուսումնասիրել հեռանկարը, լույսը, ստվերը, գիծը, տոնը որպես ամբողջական միջավայր, 3. ուսումնասիրվող իրերի համադրությամբ ստանալ մեկ ընդհանրական պատկեր՝ հորինվածքային-դեկորատիվ աշխատանք։ 4. սովորեցնել աշխատել տարրեր նյութերով, 5. գունախաղի տար և սաղը տոների միջոցով ստանալ եռաշափ տարածություն, 6. ուսանողներին նախապատրաստել պլեների ընթացքում էքստերիերի պատկերման, 7. ստեղծելու ինտերիերի հատվածի սկզբունքներ։		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլնիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ներկայացնելու հորինվածքում և ինտերիերում հեռանկարի կառուցման ձևերը,
2. ներկայացնելու և մեկնաբանելու հեռանկարում իրերի ու առարկաների կրճատման տրամաբանությունը:
3. ներկայացնելու տարրեր նյութականությամբ առարկաների յուրահատկությունները,
4. նշելու մի քանի նյութերով ստեղծագործական աշխատանքի առանձնահատկությունները:

բ. գործնականմասնագիտականկարողություններ.

1. հասցնելու առաջադրանքները տրամաբանական ավարտուն տեսքի,
2. կատարելու ձեպանկարներ, ավարտուն նախանկարներ,
3. կատարելու գունատոնային, գունածավալային հստակ, ներդաշնակ համադրում,
4. պատկերվող նյութի վերաբերյալ կատարելու հետազոտական աշխատանքներ և օգտագործելու դրանք ստեղծագործական աշխատանքներում,
5. ստանալու ծավալ՝ գծի, տոնի, լույսի և ստվերի օգնությամբ,
6. կատարելու համաշափ, գրագետ, վերլուծական կառուցում:

գ. բնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ձևնապարհով:
2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում,
3. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ,
4. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի արդյունաբերական կամ հազուսի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերաբերել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափի մոդելավորում:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Կ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառությներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Կ8. Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Կ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսուրելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարրեր լուծումներ առաջարկելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խորային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցմանմեթոդները,

7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. խնդրության աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր։ Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 8 միավոր և 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար։

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից։

Գծանկարչություն

Թեմա 1. Մարդու գիպսե անատոմիական գլուխ։ **Թեմա 2.** Տաշվածքներով գիպսե գլուխ։ **Թեմա 3.** Մարդու գանգ որված այռողին ինտերիերում՝ տարբեր դիրքերից։ **Թեմա 4.** Գիպսե դիմակ՝ կտորի համարությամբ։ **Թեմա 4.** Տղամարդու հագուստի սկետչ-նախագծում։ **Թեմա 5.** Պլեներ՝ մարդը միջավայրում։

Գունանկարչություն

Թեմա 2.1. Նախորմորտ՝ դրված լուսամուտի գոգին, կենցաղային առարկաներով, սենյակային բույսով, ծալքի համարությամբ։ **Թեմա 2.2.** Նախորմորտ գիպսե զարդանախշով, երաժշտական գործիքով, ծալքի համարությամբ։ **Թեմա 2.3.** Քաղաքային այգու նախանկար։ **Թեմա 2.4.** Գունային համարությամբ ստեղծել երկրաշափական պատկերներով ֆիգուրաներ։ **Թեմա 2.5.** Պլեներ՝ քաղաքային թեմա։

3. Հարիզավորման տեխնիկա (սկետչ)

Թեմա 3.1. Ինտերիերի էսքիզավորում։ **Թեմա 3.2.** Ննջասենյակ Թեմա 3.3. Խոհանոց Թեմա 3.4. Հյուրասենյակ

Թեմա 3.5. Սանհանգույց։

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Барщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970.
2. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
3. Кузин В. С., Наброски и зарисовки, М., 1981.
4. Ли Н. Г., Основы учебного академического рисунка, М., 2006.
5. Ли. Н., Голова человека основы академического рисунка, Издательство: Эксмо, М., 2016 г. Лушников Б. В., Рисунок. Портрет, М., 2002.
6. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984.
7. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012:
8. Прокофьев Н., Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов, Учебное пособие.М.: Владос, 2010.
9. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017.
10. Рисунок. Живопись. Композиция. под ред. Н.Н. Ростовцев, М., 1989 .
11. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грега Элберта, М., 1998.

1. 0403/B 30	2. «ՀԲ» Արվեստի պատմություն-2	3. 6. ECTS կրեդիտ
4. 4 Ժամ/շաբ.	5. 52/0/8	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին անհրաժեշտ գիտելիքներ հաղորդել արևմտաեվրոպական երկրների՝ Իտալիայի, Նիդեռլանդների, Գերմանիայի, Ֆրանսիայի և Իսպանիայի վերածնության դարաշրջանի արվեստի, XVII դարի եվրոպական առաջատար գեղարվեստական դպրոցների, XVIII-XIX դդ. Եվրոպական արվեստի և ոճական ուղղությունների մասին, ձևավորել գիտելիքներ ԽIX-XXI դդ. արևմտաեվրոպական և ոռուսական գեղարվեստական ուղղությունների /ռեալիզմ, իմպրեսիոնիզմ, պոստիմպրեսիոնիզմ, սիմվոլիզմ, մոդեռնի /էքսպրեսիոնիզմ, կուրիզմ, արտսրուկցիոնիզմ, ֆուլիզմ, ֆուտուրիզմ, դարախիզմ, պուրութավարակություն/պիդեռ-արտ, պերֆորմանս, գրաֆֆիտ, կոնցեպտուալ արվեստ, բողի արտ, կինետիկ արվեստ, ակցիոնիզմ, ֆլեշմոր//, մասնավոր հավաքածուների և աճուրդի տների, XX-XXI դդ. ճարտարապետության և քանդակագործության հիմնական միտումների վերաբերյալ, ծանոթացնել XVIII-XXI դդ. հայ արվեստի պատմությանը, առանձնահատկություններին Հայաստանում և Սփյուռքում, ցույց տալ հայ ստեղծագործ մտքի տեղն ու դերը տվյալ ժամանակաշրջանի արվեստում։		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. ուսանողներին ընկալելի դասձնել XV-XIX դդ. արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,		

2. ուսանողներին ծանոթացնել XV-XIX դդ. արվեստի կարևոր հուշարձաններին և համաշխարհային հռչակ վայելող արվեստագետների ստեղծագործություններին,
3. ուսումնասիրել XIX դ. Վերջի–XXI դ. Սկզբի արվեստի պատմության օրինաչափությունները, մոդեռնիստական, պոստմոդեռնիստական ուղղությունները, դրանց զարգացման առանձնահատկությունները,
4. իրականացնելու ստեղծագործությունների դիտում, հետազոտական արդյունքների ամփոփում:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու XV-XXI դդ. արվեստի պատմության ուսումնասիրության առարկան, դրազարգացման առանձնահատկությունները, տեղն ու դերը համաշխարհային քաղաքակրթության մեջ,
2. մատնանշելու XV-XXI դդ. համաշխարհային արվեստի հիմնական շրջանները, ոճերը,
3. թվարկելու XV-XXI դդ. արվեստի հանրահայտ արվեստագետներին և նրանց

գլուխգործոցները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողությունները

1. վերլուծելու նշված դարաշրջանների հայ և համաշխարհային հանրահայտ արվեստագետների ստեղծագործությունները, նշելու նրանց տեղն ու դերը համաշխարհային մշակույթի զարգացման մեջ,
2. բացատրելու և հիմնավորելու արվեստի դաստիարակության պատմական դերը,
3. ներկայացնելու XV-XXI դդ. հայ և համաշխարհային արվեստների պատմությունը մշակութային միջոցառումների, բանավեճերի ժամանակ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողությունները

1. համեմատելու և գնահատելու XV-XXI դդ. արտասահմանյան և հայ առաջատար արվեստագետների գործունեությունը,

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հազուսի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառությունը ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խորային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն),
2. զննական մեթոդները (դիզայնի նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն),
3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջարկանքի կատարում և այլն),
4. ձևնաշողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),
5. ինտերակտիվ-կառուցրդական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է եզրափակիչ գնահատումով՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 8 միավոր՝ 1-ին ընթացիկ քննությանը տրվում է 3 միավոր, իսկ հետազոտական բաղադրիչին՝ 5 միավոր, 4 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների համար և եզրափակիչ քննությանը տրվում է 8 միավոր /նախապես տրամադրված հարցաշարերի հարցերի շուրջ բանավոր քննություն: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց համապատասխանաբար՝ 3,3,2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Համաշխարհային արվեստի պատմություն

Թեմա 1.1. Վերածննդի արվեստը Խոտալիայում: Պրոտոռենեսանս: Վաղ վերածնունդ: Բարձր վերածնունդ: **Թեմա 1.2.** Վերածնունդը Վենետիկում: **Թեմա 1.3.** Հյուսիսային վերածնունդ՝ Նիդեռլանդներ, Գերմանիա, Ֆրանսիա:

Թեմա 1.4. Եվրոպական արվեստը XVII դարում /Իտալիա, Հոլանդիա, Ֆլանդրիա, Իսպանիա, Ֆրանսիա/:

Թեմա 1.5. XVIII-XIX դդ Եվրոպական արվեստը /Ֆրանսիա, Անգլիա, Իսպանիա/: **Թեմա 1.6.** Ռուսական արվեստը XIX դարում. ակադեմիական կլասիցիզմ, քննադատական ռեալիզմ, պերեդվիժնիկներ: **Թեմա 1.7.**

Ֆրանսիական արվեստը XIX դարի վերջին /իմպրեսիոնիզմ, պոստիմպրեսիոնիզմ/: **Թեմա 1.8.** XX դարի մոդեռնիստական ուղղությունները: **Թեմա 1.9.** Ռուսական արվեստը XIX-XX դդ. սահմանագլխին. /«Ռուս

նկարիչների միություն», «Միք իսկուսատվա», «Գոլուբայա Ռոզա», «Բուրնովի վալետ» խմբավորումները, ռուսական ավանգարդը: **Թեմա 1.10.** Արդի արվեստի հիմնական ուղղությունները:

Հայ արվեստի պատմություն

Թեմա 2.1. Հակական արվեստ XIX դարում /Հ. Ալվագովսկի, Գ. Բաշինջաղյան, Վ. Սուրենյանց/; **Թեմա 2.2.**

Հայկական արվեստու XIX դ. վերջին և XX դարակարգին /2. Արծաթապանան, Ս.Աղաջանյան, Գ.Թերլեմեզյան, Ե.

Նազարյան, Ե.Թաղկուսան, Վ. Խոջաբեկյան, Վ. Գաֆեհյան, Գ. Յակովով, Ե. Ոսկան, Հ. Գյուղօքյան/: **Թեմա 2.3.**

Հայաստանի XX դպրի առաջին կեսի արվեստը /Ա. Թամանյան, Մ. Սարյան, Հ. Կոջոյան, Ա. Սարգսյան, Ե.

Քոչար, Ղ. Չուրար, Է. Խաբեկյան/: **Թեմա 2.4.** Հպատականի XX դարի երկրորդ կեսի արվեստը /Հ.

Զարգարյան, Գ. Խանջյան, Հ. Հակոբյան, Մ. Ավետիսյան, Ա. Շիրազ, հայկական գրաֆիկան, գրքային

Նկարագրդումներն ու պլակատը/: **Թեմա 2.5.** Սփյուռքահայ նկարիչներ /Էղքար Շահին, Գառզու, Արշիլ Գորկի, Ռ. Շիշմանյան, Ժանսեմ/։ **Թեմա 2.6.** Արդի հայ արվեստ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Վ., Համաշխարհային և հայ պատմության ոլուեցույց, Եր., 2005:
 2. Կուգինա Ս., Մալցևա Ն., Արտասահմանյան արվեստի պատմություն, Եր., 2003:
 3. Աղասյան Ա., Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Ս., Ղազարյան Վ., Հայ արվեստի պատմություն, Եր., 2009:
 4. Մկրտչյան Շ., Լեռնային Ղարաբաղի պատմաճարտարապետական հուշարձանները, Եր., 1985:
 5. Թորամանյան Թ., Նյութեր հայկական ճարտարապետության պատմություն, հ.2, Եր., 1942:
 6. Մարտիկյան Ե., Հայկական կերպարվեստի պատմություն, գիրք Ա,Բ,Գ, Եր., 1971-1978:
 7. Колпинский Ю., Памятники мирового искусства, т.7, т.8, М., 1971-1987.

1. 0104/B31	2. Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -2	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/ շաբ.	5. 20/40/ 0	
6. 4- րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մասնագիտական խնդիրները լուծելիս օգտվեամակարգչային գրաֆիկայի /Adobe Photoshop/ և AutoCAD 3D ծրագրերի հնարավորություններից: Եռաչափ մոդելավորման ձանապարհով կառուցել առարկաներ, ինտերիեր՝ ունենալով իրատեսական ոճի պատկերներ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. տիրապետել Adobe Photoshop և AutoCAD 3D ծրագրի գործիքակազմին, 2. կազմել անհատական նախագծեր՝ Adobe Photoshop ծրագրի օգնությամբ, 3. նախագծել, չափագրել, գունավորել և մոդելավորում ինտերիերի եռաչափ պատկերներ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. ներկայացնելու Adobe Photoshop ծրագրի գործիքակազմը դրանց կիրառությունը, նպատակը, գործառույթները, 2. անհատական կոլաժներ և տեքստեր կազմելու ժամանակ ընտրելու և կիրառելու Adobe Photoshop ծրագրի գործիքակազմը, 3. ներկայացնելու 3D ծրագրի լուսային միջավայր ստեղծելու գործիքակազմը, դրանց կիրառությունը, նպատակը, գործառույթները:		
բ. Գործնականմասնապահուականկարողություններ.		
1. Adobe Photoshop ծրագրի օգնությամբ կատարելու պարզ և բարդ կոլաժների կառուցումներ, 2. 3D ծրագրի օգնությամբ կատարելու ինտերիերի պարզ և բարդ առարկաների մոդելավորում, 3. 3D ծրագրի օգնությամբ նախագծելու ինտերիեր:		
գ. Քննիանուական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ, 2. կատարելու ինքնուրույն և խմբային աշխատանքներ, կատարելու դրանց վերլուծություններ և ներկայացնելու եզրակացություններ, 3. զարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները, 4. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայագնելու պրեգենտացիաներ:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության խմացություն:

Ա2 Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագրյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթները ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը),
2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը),
3. գործնական մեթոդները (առաջադրանքների, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը),
4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, աշխատանք սկզբնադրյունների հետ),
5. քննադատական մտածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ),
6. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուններով, ինտերնետային կայքերով):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է եզրափակիչ գնահատումով՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 8 միավոր՝ յուրաքանչյուրը 4 միավոր արժեքով, 3 միավոր տրվում է մասնակցության համար և եզրափակիչ քննությանը տրվում է 9 միավոր:

13. Համառոտ բովանդակությունը:

- Թեմա 1.** Adobe Photoshop և Auto CAD ծրագրերի գործիքակազմի ուսումնասիրում: Ծրագրերի աշխատանքային բոլոր գործիքների կիրառությունը, դրանց նպատակը, գործառույթները: **Թեմա 2.** Զևափոխման աշխատանքներ JPEG-ների հետ (կոլաժ, որոշակի հատվածների շնչում, գունափոխում): **Թեմա 3.** Ֆիրմային ոճի ստեղծում: **Թեմա 4.** Լուսային միջավայրի ստեղծում: Լուսային գործիքների տեղադրում: **Թեմա 5.** Եռաչափ ինտերիերի ստեղծում: **Թեմա 6.** Մոդելավորմանը անհրաժեշտ տեսքերի ստեղծում, հիշում, ֆոտոռեալիստիկ JPEG-ների ստացում՝ մոդելից, ռենդերային ձանապարհով

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Райман М., Самоучитель Auto CAD, 2014.
2. Полещук Н. Н., Самоучитель Auto CAD, 2014.
3. Мохов И. С., Самоучитель Auto CAD, 2014.
4. Линн А., Полезные советы Auto CAD.
5. Жаров Н., Полное руководство Auto CAD, 2012.
6. Сазонов А., Трехмерное моделирование в Auto CAD, 2011.
7. <http://www.autocad-master.ru>
8. <https://autocad-specialist.ru/>
9. <http://autocad-profi.ru/avtor.php>
10. <https://photoshop-master.ru/articles/>

1. 0403/B32	2. Նկարչություն – 5	3. 9 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 8/82/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է սովորեցնել ուսանողներին կատարել գլխի տարածական, ծավալային պատկերում, դիզայներական նախագծերի գծանկարներ, նյութը տեսնել երկրաչափական կառուցվածքով: բացատրել ինտերիերի և էքստերիերի հատվածի սկետչ-ձևավորման առանձնահատկությունները: Ուսանողներին սովորեցնել տարբեր նյութերով աշխատելու խառը տեխնիկաներին, ձևավորել սեփական կարծիք ու վերլուծական մտածողություն:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ուսումնասիրել գիծը, տոնը, լույսը և ստվերը, 2. օգտագործել հեռանկարը որպես ծավալի վերարտադրման արտահայտչամիջոց, 3. տիրապետել տարբեր նյութերով աշխատելու տեխնիկաներին, 4. հասկանալ գունանկարի առանձնահատկությունները: 5. գծանկարի միջոցով նկարել նատյուրմորտ գիպսե գլխի առկայությամբ ինտերիերում, 6. տարբեր մեթոդներով ուսումնասիրել դիմանկարը շրջապատում 7. կատարել ինտերիերի և էքստերիերի սկետչ-ձևավորում, 8. ստեղծել մասնաճյուղի որևէ շքամուտքի սկետչ-ձևավորում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. նկարելու մարդու գլխի համաշափությունները՝ ցուցադրելով նրա կառուցվածքը, 2. համակցելու գիպսե գլուխը տարբեր առարկաների և կենցաղային իրերի հետ, 3. բացատրելու ծավալների ստացման տրամաբանությունը և մեթոդները: 4. ձանաշելու գեղանկարչության համաշխարհային լավագույն օրինակները, 5. բացատրելու սեփական մտահղացումները, նախանկարներն ու աշխատանքները, 6. իմանալ ինտերիերի և էքստերիերի սկետչ-ձևավորման առանձնահատկությունները, 7. մասնագիտորեն ճիշտ արտահայտելու, բացատրելու սեփական մտքերը և ստեղծագործությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. ներկայացնել մասնաճյուղի որևէ շքամուտքի սկետչ-նախագիծ, 2. կառուցելու մարդու գիպսե գլուխ կենցաղային իրերի համադրությամբ, կատարելու տոնային, գծային աշխատանք: 3. ստեղծելու դեկորատիվ հորինվածքային աշխատանքներ գիպսե զարդանախշով, կենցաղային խառը առարկաներով՝ հմտորեն աշխատելու ջրաներկով, յուղաներկով, այլ նյութերով: 4. կատարել ձեպանկարներ և նախանկարներ, 5. կատարել աշխատանքներ տարբեր նյութականություն ունեցող իրերով՝ պատկերելով բնորոշ հատկությունները:		
գ. քննիանարական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետազա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ձանապարհով: 2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 3. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ, 4. պահպանելու մասնագիտական եթիկայի նորմերը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետեւյալ վերջնարդյունքները.		
Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:		
Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լրացնումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հազուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:		
Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:		
Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության,		

Երգոնումիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. գննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. խնդնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 8 միավոր և 3 միավոր տրվում է խնդնուրույն աշխատանքների կատարման համար:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

1. Գծանկարչություն

Թեմա 1. Գիպսե գլուխ.Վոլտեր, Սոլերատ: **Թեմա 2.** Գիպսե գլխով համադրված նատյուրմորտ ինտերիերում:

Թեմա 3. Գիպսե իրան: **Թեմա 4.** Գիպսե անատոմիական մարմին: **Թեմա 5.** Պլեներ՝ արձանի պատկերում էքստերիերում:

2. Գունանկարչություն

Թեմա 2.1. Նատյուրմորտ գիպսե զարդանախշով, կենցաղային խառը առարկաներով՝ դեկորատիվ մոտեցմամբ:

Թեմա 2.2. Նատյուրմորտ հատակին դրված ծավալով մեծ կենցաղային առարկաներով՝ ծալքերի համադրությամբ /Սահմանական, սեղան/: **Թեմա 2.3.** Պլեներ՝ քանդակների այգու արձանախմբի էքստերիեր:

3. Էսքիզավորման տեխնիկա (սկես)

Թեմա 3.1. Էքստերիերում կիրառվող գրաֆիկական էլեմենտների ուսումնասիրություն (անտուրաժ): **Թեմա 3.2.**

. Ծառերի ոճավորում և էսքիզավորում՝ հատակագծում և միջավայրում: **Թեմա 3.3.** Մարդկային ֆիգուրների ոճավորում և էսքիզավորում: **Թեմա 3.4.** Ճարտարապետական էսքիզավորման ուսումնասիրություն և կատարում: **Թեմա 3.5.** Էքստերիերի էսքիզավորում (Աշխատանքը կարելի է կատարել դրսում՝ աշխատելով իրական կառույցների հետ):

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Барщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970.
2. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
3. Кузин В. С., Наброски и зарисовки, М., 1981.
4. Ли Н. Г., Основы учебного академического рисунка, М., 2006.
5. Ли. Н. , Голова человека основы академического рисунка, М., 2016 г.
6. Лушников Б. В., Рисунок. Портрет, М., 2002.
7. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984.
8. Николай Белов: Основы техники рисунка, Минск, 2012:
9. Прокофьев Н., Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов, Учебное пособие.М.: Владос, 2010.
10. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017.
11. Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия. под ред. Н.Н. Ростовцев, М., 1989 .
12. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грега Элберта, М., 1998.
13. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грега Элберта, М., 1998.

1. 0404/B33	2. Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -3	3.6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մասնագիտական խնդիրները լուծելիս օգտվել համակարգչային գրաֆիկայի /Adobe Illustrator, Adobe Photoshop և 3ds Max/ ծրագրերի հնարավորություններին: Դասընթացի խնդիրներն են:		
1. Adobe Illustrator և Adobe Photoshop ծրագրի միջոցով ձևավորել անհատական նախագծեր (պաստառներ, հրավիրատումներ, գովազդային բուկլետներ, փաթեթավորում և այլն), 2. սովորեցնել մասնագիտական խնդիրները լուծելիս օգտվել համակարգչային գրաֆիկայի 3D ծրագրերի հնարավորություններից, 3. եռաչափ մոդելավորման ձանապարհով կառուցել առարկաներ, էքստերիեր՝ ունենալով իրատեսական ոճի պատկերներ, 4. տիրապետել նշված ծրագրերի գործիքակազմին, 5. նախագծել, չափագրել, գունավորել և մոդելավորել ինտերիերների եռաչափ պատկերներ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. անհատական նախագծեր կազմելու ժամանակ ընտրելու և բացատրելու Adobe Illustrator, Adobe Photoshop և 3ds Max ծրագրի գործիքակազմի ընտրությունը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողությունները		
1. Adobe Illustrator, Adobe Photoshop և 3ds Max ծրագրերի օգնությամբ կատարելու պարզ և բարդ կոմպոզիցիաների կառուցումներ, 2. Adobe Illustrator և Adobe Photoshop ծրագրի օգնությամբ պատրաստելու և ներկայացնելու անհատական նախագծեր (պաստառներ, հրավիրատումներ, գովազդային բուկլետներ, փաթեթավորում և այլ): 3. 3D ծրագրի օգնությամբ կատարելու ինտերիերի պարզ և բարդ առարկաների մոդելավորում, 4. 3D ծրագրի օգնությամբ նախագծելու ինտերիեր:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ, 2. կատարելու ինքնուրույն և խմբային աշխատանքներ, կատարելու դրանց վերլուծություններ և ներկայացնելու եզրակացություններ, 3. զարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները, 4. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կորսական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:		
Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջարկելու գիտելիքների հետ միասին:		
Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի,		

արդյունաբերական կամ հազուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)` օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագրացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը),
2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը),
3. գործնական մեթոդները (առաջադրանքներիը, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը),
4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, աշխատանք սկզբնադրյունների հետ),
5. քննադատական մտածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ),
6. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուններով, ինտերնետային կայքերով):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է եզրափակիչ գնահատումով՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 8 միավոր՝ յուրաքանչյուրը 4 միավոր արժեքով, 3 միավոր տրվում է մասնակցության համար և եզրափակիչ քննությանը տրվում է 9 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Պաստառների ստեղծում: **Թեմա 2.** Հրավիրատումսերի և գովազդային բուկլետների ստեղծում: **Թեմա 3.** Տարբերանշանի և այցեքարտի ստեղծում: **Թեմա 4.** Կոլաժներ: **Թեմա 5.** Լուսային միջավայրի ստեղծում: **Լուսային գործիքների տեղադրում:** **Թեմա 6.** Եռաչափ ինտերիերի ստեղծում: **Թեմա 7.** Մոդելավորմանը անհրաժեշտ տեսքերի ստեղծում, հիշում, ֆոտոռեալիստիկ JPEG-ների ստացում՝ մոդելից, ունդերային ճանապարհով:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Райман М., Самоучитель Auto CAD, 2014.
2. Полещук Н. Н., Самоучитель Auto CAD, 2014.
3. Мохов И. С., Самоучитель Auto CAD, 2014.
4. Линн А., Полезные советы Auto CAD.
5. Жаров Н., Полное руководство Auto CAD, 2012.
6. Сазонов А., Трехмерное моделирование в Auto CAD, 2011.
7. <https://photoshop-master.ru/articles/>
8. <https://photoshop-master.ru/articles/>
9. <https://ru.freepik.com/>, <http://www.pexels.com/> □ <https://unsplash.com/>,
10. <https://freepngimg.com/>, <https://pngtree.com/so/river>,
11. <https://www.colourlovers.com/>, <https://www.design-seeds.com/>,
<https://paletton.com/#uid=1000u0kllllaFw0g0qFqFg0w0aF>
<https://www.softsalad.ru/software/multimedia/graficheskie-redaktory/adobe-color-cc>
12. <https://fonts.google.com/>, <https://www.dafont.com/>, <https://www.fontspace.com/>
13. <http://www.autocad-master.ru/>
14. <https://autocad-specialist.ru/>
<http://autocad-profi.ru/avtor.php>

1.0403/ B20	2. Քանդակագործություն	3.9 ECTS կրեդիտ
4.6 Ժամ/շաբ.	5.10/80/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել քանդակագործության հիմունքներին, սովորեցնել քանդակելու հմտություններին, տարբեր մեթոդներով մոդելավորմանը և քանդակի տեխնիկական կառուցմանը՝ դրանք կիրառելու մասնագիտական խնդիրների ձևակերպման և լուծման ժամանակ: Սովորեցնել ստեղծել ծավալների շղագիւղի և իրականակերպություններ, որոնք հնարավորություն կտան դիտողին ծավալներն ընկալելու տարբեր դիտակետերից, սովորեցնել ստեղծել մի քանի երկրաչափական պատկերների և կենցաղային իրերի համարություն և փախհարաբերություն:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ծանոթացնել ծեփի և քանդակի եղանակներին, 2. էպիզոդների միջոցով ուսումնասիրել տվյալ մոդելի ծավալները, փոխհատման սահմանները, ծավալների փոխհարաբերությունները՝ դրանք քանդակելու համար, 3. սովորեցնել 2 կամ ավելի ծավալների գրագետ համարմամբ ստեղծել մոդելներ և քանդակներ, 4. սովորեցնել հարթաքանդակի տեխնիկային, 5. ծանոթանալ երկրաչափական հարթություններով, պատկերներով և մեծ ծավալներով ծեփվածքի հետ, 6. կարողանալ մի քանի երկրաչափական պատկերներ գրագետ համարել և մոդելավորել, 7. համարել մի քանի առարկա /կենցաղային որևէ իր, երկրաչափական մարմին, կենդանակերպ և մարդակերպ մոդելներ/՝ ցուցադրելով ծավալների համարման և ծեփվածքի տարբեր եղանակներ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. թվարկելու քանդակագործության հիմնական հասկացությունները, 2. համարելու տարբեր երկրաչափական մարմիններ, 3. համարելու մի քանի առարկա /կենցաղային որևէ իր, երկրաչափական մարմին, կենդանակերպ և մարդակերպ մոդելներ/՝ 4. տարբերակելու հարթաքանդակը և բոլորաքանդակը 5. տիրապետելու երկու տարբեր առարկաների (ծավալների) գրագետ համակցման և փոխհարաբերության միջոցներին:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. նախազելու և քանդակի միջոցով մանրամասն վերարտադրելու այն, 2. կիրառելու քանդակագործության հմտությունները, 3. քանդակելու պարզ երկրաչափական մարմիններ, 2 կամ ավելի երկրաչափական մարմինների համարմամբ մոդելավորելու և քանդակելու կոմպոզիցիաներ, 4. կատարելու կարճատև քանդակներ, 5. ցուցադրելու ծավալների համարման և ծեփվածքի տարբեր եղանակներ, 6. կիրառելու ծեփվածքային հնարքները ինտերիերում և երստերիերում առարկաների մոդելավորման ժամանակ, 7. հետագա դասընթացների ժամանակ կիրառելու քանդակագործության ժամանակ ձեռք բերած հմտությունները և կարողությունները, 8. տիրապետելու երկու տարբեր առարկաների (ծավալների) գրագետ համակցման և փոխհարաբերության միջոցներին:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, 2. աշխատելու թիմում:		
10.Դասընթացը ձեռնարկում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադրելով գիտելիքների հետ միասին:		
Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:		
Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝		

կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 4 միավոր, ինքնուրույն աշխատանքների համար՝ 4 միավոր և 3 միավոր տրվում է մասնակցության համար:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա1. Ներածություն: Ծանոթություն քանդակի կավանյութի, գործիքների, մետաղական հիմքի կառուցմանը:

Թեմա 2. Երկրաչափական որևէ մարմնի կրկնօրինակում /խորանարդ, գունդ/: **Թեմա 3.** Երկու կամ ավելի երկրաչափական մարմինների համարմամբ կոմպոզիցիայի մոդելավորում և քանդակում: /Նախապես կատարված և դասախոսի կողմից հաստատված էսքիզների հիման վրա:/ **Թեմա 4.** Գիպսե զարդարանդակի կրկնօրինակում: **Թեմա 5.** Երկրաչափական և կենդանակերպ պատկերների համարմամբ, ծավալների փոխհարաբերությամբ քանդակ: /Նախապես կատարված և դասախոսի կողմից հաստատված էսքիզների հիման վրա:/ **Թեմա 6.** Կենցաղային որևէ իրի (կճուճ, սափոր) /սիմետրիկ և ասիմետրիկ/ և կենդանակերպ պատկերների համարմամբ քանդակ /Նախապես կատարված և դասախոսի կողմից հաստատված էսքիզների հիման վրա:/ **Թեմա 7.** Ստեղծագործական ազատ թեմայով աշխատանք:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Мазовецкая В., Скульптура для начинающих. Шаг за шагом, 2014.
2. Карин Х., Скульптура для начинающих, 2006.
3. Карапайева Н., Академическая скульптура. Учебное пособие для бакалавров, обучающихся по направлению «Декоративно-прикладное искусство и народные промыслы», 2016.
4. Карапайева Н., Развитие профессиональных знаний, навыков, умений, через обучение дисциплинам: «Академическая скульптура» и «Декоративная мелкая пластика» Учебное пособие для вузов, СПб, 2015.
5. Генералова Е. М. Композиционное моделирование [Электронный ресурс] : учебно- методическое пособие / - Самара : Самарский государственный архитектурно-строительный университет, 2016.
6. Генералова. Е. Калинкина Н., Электрон, текстовые данные, Самара: Самарский государственный архитектурно-строительный университет, ЭБС ACB, 2016.

<http://www.iprbookshop.ru/58824.html>

1. 0404/B21	2. Դիզայնի պատմություն	3. 3 ECTS կրելիս
4. 2 ժամ /շաբ.	5. 22/0/8	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողին դիզայնի պատմության համաշխարհային լավագույն օրինակների ստեղծման, դրանց հեղինակների, այդ աշխատանքների իրականացման պատմությանը:

Դասընթացի խնդիրները.

Ուսանողներին ներկայացնել.

1. արվեստների հիմնական տեսակները,
2. համաշխարհային դիզայնի պատմության նյութերը,
3. դիզայնի գարզացման պատմությունն ու տեսակները:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ճանաչելու դիզայնի տեսակները,
2. ճանաչելու համաշխարհային դիզայնի լավագույն օրինակները և բացատրելու կամ նկարագրելու դրանք,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու դիզայնի աշխատանքներ և ներկայացնելու եզրակացություններ,
2. ստեղծելու դիզայնի պատմության համար պիտանի տեսական դասընթացներ,
3. ուսումնասիրելու և վերլուծելու համաշխարհային դիզայնի օրինակները, կատարելու առաջարկներ նրանցում ժամանակակից մոտեցումներին համապատասխան փոփոխություններ կատարելու վերաբերյալ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. կատարելու ինքնուրույն և խմբային աշխատանքներ, կատարելու դրանց վերլուծություններ և ներկայացնելու եզրակացություններ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հազուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լրացնկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագրյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խորային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր։ Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 8 միավոր և 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար։

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ներածություն: Դիզայնի գարզացման նախադրյալները, դիզայնի տեսակները: **Թեմա 2.** Արվեստի հոսանքները, ազդեցությունը դիզայնի գարզացման վրա: **Թեմա 3.** Դիզայնի պատմությունը 20-րդ դարից հետո: **Թեմա 4.** Հայտնի դպրոցները: **Թեմա 5.** Դիզայնի տարածաշրջանային գարզացումները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Михайлов С. М., История дизайна, 2003.
2. Аронов В. Р., Дизайн и искусство, М., 1984.
3. Глазычев В. О., О дизайне. Очерки по теории и практике дизайна на Западе. – М., 1970□
4. Гидион З., Пространство, время, архитектура, М., 1984.
5. Лаврентьев А. Н., История дизайна, М., 2006.
6. Ковешникова Н. А., Дизайн: история и теория, М., 2007.
7. Михайлов С. М., Кулеева Л. М., Основы дизайна, 1999.
8. Нельсон Дж., Проблемы дизайна, М., 1971.
9. Михайлов, С. М., История дизайна: учебник для вузов в 2 т.: / С.М.
10. Михайлов. С. М., – 2-е изд. испр. и доп. – М□, 2002 – Т. 1-2.
11. Рунге, В. Ф., Сенъковский, В. В., Основы теории и методологии дизайна : учеб. пособие / В.Ф. Рунге, В. В. Сенъковский. — М., 2003.
12. Комиссаржевский Ф. Ф., История костюма, Мн., 1999.
13. Кибалова Л., Гербенова О., Ламарова М., Иллюстрированная энциклопедия моды, 1988.
14. Коллектив авторов. Современная энциклопедия. Мода и стиль- М. 2002.

1. 0403/B34	2. Նկարչություն-6	3. 9 ECTS կրեդիտ
4.6 Ժամ/շաբ.	5.8/82/0	
6.-րդ կիսավայակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է սովորեցնել ուսանողներին գիպսե իրանի, անատոմիական մարմնի, դիմանկարի վերլուծական ուսումնասիրում, դրանք օգտագործել ստեղծելու դեկորատիվ ստեղծագործական աշխատանքներ: Ուսանողներին սովորեցնել վերլուծական կառուցման մեթոդները, համատեղել տարրեր նյութերի տեխնիկաները և դրանց միջոցով նկարել նատյուրմորտներ, պատկերել բնապատկերներ, կատարել նախանկարներ և ձեպանկարներ: Ուսումնասիրել վարպետների փորձը: Նախապատրաստել ավարտական աշխատանքների կատարմանը: Ներկայացնել ինտերիերի սկետչ՝ ձևավորման առանձնահատկությունները:

Դասընթացի խնդիրները.

1. գիպսե իրանի, անատոմիական մարմնի, դիմանկարի պատկերում՝ նրանց կիրառմամբ ստեղծելով դեկորատիվ ստեղծագործական աշխատանքներ,
2. վարպետների փորձի հիման վրա ուսումնասիրել գիպսե մարմնի դեկորատիվ ծավալապաշտական, ստեղծագործական, վերլուծական աշխատանքներ,
3. ուսումնասիրել լույսը և ստվերը, հեռանկարը՝ որպես ծավալի վերարտադրման արտահայտչամիջոց:
4. դասընթացի արդյունքում ուսանողը կտիրապետի գունանկարի առանձնահատկություններին և յուրահատկություններին, արտահայտչամիջոցներին,
5. ուսումնասիրել տարրեր նկարիչների ինտերիերում կատարված աշխատանքների տեխնիկաները,
6. գունային տարրեր տոնայնությամբ, նրերանգներով ստանալ տարածածավալային խորություններ,
7. ներկայացնել նախատեսվող ավարտական աշխատանքի էսքիզներ,
8. կատարել ինտերիեր հատվածի սկետչ՝ ձևավորում:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինի՝**ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն**

1. ներկայացնելու մարդու կազմաբանությունը,
2. վերարտադրելու նյութի տոնայնությունները, լույսերը և ստվերները, անդրադարձները,
3. բացատրելու գիպսե անատոմիական մարմնի մկանային համակարգի առանձնահատկությունները,
4. բացատրելու նկարչական նյութերի առանձնահատկությունները (ջրաներկ, գուաշ, պաստել, յուղաներկ և այլն),
5. տարրերելու գեղարվեստական ոճերն ու ուղղությունները,
6. գրավոր տեսքով ներկայացնելու և վերլուծելու իր կողմից կատարված աշխատանքները,
7. ներկայացնելու ինտերիերի ձևավորման առանձնահատկությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարուրություններ

1. կատարելու գիպսե մարմնի և դիմանկարի տարածածավալային մշակում, ձեպանկարներ և

<p>նախանկարներ,</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. պատկերելու գիպս մարմնի ծավալապաշտական, ստեղծագործական, վերլուծական աշխատանք՝ վարպետների փորձի հիման վրա: 3. տարբեր զրաֆիկական նյութերով տոնային մշակելու մարդու գիպսե իրանը, կատարելու նախնական ձեպանկարներ, 4. ամբողջականում տեսնելու մասնավորը և հակառակը, 5. գույնով փոխանցելու առարկաների նյութականությունը, յուրահատկությունը, համաշափությունները, 6. կատարել կարճատև գունանկարներ, գունային լուծումով նախանկարներ և ձեպանկարներ, <p>ստեղծելու ինտերիերի հատվածի սկետչ:</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ձանապարհով: 2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 3. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ, 4. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: <p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին:</p> <p>Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:</p> <p>Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լրացնակարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:</p> <p>Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կրոմագրիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:</p> <p>Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:</p> <p>Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:</p> <p>Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p>Գ8. Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p> <p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդներ, 2. գննական մեթոդներ, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. ընսարդական մոտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները: <p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Գնահատվում է առանց եղբափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ ընտրություններով 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր. Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 8 միավոր և 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար:</p>
--

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

1. Գծանկարչություն

Թեմա 1. Գիպսե դիմաքանդակի պատկերում հորինվածքային նատյուրմորտով: **Թեմա 2.** Գիպսե մարմնի կառուցվածքի ամբողջական ուսումնասիրություն: **Թեմա 3.** Գիպսե անատոմիական մարմին, դեկորատիվ մոտեցմամբ: **Թեմա 4.** Ինտերիեր հատվածի սկետչ-ձևավորում: **Թեմա 5.** Պլեներ՝ նախատեսվող ավարտական աշխատանքների թեմաներով էսքիզներ:

2. Գունանկարչություն

Թեմա 2.1. Նատյուրմորտ՝ մի քանի հարթության վրա դրված կենցաղային իրերով, հակադիր կտորի ծալքով: **Թեմա 2.2.** Նատյուրմորտ՝ դրված լսարանի անկյունում, մեծ և փոքր աթոռների համադրությամբ, կենցաղային առարկաներով, չորացած փշերով, կտորի ծալքով: **Թեմա 2.3.** Նատյուրմորտ՝ հայելիով, շրջանակով, զարդարությունով, կոնտրաստ կտորի ծալքերի համադրությամբ: **Թեմա 2.4.** Մանեկենով նատյուրմորտ ինտերիերում: **Թեմա 2.5.** Ինտերիեր հատվածի սկետչ-ձևավորում: **Թեմա 2.6.** Պլեներ՝ նախատեսվող ավարտական աշխատանքների թեմաներով էսքիզներ:

3. Էսքիզավորման տեխնիկա (սկետչ)

Թեմա 3.1. Ըստ մասնագիտական ուղղաձության էսքիզնավորման տեխնիկայի խորացված ուսումնասիրություն, ոճային ուղղությունների հետազոտություն, հայեցակարգայի առաջարկի ներկայացում:

Թեմա 3.2. Ինտերիերի պատկերում տարբեր դիտանկյուններից// Հագուստի հավաքուծների համար նախատեսված գրաֆիկական հորինվածք: **Թեմա 3.3.** Էքստերիերի պատկերում տարբեր դիտանկյուններից//Հագուստի ոճավորվում և էսքիզավորում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Барщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970.
2. Николай Белов: Основы техники рисунка, Минск, 2012:
3. Бесчастнов Н. П., Изображение растительных мотивов, М., 2004.
4. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
5. Кузин В.С., Наброски и зарисовки, М., 1981.
6. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984.
7. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976.
8. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955.
9. Ли. Н. , Голова человека основы академического рисунка, М., 2016 г.
10. Прокофьев Н., Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов, Учебное пособие.М.: Владос, 2010.
11. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017.
12. Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия. под ред. Н.Н. Ростовцев, М., 1989 .
13. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грега Элберта, М., 1998.

1. 0404/B35	2. Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -4	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 Ժամ/շաբ.	5. 8/52/0	
6- թղ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մասնագիտական խնդիրները լուծելիս օգտվել համակարգչային գրաֆիկայի Adobe Illustrator և 3D ծրագրերի հնարավորություններից: Եռաչափ մոդելավորման ձանապարհով կառուցել առարկաներ, էքստերիեր՝ ունենալով իրատեսական ոճի պատկերներ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ներկայացնել Adobe Illustrator և 3D ծրագրերի գործիքակազմը:		
2. Սովորեցնել նախագծել, չափագրել, գորնավորել և մոդելավորել ինտերիերի եռաչափ պատկերներ:		
3. Սովորեցնել նախագծել պաստաներ, գրքերի կազմեր:		
4. Աջակցել Adobe Illustrator ծրագրի օգնությամբ անհատական նախագծերի կազմմանը:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ներկայացնելու 3D և Adobe Illustrator ծրագրերի լուսային միջավայր ստեղծելու գործիքակազմերը, դրանց կիրառությունը, նպատակը, գործառությունները,
2. անհատական նախագծեր կազմելու ժամանակ ընտրելու և բացատրելու Adobe Illustrator ծրագրի գործիքակազմի ընտրությունը

բ. գործնականմասնագիտականկարողությունները

1. 3D ծրագրի օգնությամբ կատարելու ինտերիերի պարզ և բարդ առարկաների մոդելավորում,
2. 3D ծրագրի օգնությամբ նախագծելու ինտերիերներ:
3. Adobe Illustrator ծրագրի օգնությամբ կատարելու պարզ և բարդ կոմպոզիցիաների կառուցումներ,
4. Adobe Illustrator ծրագրի օգնությամբ պատրաստելու և ներկայացնելու անհատական նախագծեր:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ,
2. կատարելու ինքնուրույն և խմբային աշխատանքներ, կատարելու դրանց վերլուծություններ և ներկայացնելու եզրակացություններ,
3. զարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները,
4. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագորյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, երգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ8. Կիրառելու SZZ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խորային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը),
2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը),
3. գործնական մեթոդները (առաջադրանքների, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը),
4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, աշխատանք սկզբնադրյուրների հետ),
5. քննադատական մտածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ),
6. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուրներով, ինտերնետային կայքերով):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է եզրափակիչ գնահատումով՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 8 միավոր յուրաքանչյուրը 4 միավոր արժեքով, 3 միավոր տրվում է մասնակցության համար և եզրափակիչ քննությանը տրվում է 9 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Լուսային միջավայրի ստեղծում: Լուսային գործիքների տեղադրում: **Թեմա 2.** Եռաչափ էքստերիերի ստեղծում: **Թեմա 3.** Սողելավորմանը անհրաժեշտ տեսքերի ստեղծում, հիշում, ֆուտոռեալիստիկ JPEG-ների ստացում մոդելից՝ ռենդերային ձանապարհով: **Թեմա 4.** Adobe Illustrator ծրագրերի գործիքակազմի ուսումնասիրում: Ծրագրի աշխատանքային բոլոր գործիքների կիրառությունը, նպատակը, գործառույթները: **Թեմա 5.** Տուփի և փայերավորման ձևավորում: **Թեմա 6.** Գրքի կազմի ձևավորում: **Թեմա 7.** Լուսանկարի վեկտորային մշակում: **Թեմա 8.** Պորտֆոլիոյի ստեղծում:

14. Հիմնական զրականության ցանկ.

1. Райман М., Самоучитель Auto CAD, 2014.
2. Полещук Н. Н., Самоучитель Auto CAD, 2014.
3. Мохов И. С., Самоучитель Auto CAD, 2014.
4. Линн А., Полезные советы Auto CAD.
5. Жаров Н., Полное руководство Auto CAD, 2012.
6. Сазонов А. , Трехмерное моделирование в Auto CAD, 2011.
7. <http://www.autocad-master.ru/>
8. <https://autocad-specialist.ru/>
9. <http://autocad-profi.ru/avtor.php>
10. <https://pngtree.com/>
11. <https://pngtree.com/>
12. <https://getavataaars.com/>
13. <https://ru.freepik.com/>
14. <https://drawkit.com/>
15. <https://freepngimg.com/>, <https://pngtree.com/so/river>,
16. <https://www.colourlovers.com/>, <https://www.design-seeds.com/>,
17. <https://paletton.com/#uid=1000u0kllllaFw0g0qFqFg0w0aF>
18. <https://www.softsalad.ru/software/multimedia/graficheskie-redaktory/adobe-color-cc>

<https://fonts.google.com/>, <https://www.dafont.com/>, <https://www.fontspace.com/>

1. 0403/B36	2. Նկարչություն-7	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.4/56/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին նախապատրաստել ավարտական աշխատանքների կատարմանը: Ներկայացնել հազուստի էսքիզավորման առանձնահատկությունները // ինտերիերի և էքստերիերի՝ տարրեր դիտանկյուններից պատկերելու առանձնահատկությունները: Սովորեցնել իրականացնելու հազուստի // տարածքի ձևավորում:		
	Դասընթացի խնդիրները.	
	1. Ներկայացնել նախատեսվող ավարտական աշխատանքի էսքիզներ,	
	2. գունային տարրեր տոնայնությամբ, նրբերանգներով ստանալ տարածածավալային խորություններ,	
	3. ստեղծել հազուստի հավաքուծների համար նախատեսված զրաֆիկական հորինված,	
	4. ստեղծել ոճավորված աշխատանքներ,	
	5. առանձին-առանձին պատկերել մարդաշավական կետերը,	
	6. ներկայացնել հազուստի վրա դաշելու առանձնահատկությունները,	
	7. ուսումնասիրել տարրեր նկարիչների՝ ինտերիերում և էքստերիերում կատարած աշխատանքների տեխնիկաները,	
	8. կատարել հազուստի // ինտերիերի և էքստերիերի հատվածի ձևավորում:	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն.		
	1. Ներկայացնելու մարդու կազմաբանությունը, մարդաշավական կետերը,	
	2. Վերարտադրելու նյութի տոնայնությունները, լույսերը և ստվերները, անդրադարձները,	
	3. բացատրելու հազուստի վրա դաշելու առանձնահատկությունները,	
	4. տարրերելու գեղարվեստական ոճերն ու ուղղությունները,	
	5. զրավոր տեսքով ներկայացնելու և վերլուծելու իր կողմից կատարված աշխատանքները,	
	6. ներկայացնելու հազուստի // ինտերիերի և էքստերիերի ձևավորման առանձնահատկությունները:	
	բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	

- կատարելու հագուստի վրա դաշվող պատկերների ձեպանկարներ և նախանկարներ,
- կատարելու հագուստի էքփավորում // ինտերիերի և էքստերիերի պատկերում՝ տարբեր անկյուններից,
- պատկերելու մարդու մարմնի հատվածները,
- ամբողջականում տեսնելու մասնավորը և հակառակը,
- գոյնով փոխանցելու առարկաների նյութականությունը, յուրահատկությունը, համաշափությունները,
- կատարել կարճատև գունանկարներ, գունային լուծումով նախանկարներ և ձեպանկարներ:

գ. ընթանրական/փոխանցելի կարտուֆուններ.

- Վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետազա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ձանապարհով:
- իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում,
- կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ,
- պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր:

10. Դասընթացը ձեսվորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազներ)` օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ8. Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- խոսքային մեթոդները,
- գննական մեթոդները,
- գործնական մեթոդները,
- հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
- ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
- համագործակցային ուսուցմանմեթոդները,
- քննադատական մտածողության մեթոդները,
- խմբային աշխատանքի մեթոդները,
- ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
- վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ ըննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր։ Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 8 միավոր և 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար։

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

1. Գծանկարչություն

Թեմա 1.1. Հագուստի հավաքուների համար նախատեսված գրաֆիկական հորինվածք: // Մարդաչափական կետերի պատկերում (Մարմնի հատվածներ առանձին-առանձին պատկերում): **Թեմա 1.2.** Հագուստի վրա դաշվող պատկերների նախանկարներ և ձեպանկարներ: // Ինտերիերի պատկերում տարբեր դիտանկյուններից:

Թեմա 1.3. Հագուստի էսքիզավորում: // Էքսերիերի պատկերում տարբեր անլյուններից:

2. Գունանկարչություն

Թեմա 2.1. Հագուստի վրա դաշվող պատկերների նախանկարներ և ձեպանկարներ: // Դեկորատիվ հորինվածք:

Թեմա 2.2. Գործվածքի դիզայն: // Ինտերիերի և էքսերիերի պատկերում տարբեր դիտանկյուններից: **Թեմա 2.3.** Ընտրված հագուստի // տարածքի ձևավորում:

15. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Барщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970.
2. Николай Белов: Основы техники рисунка, Минск, 2012:
3. Бесчастнов Н. П., Изображение растительных мотивов, М., 2004.
4. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
5. Кузин В.С., Наброски и зарисовки, М., 1981.
6. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984.
7. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976.
8. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955.
9. Ли. Н., Голова человека основы академического рисунка, М., 2016 г.
10. Прокофьев Н., Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов, Учебное пособие. М.: Владос, 2010.
11. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017.
12. Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия. под ред. Н.Н. Ростовцев, М., 1989 .
13. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грега Элберта, М., 1998.

1. 0404/ B22	2. Բրենդավորում	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 4/26/0	
7-րդ կիսամյակ	7.Սրանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մշակել տեսողական հաղորդակցության տարրեր՝ ընտրված ապրանքանիշի զարգացման վեկտորի հետ միասին՝ հաշվի առնելով դրա առանձնահատկությունները և հիմնական բնութագրերը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ներկայացնել բրենդավորման հիմնական հասկացությունները, 2. ծանոթացնել կորպորատիվ ոճի, բրենդի ինքնության, փաթեթավորման նյութերի դիզայնի 3. ստեղծման, բրենդային և զովագոյային դիզայնի առանձնահատկություններին:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կիրարական հասկացությունները,		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. թվարկելու բրենդավորման հիմնական հասկացությունները, մեթոդները, 2. ներկայացնելու բրենդավորմանն առնչվողնախագծային փուլերը, 3. ռեֆերատների միջոցով ներկայացնելու նախագծվող բրենդի ձանաշողականի հետազոտություն:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. կատարելու որևէ արդյունաբերական հիմնարկի, բրենդային գրքի, լոգոյի էսքիզներ, 2. կատարելու նախագծվող առարկաների հետազոտում և վերլուծություն, 3. ստեղծելու անհատական բրենդ-օրինակ:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, 3. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:		

¹ Թեմաները ընտրվում են կախված խմբի՝ հատուկ մասնագիտական կառուցամասի ընտրությունից:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լրացնկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, երգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արիխտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Գ8. Կիրառելու S22-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթեցումը, երկխոսությունը և այլն), զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը և այլն),
2. գործնական մեթոդները (առաջադրանքների, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը և այլն),
3. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում և այլն),
4. ինստերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ և այլն),
5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն և այլն),
6. քննադատական մտածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ և այլն),
7. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – գույգ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),
8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն),
9. վերահսկողության մեթոդները (գրավոր, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր, ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներով՝ 8 միավոր և 3 միավոր տրվում են ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Բրենդավորման հիմնական հասկացությունները; **Թեմա 2.** Դիզայներական կոնցեպտ: Լոգո և այլ ապրանքանիշի տարրեր; Լոգոյի ստեղծում: Այցելարտեր և բլանկեր: Աշխատողների համազգեստ; **Թեմա 3.** Ապրանքների փաթեթավորում և պիտակներ; **Թեմա 4.** Փաթեթավորման նյութերի դիզայնի ստեղծում: **Թեմա 5.** Բրենդավային գրքի դիզայն: Գովագրային դիզայն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Годин А. М., Брендинг: Учебное пособие / А.М. Годин. - 3-е изд., перераб. и доп. – М, 2012.
<http://znanium.com/bookread.php?book=329358>
2. Чумиков А. Н., Реклама и связи с общественностью: Имидж, репутация, бренд: Учеб. пособие для студентов вузов М., 2012.
http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=6040&ln=ru&search_query=%D0%B1%D1%80%D0%
3. Зотов В. В., Бренд-решения: учебное пособие, М., 2011.
http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=6123&ln=ru&search_query=%D0%B1%D1%80%D0%
4. Бацюн Н. В., Менеджмент в рекламе: Учебное пособие, М.,
<http://znanium.com/bookread.php?book=186094>
5. Поляков В. А., Рекламный менеджмент: Учебное пособие, М., 2012.
<http://znanium.com/bookread.php?book=257602>
6. Панкратов Ф. Г., Основы рекламы: Учебник М., 2012.
http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=3636&ln=ru&search_query=%D0%BC%D0%B5%D0%
7. Антипов К. В., Основы рекламы: Учебник, М., 2012.
http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=7792&ln=ru&search_query=%D0%BC%D0%B5%D0%

**ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՍՍՍ
/ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ-1/**

1. 0404/B 37	2. «ՀԲ» Դիզայն նախագծում-1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 Ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ստվորեցնել հորինվածքի հիմունքների կիրառմամբ պարզ առարկաներ նախագծելու հմտությունները, մեթոդները և օրենքները, դրանք կիրառել մասնագիտական խնդիրների ձևակերպման և լուծման ժամանակ Սովորեցնել ուսանողներին ընտրված թեմայի շուրջ իրականացնել ուսումնասիրություն, հավաքագրել տեսական և գործնական տվյալներ և կատարել վերլուծություն և եզրակացություն:		
Դասընթացի խնդիրները		
<ol style="list-style-type: none"> 1. դիզայներական նախագծերի մշակման հիմնական գործնական տեխնիկայի տիրապետում, կարողություն, 2. օգտագործել ժամանակակից տեխնոլոգիաներ, 3. կիրառել գծանկարի, գունանկերի, գծագրության և կոմպոզիցիայի հիմունքների գիտելիքները նախագծայինխնդիրների լուծման համար, 4. կիրառել նյութերի գունային մշակման կապը մասնագիտական գործունեության և բնութանականացնելության գործնթացներում: 		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. թվարկելու դիզայն նախագծման հիմնական մեթոդներն ու արդյունաբերական դիզայնին առնչվող նախագծային փուլերը, 2. վերարտադրելու և գունային վերամշակման ենթարկելու մի շաբթ կենցաղային սարքեր/սարքավորումներ: 		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու պարզ արդյունաբերական իրերի էսքիզներ, 2. կիրառելու գծագրության, կոմպոզիցիայի հիմունքների և գունատեսության հիմնական օրենքներնախագծային փուլերի ժամանակ, 3. ստանալու խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ գծագրային տեսքերն ու գունային/մակերեսային լուծումներ: 		
գ. բնդիանքական/փոխանցելի կարողություններ.		

<ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու հետազոտական արդյունքների ամփոփում, 2. վարժ արտահայտելու/բացատրելու սեփական մտքերը/նախագծերը, 3. իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում և ներկայացնելու հայտնի դիզայներների նախագծերի օրինակներ, 4. հետևելու թրենիների զարգացմանը և աճին, 5. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում, 6. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեգենտացիաներ
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հազուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:
Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին:
Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հազուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:
Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կուպողիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության երգնումիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:
Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:
Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:
Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:
Գ3. Պահպանելու մասնագիտական երիկայի նորմերը:
Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն),
2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն),
3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջարանքի կատարում եւ այլն),
4. ձանաշղողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրականցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Գնահատվում է եզրափակիչ գնահատմամբ՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններին՝ 8 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 3 միավոր, իսկ 2-րդ՝ հետազոտական բաղադրիչի գնահատմանը՝ 5 միավոր: 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքի համար և եզրափակիչ քննությանը տրվում է 9 միավոր:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Ներածություն՝ դիզայնի հիմնական ոլորտները և փուլերը: Թեմա 2. Գծել բարդ կտրվածքով երկրաչափական մարմին և ստանալ ծավալ՝ օգտագործելով սև գրիչ, մատիտ և գուաշ: Թեմա 3. Չափագրել և գծել որևէ տեխնիկական իր, գույնի միջոցով ստանալ եռաչափ ծավալ: Թեմա 4. Գրչատուիի նախագիծ:
14. Հիմնական գրականության ցանկ.
Կуманин В. И., Кухта М. С., Дизайн. Материалы. Технологии, 2011.
Адамчик М. В., Дизайн и основы композиции в дизайнерском творчестве, 2010.

1. 0404/B38	2.Ինտերիերի և էքստերիերի դիզայն	3.6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց ե գրա փակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել հետևել սեփական նախագծի գունային և ծավալային առանձնահատկություններին, հմտացնել հետազոտության և չափագրման մեջ, ծանոթացնել ինտերիերի և էքստերիերի աշխատանքների տեսակներին, ինչպես նաև նախագծած աշխատանքի մեջ կիրառել ժամանակակից տեխնոլոգիաներ: Ուսումնասիրվող օրինակներում առկա դիզայն-նախագծային թերությունները, գունային և ծավալային խնդիրները, ինչպես նաև սեփական հետազոտությունների արդյունքում առաջարկել ավելի ընդունելի և ավելի պրոֆեսիոնալ և հետաքրքիր լուծումներով հագեցած նախագիծ: Սովորեցնել հաշվի առնել նաև նախագծվող օրիենտի էսթետիկ տեսքը և հարմարավետությունը՝ օգտվելով էրգոնոմիկայի կանոններից: Իրականացնել հետազոտական աշխատանք՝ ընտրված թեմայի շուրջ, հավաքել տեսական և գործնական տվյալներ, վերլուծել դրանք և կատարել եզրակացություններ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
<ol style="list-style-type: none"> թվարկել մեկնաբանել և վերարտադրել ինտերիերի և էքստերիերի տեսակները և դիզայն-նախագծման հիմնական հասկացությունները և փուլերը, կիրառել գծանկարի, գունանկերի, բիոնիկայի, գունատեսության, գծագրության կոմպոզիցիայի հիմունքների, էրգոնոմիկայի գիտելիքները նախագծային խնդիրների լուծման համար: վերարտադրել ինտերիերի և էքստերիերի դիզայն-նախագծման հիմնական հասկացությունները և փուլերը, գիտակցորեն կիրառել նյութերի գունային մշակման կապը մասնագիտական գործունեության և մուտքան գործունեության գործունեություններում: 		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
<p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> վերարտադրելու և գունային վերամշակման ենթարկելու նախագծած գրաֆիկական աշխատանքները, թվարկելու հիմնական մեթոդներն ու գրաֆիկական դիզայնին առնչվող նախագծային փուլերը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> կատարելու պարզ ինտերիերի և էքստերիերի նախագծման էսքիզներ, կիրառելու գծագրության, կոմպոզիցիայի հիմունքների և գունատեսության հիմնական օրենքները լայնամասն փուլերի ժամանակ, ստանալու խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ գծագրային տեսքերն ու գունային/ֆակտորային լուծումները, կիրառելու դիզայն-նախագծման մեթոդները և կոմպոզիցիայի հիմունքները աշխատանքի ձգրիտ կատարման համար: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.</p> <ol style="list-style-type: none"> վարժ արտահայտելու/բացատրելու սեփական մտքերը/նախագծերը, հետևելու թրենինգերի զարգացմանը և աճին, կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում, կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ: 		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
<p>Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հազուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:</p> <p>Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին:</p> <p>Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից վիտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:</p> <p>Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ) օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տարատեսակներ, լրացրացություն, եռաչափ մոդելավորում/:</p> <p>Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք</p>		

կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Պ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Պ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Սայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետարրբությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
9. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ ընթացիկ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: Ընթացքում իրականացվող ընթացիկ ստուգումներին տրվում է 8 միավոր և 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ինտերիերի հիմնախնդիրները և փուլերը: **Թեմա 2.** Բնակարանի հատակագծի ուսումնասիրություն և գծագրում: **Թեմա 3.** Բնակարանի պլանավորում և չափագրում՝ ըստ սենյակների: **Թեմա 4.** Նշշասենյակի դիզայն նախագիծ: **Թեմա 5.** Աշխատասենյակի դիզայն նախագիծ: **Թեմա 6.** Մուտք՝ միջանցքի դիզայն նախագիծ: **Թեմա 7.** Հյուրասենյակի դիզայն նախագիծ: **Թեմա 8.** Բաց պատշզամբի դիզայն նախագիծ Թեմա 9. Սանհանգույցի դիզայն նախագիծ: **Թեմա 10.** Խոհանոցի դիզայն նախագիծ: **Թեմա 11.** Նույն բնակարանի էրստերիերի դիզայն նախագիծ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Лаптев В. В., Дизайн интерьера: основы профессии, 2014□
2. Макарова В., Дизайн помещений. Стили интерьера на примерах, 2011□
3. Николаева Н. А., Основы архитектурных знаний, 2009□
4. Адамчик М. В., Дизайн и основы композиции в дизайнерском творчестве, 2010.

1.0404/B39	2. "ՀԲ" Դիզայն նախագծում-2	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 Ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նախատակն է առկա նմուշներից կատարել հետազոտություն՝ բացահայտելով դրանց առավելությունները և թերությունները: Սովորեցնել առարկաներ նախագծելու հմտությունները, մեթոդները և օրենքները, դրանց գիտակցորեն տալ նոր շունչ, կիրառել մասնագիտական խնդիրների ձևակերպման և լուծման ժամանակ: Իրականացնել հետազոտական աշխատանք ընտրված թեմայի շուրջ, հավաքել տեսական և գործնական տվյալներ, վերլուծել դրանք և կատարել եզրափակություններ:	Դասընթացի խնդիրները.	

<ol style="list-style-type: none"> դիզայներական նախագծերի մշակման հիմնական գործնական տեխնիկայի տիրապետում, կարողություն, օգտագործել ժամանակակից տեխնոլոգիաներ, կիրառել գծանկարի, գունանկերի, գծագրության և կոմպոզիցիայի հիմունքների գիտելիքները նախագծայինխնդիրների լուծման համար, կիրառել նյութերի գունային մշակման կապը մասնագիտական գործունեության և բնության ձևաչափության գործոնթացներում:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝
ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.
<ol style="list-style-type: none"> իրականացնելու հետազոտական աշխատանք՝ հիմնական նախագծային փուլերի վերաբերյալ, կատարելու ինքնուրույն կամ խմբային վերլուծական աշխատանք հետազոտական նյութի շրջանակներում, թվարկելու հիմնական մեթոդներն ու արդյունաբերական դիզայնին առնչվող նախագծային փուլերը, գունային վերամշակման ենթարկելու նախագծած առարկաները:
բ. Գործնականամասնագիտականկարողություններ.
<ol style="list-style-type: none"> կատարելու պարզ արդյունաբերական իրերի էսքիզներ, կատարելու արդյունաբերական իրերի հետազոտական աշխատանքներ, կիրառելու գծագրության, կոմպոզիցիայի հիմունքների և գունատեսության հիմնական օրենքները նախագծային փուլերի ժամանակ, ստանալու խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ գծագրային տեսքերն ու գունայինուծումները, ստեղծելու հետազոտական աշխատանքի շրջանակներում ստացած դիզայն նախագծերի տպագիր կամ էլեկտրոնային տարբերակները:
գ. Քննիանորական/փոխանցելի կարողություններ.
<ol style="list-style-type: none"> կատարելու հետազոտական արդյունաքնների ամփոփում, վարժ արտահայտելու/բացատրելու սեփական մտքերը/նախագծերը, իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում և ներկայացնելու հայտնի դիզայնների նախագծերի օրինակներ, հետևելու թրենդերի զարգացմանը և աճին, կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում, կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:
10. Դասընթացը ձևավորում է կորուսական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հազուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության խմացություն:
Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:
Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հազուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:
Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրան՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության երգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:
Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:
Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:
Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճշշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:
Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ

նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրավուրծմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է եզրափակիչ գնահատմամբ՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններին՝ 8 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 3 միավոր, իսկ 2-րդ հետազոտական բաղադրիչի գնահատմանը՝ 5 միավոր: 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքի համար և եզրափակիչ քննությանը տրվում է 9 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Աշխատասեղանի նախագիծ: **Թեմա 2.** Աշխատասեղանի աթոռի նախագիծ: **Թեմա 3.** Աշխատանքային լուսամփոփի նախագիծ: **Թեմա 4.** Գրապահարանի նախագիծ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Гиббс Д., Настольная книга дизайнера интерьеров, 2008.
2. Макарова В., Дизайн помещений. Стили интерьера на примерах, 2011.
3. Ахремко В., Стили интерьера в дизайне типовых квартир, 2014.

1. 0404/B40	2. Մակետավորում-1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 Ժամ/շաբ.	5. 4/56/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
	8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել հարթ երկրաչափական մարմիններից ստանալ եռաչափ ծավալ պատրաստելու մանրակերտ, խորացնել գիտելիքները երգոնոմիկ խնդիրները վերհանելու և լուծելու ուղղությամբ:	
	Դասընթացի խնդիրները՝	
	1. սովորեցնել ստանալ եռաչափ ծավալ,	
	2. վերհանել, հետազոտել, հավաքագրել նյութեր /նախագծեր/,	
	3. ծանոթացնել մակետավորման մեջ կիրառվող տարրեր նյութերին և դրանց հետ աշխատելու ձևերին,	
	4. կիրառել գծագրության և կոմպոզիցիայի հիմունքների, էրգոնոմիկայի, նախագծման, եռաչափ մոդելավորման գիտելիքները՝ մակետավորման և նախագծային խնդիրների լուծման համար:	
	9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝	
	ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.	
	1. Ներկայացնելու մակետը և դրա դերը դիզայների նախագծային գործունեության մեջ,	
	2. մանալու պարզ և բարդ կտրվածքներով երկրաչափական մարմինների առանձնահատկություններ:	
	բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.	
	1. կատարելու պարզ և բարդ կտրվածքներով երկրաչափական մարմինների կոմպոզիցիա,	
	2. ցուցադրելու նախագծման փուլերը:	
	գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան)	
	1. կատարելու թիմային աշխատանք:	
	10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.	
	Ա1. Միջավայրի արդյունաբերական խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:	
	Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին:	
	Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական դիզայն նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:	
	Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:	
	Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:	
	Բ4. Մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:	

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջարես գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացարում, պատմում եւ այլն),

2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն),

3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջարրանքի կատարում եւ այլն),

4. ձանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացարականցուցադրական, պրոբլեմային-որոշողական),

5. խոտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր /գնահատվում է լսարանում կատարված առաջարրանքները/: 8 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար և 3 միավոր մասնակցության համար:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Մակետը և դրա դերը դիզայների նախագծային գործունեության մեջ: **Թեմա 2.** Պարզ երկրաչափական մարմիններ. **Թեմա 3.** Բարդ կտրվածքներով երկրաչափական մարմիններ: **Թեմա 4.** Պարզ երկրաչափական մարմիններով ստատիկ կոմպոզիցիա: **Թեմա 5.** Բարդ երկրաչափական մարմիններով դինամիկ կոմպոզիցիա: **Թեմա 6.** Տառատեսակներ՝ 3D, ստեղծել կոմպոզիցիա:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Конструирование из бумаги. – Ташкент.: «ЦК Компартии Узбекистана», 1988.
2. Большая книга поделок. – М.: «Питер», 2012
3. Диюла Кес, Стили мебели, 1981.

1. 0404/B41	2. Դիզայն նախագծում-3	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	
6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է սովորեցնել խոտերիերի և էքստերիերի դիզայնի հիմունքները, դրանց հիմնական տարրերը ինքնուրույն ձևավորելու հմտությունները.:		
Դասընթացի խնդիրները		
<ol style="list-style-type: none"> 1. օգտագործել ժամանակակից տեխնիկական տեխնոլոգիաներ, 2. դիզայներական նախագծերի մշակման ընթացքում հիմնական գործնական տեխնիկային տիրապետելու կարողություն, 3. էքստերիերի մեջ կիրառել նյութերի գունային մշակման կապը: 		

<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p>
<p>1. Վերարտադրելու և գունային վերամշակման ենթարկելու նախագծած աշխատանքները,</p> <p>2. թվարկելու հիմնական մեթոդներն ու դիզայնին առնչվող նախագծային փուլերը</p>
<p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p>
<p>1. կատարելու պարզ ինստերիերի և էքստերիերի նախագծման էսքիզներ,</p> <p>2. կիրառելու գծագրության, կոմպոզիցիայի հիմունքների և գունատեսության հիմնական օրենքները նախագծային փուլերի ժամանակ,</p> <p>3. ստանալու խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ գծագրային տեսքերն ու գունային/ֆակտուրային լուծումները,</p> <p>4. կիրառելու դիզայն-նախագծման մեթոդները և կոմպոզիցիայի հիմունքները աշխատանքի ձգրիս կատարման համար</p>
<p>գ. քննիանության/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վարժ արտահայտելու/բացատրելու սեփական մտքերը/նախագծերը, 2. իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում և ներկայացնելու հայտնի դիզայնների նախագծերի օրինակներ, 3. հետևելու թրենինգերի զարգացմանը և աճին, 4. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում, 5. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:
<p>10. Դասընթացը ձևակորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունները.</p> <p>Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2 Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:</p> <p>Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:</p> <p>Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տարատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:</p> <p>Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագորյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, յուրերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, երգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:</p> <p>Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:</p> <p>Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:</p> <p>Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p>Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:</p> <p>Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էջիկայի նորմերը:</p> <p>Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն), 2. զննական մեթոդները (դիզայնական նյութերի ցուցաբերում, դիտում եւ այլն), 3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն արտաջրանքի կատարում եւ այլն), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրականցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),

5. հնտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ եզրափակիչ քննությամբ՝ 9 միավոր, ընթացիկ ստուգումներով՝ 6 միավոր և ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար՝ 5 միավոր:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Առանձնատան հատակագծի ուսումնասիրություն և գծագրում: Թեմա 2. Առանձնատան սենյակների պլանավորում և չափագրում: Թեմա 3. Առանձնատան ներքին հարդարանք՝ ինտերիեր: Թեմա 4. Առանձնատան արտաքին հարդարանք՝ էքստերիեր:
14. Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Կոմանին Բ. Ի., Կухտա Մ. Ը., Դիզայն. Մատերիալы. Տեխնոլոգии, 2011□ 2. Ադամչիկ Մ. Յ., Դիզայն և օգուտ կոմպոզիցիա մատերիալներու արտաքին հարդարանք, 2010□ 3. Միխայլով Ս. Մ., Իստորիա դիզայնա, 2003.

1. 0404/B42	2. Մակետավորում-2	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 8 /52/0	
6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
	8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել հարթ երկրաչափական մարմիններից ստանալ եռաչափ ծավալ պատրաստելու մանրակերտ, խորացնել գիտելիքները էրգոնոմիկ խնդիրները վերհանելու և լուծելու ուղղությամբ:	
	Դասընթացի խնդիրները՝ 1. սովորեցնել ստանալ եռաչափ ծավալ, 2. վերհանել, հետազոտել, հավաքագրել նյութեր/նախագծեր/, 3. ծանոթացնել մակետավորման մեջ կիրառվող տարրեր նյութերին և դրանց հետ աշխատելու ձևերին, 4. կիրառել զծագրության և կոմպոզիցիայի հիմունքների, էրգոնոմիկայի, նախագծման, եռաչափ մոդելավորման գիտելիքները մակետավորման և նախագծային խնդիրների լուծման համար:	
	9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	
	1. ներկայացնելու օրիգամիի և կիրիգամիի պատմությունը և տարատեսակները, 2. իմանալու մանկական այգու մակետավորման առանձնահատկությունները:	
	բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	
	1. կատարելու գրքի ներքին և արտաքին ձևավորում, 2. կատարելու մանկական այգու մակետավորում:	
	գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան)	
	1. կատարելու թիմային աշխատանք, 2. վարժ արտահայտելու/բացատրելու սեփական մտքերը/նախագծերը, 3. հետևելու թրեների զարգացմանը և աճին, 4. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում, 5. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:	
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.		
Ա1. Միջավայրի արդյունաբերական խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:		
Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդներ՝ առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին:		
Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական դիզայն նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:		
Բ2. Ստեղծել և վերարտարել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /զծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տարատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:		
Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրան՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ		

վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մակետավորման աշխատանքներում արհետավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և իմանարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջարեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավորություն:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն),
2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն),
3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջարրանքի կատարում եւ այլն),
4. ձանաշողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրականցուցադրական, պրոբլեմային-որոշողական),
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց ընթացիկ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ եզրափակիչ քննությամբ՝ 9 միավոր, ընթացիկ ստուգումներով՝ 8 միավոր և ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար՝ 3 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ իմանական բաժիններից.

Թեմա 1. Օրիգամի. պատմությունը: **Թեմա 2.** Պարզ և բարդ օրիգամի: **Թեմա 3.** Կիրիգամի. պատմությունը:

Թեմա 4. Պարզ և բարդ կիրիգամի: **Թեմա 5.** Կիրիգամի՝ գրքի ներքին ձևավորում: **Թեմա 6.** Մանկական այգու մակետավորում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Адриан Форти, Объекты желания. Дизайн и общество с 1750 года, 2013.
2. М.С.Кухта, В.И.Куманин, М.Л.Соколова, М.Г.Гольдшмидт, Промышленный дизайн, . -Томск: Изд-во Томского политехнического университета, 2013.
3. М.Г.Марцинечко, Основы дизайна – проектирования, - Москва 2013.

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ

/ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ-2/

1. 0404/ B46	2. «ՀԲ»Հազուստի մոդելավորում և նախագծում-1	3. 9 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 10/80/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է սովորեցնել կատարել հազուստի ներքին և արտաքին չափումներ, ծանոթացնել հազուստի առանձին դետալների նախագծման մեթոդներին և նախնական գծագրերի կատարման եղանակներին: Ծանոթացնել մարդու անատոմիական և ֆիզիոլոգիական առանձնահատկություններին, կատարել համապատասխան չափումներ, կատարել ձևվածքներ, ըստ չափումների, ինչպես նաև կոնստրուկտավորել և կարել հանձնարարված հազուստը: Իրականացնել հետազոտական աշխատանքները թեմայի շուրջ, հավաքել տեսական և գործնական տվյալներ, վերլուծել դրանք և կատարել եզրակացնություններ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ծանոթացնել հազուստի ներքին և արտաքին չափագրումների մեթոդներին,		

2. կատարել կարաբաժինների հաշվարկներ և ազատ հազուստի կոնստրուկտավորում,
3. սովորեցնել կատարել հազուստի առանձին դետալների նախագծման նախնական գծագրեր,
4. սովորեցնել անտրոպոմետրիայի ժամանակակից մեթոդները,
5. իմանալով մարդու արտաքին համաշափությունները և ձևերը, անհամաշափության դրսորումները, կատարել կոնստրուկտավորում,
6. սովորեցնել շրջազգեստի կոնստրուկտավորում և կարում,
7. սովորեցնել վերարկուի կոնստրուկտավորում:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. մեկնաբանելու հազուստի ներքին և արտաքին չափազրումների մեթոդները և բացատրելու չափումների միջև կապը,
2. բացատրելու և մեկնաբանելու հազուստի ներքին և արտաքին չափումների միջև կապը,
3. մեկնաբանելու անտրոպոմետրիայի ժամանակակից մեթոդները,
4. ցուցադրելու մարդու արտաքին համաշափությունների և անհամաշափության դրսորումները,
5. թվարկելու չափումների մարդաբանական ստանդարտները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. նախագծելու և կառուցելու հազուստի առանձին մասեր/դետալներ,
2. կատարելու, հիմնավորելու և նախագծելու հազուստի ներքին և արտաքին չափումներ:
3. նախագծելու և կառուցելու շրջազգեստ,
4. նախագծելու և կարելու վերարկու:

գ. բնդիանքական/փոխանցելի կարողություններ

1. հազուստի մոդելավորման ոլորտում հետևելու թրենդերի զարգացմանը և աճին,
2. իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում և ներկայացնելու հայտնի դիզայներների նախագծերի օրինակներ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հազուստի դիզայնի խնդիրների լրացման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադեմ գիտելիքների հետ միապին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հազուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, երգնումիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Սակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Սայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդագործության սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խորային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,

4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինստերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
9. վերահսկողության մեթոդներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է եզրափակիչ գնահատմամբ՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններին՝ 8 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 3 միավոր, իսկ 2-րդ՝ հետազոտական բաղադրիչի գնահատմանը՝ 5 միավոր: 3 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքի համար և եզրափակիչ քննությանը տրվում է 9 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

1. Հագուստի մոդելավորում.

Թեմա 1. Հագուստի ներքին չափսերը: **Թեմա 1.2.** Կարաբաժինների հաշվարկումը ազատ հագուստի կոնստրուկտավորման համար: **Թեմա 1.3.** Հագուստի մանեկեններ: **Թեմա 1.4.** Հագուստի ներքին և արտաքին չափումների միջև կապը: **Թեմա 1.5.** Հագուստի առանձին մասերի/դետալների նախագծման մեթոդները: **Թեմա 1.6.** Նախնական գծագրերի կառուցուման եղանակները:

2. Հագուստի նախագծում.

Սերածություն: **Թեմա 2.1.** Ըստհանուր տեղեկություններ մարդու անատոմիայի և ֆիզիոլոգիայի վերաբերյալ /կմախք, մկանային համակարգ, ճարպային օանզված, մաշկի կառուցվածք, արյան շրջանառություն և քրոնարտադրություն/: **Թեմա 2.2.** Մարդու արտաքին համաշափությունների և ձևերի կարգ բնութագիր /մարդու արտաքին ձև, համաշափություն, անհամաշափության դրսուրումներ/: **Թեմա 2.3.** Մարդարանություն կամ անտրոպոմետրիա /անտրոպոմետրիայի ժամանակակից մեթոդները, չափումների հիմնական բնութագրերը: **Թեմա 2.4.** Մարմնի ծավալային հատկությունների բաշխման և փոփոխությունների օրինաշափությունները: **Թեմա 2.5.** Չափսի մարդարանական ստանդարտներ: **Թեմա 2.6.** Երեխանների մարմնի ծավալային տիպարանություն կառուցելու առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.7.** Շրջազգեստի նախագծում և իրականացում: **Թեմա 2.8.** Վերարկուի նախագծում և իրականացում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Бердник Т. О., Основы художественного проектирования и эскизной графики. Ростов на Дону, 2005.
2. Васильев А. А., История моды. Выпуск 10. М., 2007.
3. Гильман Р. А., Художественная распись тканей: Учеб. Пособие для студ. высш. учеб. заведений, 2004.
4. Ермолова Л. П., Основы дизайнераского искусства. М., 2009.
5. Сидоренко В. И., История стилей в искусстве и костюме. Ростов н/Д, 2004.
6. Тейл К., Мода и текстиль. Рождение новых тенденций. Минск, 2009.
7. Гусейнов Г. М., Ермилова В. В. и др. Композиция костюма. М., 2003.
8. Петушкова Г. И., Проектирование костюма: Учебник для высш. учеб. заведений. М., 2004.
9. Кавamura Ю., Теория и практика создания моды. Минск, 2009.
10. Попова С. Н., История моды, костюма и стиля. М., 2009. – 271
11. <https://tyttaya.ru/stili-odezhdy/>

https://shei-sama.ru/publ/osnovy_konstruirovaniya_odezhdy/47

1. 0404/ B43	2. Տարագի պատմություն	3. 3 ECTS կրելիք
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 20/10/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել կանացի և տղամարդկանց հայկական ավանդական տարագին, դրանց գործածքներին և զարդարվեստին, որպեսզի հետազա հագուստի մոդելավորման ստեղծագործական աշխատանքներում ուսանողը պահպանի և կիրառի հայկական տարագի մոտիվները:
Դասընթացի խնդիրները.

1. տարբերակել զարդերը և իմանալ դրանց նշանակությունը,
2. իմանալ կանանց և տղամարդկանց տարբեր տարածաշրջանների գգեստների ձևաձները,
3. տիրապետել հայկական ավանդական գգեստում կիրառվող կարատեսակներին,
4. իմանալ հայկական ավանդական ասեղնագործության տեսակները:

**9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝
առ մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.**

1. Ճանաչելու տարբեր տարածաշրջանների կանացի և տղամարդկանց ավանդական զգեստները,
2. Ճանաչելու և թվելու տարբեր տարածաշրջանների կանացի և տղամարդկանց ավանդական զգեստների բաղադրիչները,
3. Ճանաչելու տարագում օգտագործվող զարդամուտիվները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. արտանկարելու և նկարելու տարագում օգտագործվող զարդամուտիվները,
2. կրկնօրինակելու տարբեր տարածաշրջանների կանացի և տղամարդկանց ավանդական զգեստները,
3. ստեղծագործական աշխատանքներում օգտագործելու ավանդական հայկական տարագումկիրառվով կարատեսակները, զարդերը,
4. ստեղծագործական աշխատանքներում արտահայտելու ավանդական հայկակատ տարագիավանդույթները և մոտիվները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. կատարելու ինքնուրույն և խմբային հետազոտական աշխատանք և արդյունքները ներկայացնելու տպագիր կամ էլեկտրոնային ձևավորված տարբերակով:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1.Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

Բ1.Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ3.Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և իմանավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և որանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Գ1.Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2.Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հատակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:

Գ3.Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ4.Ստանձնելու անձնական պատճենատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. խնտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
9. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ զնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ ընտրություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: 8 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար և 3 միավոր՝ մասնակցության համար:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1.Ներածություն: Գործվածքներ և նրանց զարդարվեստը: **Թեմա 2.**Կանացի զգեստներ: **Թեմա 3.**Տղամարդկանց զգեստներ: **Թեմա 4.**Կանացի և տղամարդկանց զինի հարդարանքներ: **Թեմա 5.**Կանացի և տղամարդկանց գուլպաներ և ոտնամաններ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Պատրիկ Ա., Հայկական տարազ. հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը, Հայկական ՍՍՀ ԳԱ հրատարակչություն, Երևան, 1967, 158 էջ:
- Ավագյան Ն., Հայկական ժողովրդական տարազը XIX-XX դդ. Ակգրին, Ե., 1983:
- Հյուսիսյան Գ., Շապին Գարահիսարի և շրջանի ազգագրական նյութեր:
- Լալայան Ե., Տնայնագործությունը Վասպորտականում, Թիֆլիս, 1914:
- Հայկական տարազ XVIII – XIX դդ. Ալբու-կատարող Երևան, Հայաստանի պատմության թանգարան, 2014:

1. 0404/ B47	2. «ՀԲ» Հագուստի մոդելավորում և նախագծում-2	3. 6 ECTS կրետիս
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել հագուստի ոճերին և պահանջված նորաձևություններին, ինչպես նաև հագուստի հորինվածքային հիմնական ձևերին, սկզբունքներին և մոտեցումներին: Սովորեցնել կատարել հագուստի նախագծում: Սովորեցնել ուսանողներին ընտրված թեմայի շուրջ իրականացնել հետազոտական աշխատանք, հավաքագրել տեսական և գործնական տվյալներ, կատարել վերլուծություն և եզրակացություն:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. սովորեցնել տարբերակել հագուստի կոմպոզիցիայի հիմնական ձևերն ու կատեգորիաները,		
2. սովորեցնել ստեղծել հագուստի տիպային մոդելներ և նախագծեր,		
3. սովորեցնել կատարել տեխնիկական մոդելավորում,		
4. սովորեցնել կատարել լեկալների պատրաստում և բազմացում,		
5. կառուցել հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ կիրառելով ձևերի օրգանական ամբողջությունը, տարրերի ստորադասումը, փոխկապակցումը, մասշտաբայնությունը և հավասարակշռվածությունը,		
6. կատարելու հետազոտական աշխատանք և ստեղծելու ներդաշնակ հորինվածքներ,		
7. ձանաշել և նկարագրել ոճերն ու ուղղությունները հագուստի նորաձևության մեջ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն.		
1. ձանաշելու, մեկնաբանելու և վերլուծելու հագուստի նորաձևության ոճերն ու ուղղություններ,		
2. կատարելու հետազոտական աշխատանք և ներկայացնելու աշխատանքի արդյունքները տպագիր և էլեկտրոնային ձևավորված,		
3. ձանաշելու հագուստի տիպային մոդելները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. հագուստի մոդելավորման ոյնորություն հետևելու թրեների զարգացմանը և աճին:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության խմացություն:		
Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջարել գիտելիքների հետ միասին:		
Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:		
Բ2. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության,		

գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ձիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցղական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
9. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ քննություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: 8 միավոր տրվում է հնքնուրույն աշխատանքների կատարման համար և 3 միավոր՝ մասնակցության համար:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

1. Հագուստի մոդելավորում.

Ներածություն: **Թեմա 1.** Կոմպոզիցիա: Նրա հիմնական ձևերն ու կատեգորիաները: **Թեմա 1.2.** Կոմպոզիցիայի հիմնական տեսակները: **Թեմա 1.3.** Ձևերի օրգանական ամրողությունը: **Թեմա 1.4.** Տարրերի ստորադասում, փոխկապակցում: **Թեմա 1.5.** Մասշտար և համամասնություն: **Թեմա 1.6.** Ոլիգորիոդիկ կոմպոզիցիոն կառուցվածքների հիմք: **Թեմա 1.7.** Հավասարակշռություն: **Թեմա 1.8.** Ուժեր և ուղղություններ: **Թեմա 9.** Նորածնության խոշոր տներ և հավաքածուներ /DOLCE&GABBANA, DIOR, Пьеर Карден, Жан Поль Готье, Кристиан Лакруа, Пако Рабан, Живанши, Валентино Гаравани,ն Ջորջիո Армани, Карл Лагерֆեльդ, Кельвин Кляйն/:

2. Հագուստի նախագծում.

Թեմա 2.1. Հագուստի տիպային մոդելների կառուցում: **Թեմա 2.2.** Հագուստի նոր մոդելների նախագծում:

Թեմա 2.3. Տեխնիկական մոդելավորում: **Թեմա 2.4.** Հագուստի դետալների աշխատանքային գծագրերի կառուցում: **Թեմա 2.5.** Լեկալների պատրաստում և տեխնիկական բազմացում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Виноградов С. К., Репейков В. Н., Лебедев А. М. Конструирование мужской верхней одежды, 1961.
2. Васильев А. А., История моды. Выпуск 10. М., 2007.
3. Бердник Т. О., Основы художественного проектирования и эскизной графики. Ростов на Дону, 2005.
4. Васильев А. А., История моды. Выпуск 10. М., 2007.
5. Гильман Р. А., Художественная роспись тканей: Учеб. Посл для студ. высш. учеб. заведений, 2004.
6. Ермолова Л. П., Основы дизайнерского искусства. М., 2009.
7. Сидоренко В. И., История стилей в искусстве и костюме. Ростов н/Д, 2004.
8. Тейл К., Мода и текстиль. Рождение новых тенденций. Минск, 2009.
9. Гусейнов Г. М., Ермилова В. В. и др. Композиция костюма. М., 2003.
10. Петушкова Г. И., Проектирование костюма: Учебник для высш. учеб. заведений. М., 2004.
11. Кавамура Ю., Теория и практика создания моды. Минск, 2009.
12. Попова С. Н., История моды, костюма и стиля. М., 2009. – 271 –

13. <https://tyttaya.ru/stili-odezhdy/>

14. https://shei-sama.ru/publ/osnovy_konstruirovaniya_odezhdy/47

1. 0404/B44	2. Աշխատանք նյութի վրա-1	3. 6 ECTS կրետիս
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 4/56/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ հագուստի ձևավորման, մշակման համար տեսական գիտելիքների և գործնական հմտություններ, սովորեցնել տարրեր ձևերի, ուրվագծերի, նորածն կտրվածքների կարեղություն՝ հաշվի առնելով նյութերի հատկությունները:		
Դասընթացի խնդիրները՝		
1. ստանալ հագուստի նախագիծ,		
2. վերհանել հետազոտել, հավաքագրել նախագծեր,		
3. կիրառել գծագրության և կոմպոզիցիայի հիմունքների, նախագծման գիտելիքները՝ նախագծային խնդիրների լուծման համար,		
4. ներկայացնել հագուստի կառուցողական մոդելավորման առանձնահատկությունները արտադրության մեջ		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու նախագծային աշխատանքների դերը հագուստի ոճավորման մեջ,		
2. իմանալու պարզ և բարդ կտրվածքնով հագուստի առանձնահատկությունները,		
3. ներկայացնելու հագուստի հիմնական դետալների մոդելավորման ընդհանուր սկզբունքները և առանձնահատկությունները		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. կատարելու պարզ և բարդ կտրվածքով հագուստի կառուցողական մոդելավորում,		
2. մշակելու հագուստի պարզ և բարդ դետալներ,		
3. ցուցադրելու նախագծման փուլեր		
գ. բնդիանդական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. կատարելու թիմային աշխատանք		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.		
Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:		
Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:		
Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:		
Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:		
Բ4. Մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:		
Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:		
Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկանատիկ աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		
11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն),		
2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն),		
3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջարրանքի կատարում և այլն),		
4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական ցուցադրական, պրոբեմային-		

որոնողական),
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ երկու ընթացիկ ընություններով՝ 9 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: 8 միավոր տրվում է ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար և 3 միավոր մասնակցության համար:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հազուստի մողելավորման մեթոդները: Թեմա 2. Հազուստի կառուցողական մողելավորման ընդհանուր սկզբունքներ: Թեմա 3. Նյութերի հատկությունների կազմը հագուստի ձևի հետ: Թեմա 4. Պարզ կտրվածքով հագուստի կառուցողական մողելավորում: Թեմա 5. Բարդ կտրվածքով հագուստի կառուցողական մողելավորում:
14. Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Сычева Ирина, Сборник «Ателье. 100 вопросов и ответов». Техника кроя «М.Мюллер и сын». https://www.labirint.ru/books/424928/
2. Полный курс кройки и шитья. Объемное моделирование женской одежды без сложных расчетов и чертежей для начинающих, М., 2017.
3. Жилевска Тереза, из серии: Рукоделие. Шитье по-французски. https://avidreaders.ru/serie/rukodelie-shite-po-francuzski/

1. 0404/ B48	2. Հագուստի մողելավորում և նախազում-3	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	
6.7-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ ընտրությունների գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել մանկական, կանացի և տղամարդու հագուստի կառուցման համաշափություններին: Ստեղծել մանկական, կանացի և տղամարդու հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ կիրառելով գույնի և նախշի ազդեցությունը, կոնստրուկտիվ և դեկորատիվ կառուցուման սկզբունքները:		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. սովորեցնել հագուստի մողելավորման կոնստրուկտիվ և դեկորատիվ կառուցման սկզբունքները կիրառել կոմպոզիցիաների ստեղծման գործում,		
2. կառուցել երկրաչափական ձևերով հագուստի կոմպոզիցիաներ,		
3. օգտագործելով գույնի և նախշի ազդեցությունը ստեղծել մանկական, կանացի և տղամարդու հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ հաշվի առնելով տարիքային առանձնահատկությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կիինք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ճանաչելու և մեկնաբանելու հագուստի նորաձևության հայտնի տները և դրանց հավաքածուները,		
2. մեկնաբանելու և ցուցադրելու կոնստրուկտիվ և դեկորատիվ կառուցուման սկզբունքները հագուստում,		
3. ճանաչելու հագուստի երկրաչափական ձևերը,		
4. բացատրելու մանկական, կանացի և տղամարդու հագուստի կոմպոզիցիաների առանձնահատկություններն ըստ տարիքի:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. նկարելու հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ կիրառելով կոնստրուկտիվ և դեկորատիվ կառուցուման սկզբունքները,		
2. նկարելու հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ հաշվի առնելով գույնի և նախշի ազդեցությունը,		
3. նկարելու հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ հաշվի առնելով հագուստի երկրաչափական ձևերը,		
4. նկարելու մանկական, կանացի և տղամարդու հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ հաշվի առնելով տարիքային առանձնահատկությունները:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. հագուստի մողելավորման ոլորտում հետևելու պահանջարկի զարգացմանը և աճին,		
2. կատարելու ինքնուրույն և խմբային հետազոտական աշխատանք, ներկայացնելու այլունքները տպագիր և էլեկտրոնային ձևավորված նյութերի տեսրով:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցադրել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:		

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ):

Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադիմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,

Վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց ընթացիկ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ եզրափակիչ քննությամբ՝ 9 միավոր, ընթացիկ ստուգումներով՝ 8 միավոր և ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար՝ 3 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

1. Հագուստի մոդելավորում.

Թեմա 1. 2. Հագուստի երկրաչափական ձևերը: **Թեմա 1.2.** Գույնի և նախշի ազդեցությունը հագուստում:

Թեմա 1. 3. Հայտնի նորաձևության դպրոցների և դիզայներների հավաքածուների ազդեցությամբ 5 հավաքածուի ստեղծում: **Թեմա 1.4.** Հայկական տարազի միտումներով հավաքածուի ստեղծում:

2. Հագուստի նախագծում.

Թեմա 2.1. Կոնստրուկտիվ և դեկորատիվ կառուցումների հագուստում: **Թեմա 2.2.**

Սանկական և կանացի հագուստի կառուցման համաշափությունները: **Թեմա 2.3.** Տղամարդու հագուստի կառուցման համաշափությունները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Бердник Т. О., Основы художественного проектирования и эскизной графики. Ростов на Дону, 2005.
2. Васильев А. А., История моды. Выпуск 10. М., 2007.
3. Гильман Р. А., Художественная роспись тканей: Учеб. Пособие для студ. высш. учеб. заведений, 2004.
4. Ермолова Л. П., Основы дизайнерского искусства. М., 2009.
5. Сидоренко В. И., История стилей в искусстве и костюме. Ростов н/Д, 2004.
6. Тейл К., Мода и текстиль. Рождение новых тенденций. Минск, 2009.
7. Гусейнов Г. М., Ермилова В. В. и др. Композиция костюма. М., 2003.
8. Петушкова Г. И., Проектирование костюма: Учебник для высш. учеб. заведений. М., 2004.
9. Кавамура Ю., Теория и практика создания моды. Минск, 2009.
10. Попова С. Н., История моды, костюма и стиля. М., 2009. – 271□
11. <https://tyttaya.ru/stili-odezhdy/>
12. https://shei-sama.ru/publ/osnovy_konstruirovaniya_odezhdy/47

1. 0404/B36	2. Աշխատանք նյութի վրա-2	3. 6 ECTS կրելիս
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 8/52/0	
6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել հազուստի հիմնական դետալների մոդելների պատրաստելուն, խորացնել գիտելիքները հազուստի նախագծման խնդիրները վերհանելու և լուծելու ուղղությամբ:

Դասընթացի խնդիրներ՝

1. ծանոթացնել հազուստի մեջ կիրառվող տարրեր նյութերին և դրանց հետ աշխատելու ձևերին,
2. կիրառել գծագրության և կոմպոզիցիայի հիմունքների, երգոնոմիկայի, նախագծման, եռաչափ մոդելավորման գիտելիքները մակետավորման և նախագծային խնդիրների լուծման համար:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու հագուստի դիզայնի նախագծման փուլերը,
2. իմանալու պարզ և բարդ կտրվածքների առանձնահատկությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու պարզ և բարդ կտրվածքներով հազուստի նախագիծ,
2. ցուցադրելու նախագծման փուլերը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այլպիսիք կան)

1. կատարելու թիմային աշխատանք:

10. Դասընթացը ձեւադրում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Ա1. Միջավայրի, արյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջարկելով գիտելիքների հետ միասին:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատճերային միջոցներ (տեսապատճերային գովազդներ)` օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տարատեսակներ, լրսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրարելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջարել գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն),- 2. զննական մեթոդները (դիզայնի նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն),- 3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում եւ այլն),- 4. ձանաշղողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրականցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),- 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Գնահատվում է առանց ընթացիկ ընտրթյունների գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ եզրափակիչ քննությամբ՝ 9 փակոր, ընթացիկ ստուգումներով՝ 6 միավոր և ինքնուրույն աշխատանքների կատարման համար՝ 5 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Տղամարդկանց, կանացի և մանկական հագուստի հիմնական դետալների մոդելավորման առանձնահատկությունները և տարբերությունները: Թեմա 2. Դեկորատիվ դետալների կառուցողական մոդելավորում: Թեմա 3. Հագուստի պարզ դետալների դիզայնի մշակում: Թեմա 4. Հագուստի բարդ դետալների դիզայնի մշակում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Алдрич Уинифред, Английский метод конструирования и моделирования. Мужская одежда,
2. Алдрич Уинифред, Английский метод конструирования и моделирования. Детская одежда,
3. https://www.litres.ru/serii-knig/biblioteka-zhurnala-atele

ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐ

1. 0404/B49	2. Ուսումնական պրակտիկա-1	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 4-րդ կիսամյակ	5. Ստուգաք	
	<p>6. Պրակտիկայի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին տարբեր արտադրություններում գործող դիզայններական ծառայությունների: Խորացնել մասնագիտական գործնական կարողությունները: Հնարավորություն ստեղծել մասնագիտական գիտելիքները և կարողությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ: Ամրապնդել կապը աշխատաշուկայի հետ:</p> <p>Պրակտիկայի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ծանոթացնել արտադրական դիզայնի գործունեության առանձնահատկություններին և կազմակերպչական գործընթացներին, 2. մասնակցել արտադրական գործընթացի, 3. ստեղծել անհատական և խմբային նախագծեր և կազմել պորտֆոլիո: <p>7. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի:</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բնութագրելու պրակտիկա իրականացրած կազմակերպության գործունեությունը, մասնագիտական առանձնահատկությունները, մասնագիտական պահանջները, 2. ներկայացնելու համապատասխան էսքիզներ և նախագծեր: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. մասնակցելու պրակտիկա իրականացված հիմնակության դիզայններական նախագծեր: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. աշխատելու թիմում, 2. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար, 3. կազմելու մասնագիտական պորտֆոլիո: <p>գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p>գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:</p> <p>գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմները:</p> <p>գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p>գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p>գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:</p> <p>գ8. Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p> <p>գ9. Կերպութելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսուրելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:</p> <p>9. Կիրառվել են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդները (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), զննական մեթոդները (զննական պարագաների դիմումն ու ցուցադրումը), 2. գործնական մեթոդները (առաջադրանքներիր, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը), 	

հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքրի դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում), ինտերակտիվ-կառուցողական

3. Մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնաղյուրների հետ), համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնամիտություն), քննադատական մտածողության մեթոդները (պորտֆոլիոների վերլուծություններ), խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիք – գոյզ կազմիք – քննարկիք, ձևակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն), ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն):

10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ուսումնական պրակտիկան ավարտվում է ստուգարքով: Ուսանողը ներկայացնում է պորտֆոլիո, որտեղ ներառված են պրակտիկայի ընթացքում կատարված նախագծերը և այլ գործնական աշխատանքներ:

11. Ուսումնական պրակտիկայի ոլորտները.

1. Վիտրաժ
2. համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում
3. բիոնիկա և արխիտեկտոնիկա
4. լուսանկարչություն և գովազդային ծառայություններ:

12. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Максимализм. Графический дизайн эпохи упадка и пресыщенности 2015г.
2. Графический дизайн XXI века 2009г.
3. <http://seportal.ru/portfolio-chto-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/>
4. http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml
5. <https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html>

1.0404/B50	2. Ուսումնական պրակտիկա-2	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 5-րդ կիսամյակ	5. Ստուգարք	
	6. Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողների համար, բուհի արվեստանոցների հնարավորությունները օգտագործելով, կազմակերպել արտադրություն, որի ընթացքում ուսանողները կցուցադրեն իրենց մասնագիտական գիտելիքները և կարողությունները:	
	Պրակտիկայի խնդիրները.	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ մասնակցել արտադրական գործունեությանը և կազմակերպչական գործընթացներին, ▪ տալ որակյալ արտադրություն, ▪ ստեղծել անհատական և խմբային նախագծեր և կազմել պորտֆոլիո: 	
	7. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝	
	ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.	
	1. կիմանա դիզայներական նախագծերի առանձնահատկությունները:	
	բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ,	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու դիզայներական նախագծեր, 2. կազմակերպելու և մասնակցելու արտադրությանը: 	
	գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ .	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. աշխատելու թիմում, 2. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար, 3. կազմելու մասնագիտական պորտֆոլիո: 	

8. Դասընթացը ձեավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հազուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ8. Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրները լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելով՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:

9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Խոսրային մեթոդները (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), զննական մեթոդները (զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը),

2. գործնական մեթոդները (առաջարրաների իրր, վարժությունները, տնային առաջարրանքի կատարումը),

3. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում),

4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, ռերային խաղ, աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ),

5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջարրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն),

6. քննադատական մտածողության մեթոդները (պորտֆոլիոների վերլուծություններ),

7. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիք – գույզ կազմիք – քննարկիք, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),

8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն):

10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ուսումնական պրակտիկան ավարտվում է ստուգարքով: Ուսանողը ներկայացնում է պորտֆոլիո, որտեղ ներառված են պրակտիկայի ընթացքում կատարված նախագծերը: Ցուցադրում է պրակտիկայի ընթացքում իր կողմից թողարկված արտադրությունը:

11. Ուսումնական պրակտիկա-2-ի ոլորտները.

Պրակտիկայի մասնակիցները ֆակուլտետի արվեստանոցներում մասնակցում են կազմակերպված արտադրությանը, որի ընթացքում ներկայացնում են դիզայներական նախագծեր և իրականացնում դրանք:

12. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. <http://seportal.ru/portfolio-chto-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/>
2. http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml
3. <https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html>

1. 0404/B52	2. Մասնագիտական պրակտիկա	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 8-րդ կիսամյակ	5. Ստուգարք	

6. Պրակտիկայի նպատակն է ավարտական աշխատանքի ոլորտային շրջանակներում իրականացնել հետազոտական աշխատանք և հիմնավորել նախագծի գործնական նշանակությունը:

Պրակտիկայի խնդիրները.

- ուսումնասիրել մասնագիտական գրականություն,
- նախագծի ոլորտային շրջանակում կատարել հետազոտական աշխատանք,
- ստեղծել նախագիծ և կազմել պորտֆուլում:

7. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ավարտական աշխատանքի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերելու գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

բ. գործնական մասնագիտական կառողություններ.

1. ընտրելու ավարտական աշխատանքի/ նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակները և հիմնավորելու դրանք,
2. հիմնվելով դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների և մեթոդների առաջադեմ գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու ավարտական աշխատանքը/ նախագիծը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կառողություններ.

1. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար,
2. ավարտական աշխատանքի խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում,
3. կազմելու մասնագիտական պորտֆուլում:

8. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կառողություն:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ8. Կիրառելու S2Z-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրները լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջարկելու համար:

9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), զննական մեթոդները (զննական պարագաների դիտումն ու ցուցաբերումը),
2. գործնական մեթոդները (առաջադրանքներիր, վարժությունները, տնային առաջարկանքի կատարումը),
3. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքրի դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում),
4. խնտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ),
5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն),
6. քննադատական մտածողության մեթոդները (պորտֆուլիոների վերլուծություններ),
7. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – զույգ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),
8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային

կայքերով և այլն):

10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Մասնագիտական պրակտիկան ավարտվում է ստուգարքով: Ուսանողը ներկայացնում է պորտֆոլիո, որտեղ ներառված են պրակտիկայի ընթացքում կատարված հետազոտությունները ավարտական նախազգի վերաբերյալ:

11. Մասնագիտական պրակտիկայի ոլորտները.

Թեմա 1. Ինտերիերի նախազգի: **Թեմա 2.** Էքստերիերի նախազգի: **Թեմա 3.** Հագուստի նախազգի: **Թեմա 4.** Առարկայի կամ իրի նախազգի:

12. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Գիտական աշխատանքների տեխնոլոգիա: Գ.Ա. Բրուտյան, - Եր.: Փիլ. միջազգային ակադեմիայի հրատ., 2010թ.-296 էջ:
 - Հովհաննիսյան Գ., Գալստյան Ն., Սողոմոնյան Մ., Մալիսայան Մ. Գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու հիմնական սկզբունքները. Մեթոդական ցուցումներ . ԵՊՀ ուսանողական գիտական ընկերություն. - Երևան: ԵՊՀ հրատ., 2014. - 72 էջ:
 - Գարրիելյան Վ., Գրավոր Խոսր, Եր., ԵՊՀ հրատ., 2007, 296 էջ:
 - Կոզին Փ., Дипломная работа. Методика написания, правила оформления и порядок защиты. Медоцинские указания, М., "Изд-во МПИ", 1990, 50 с.
 - <http://seportal.ru/portfolio-chto-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/>
 - http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml
- <https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html>

1. 0404/B51	2. Ավարտական աշխատանք	3. 12 ECTS կրեդիտ
4. 8-րդ կիսամյակ	5. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
6. Ավարտական աշխատանքի նպատակն է ուսումնառության ընթացքում ձեռք բերված տեսական գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների նպատակային կիրառում:		
Ավարտական աշխատանքի խնդիրները.		
<ul style="list-style-type: none"> ուսումնասիրել մասնագիտական գրականություն, կատարել հետազոտական աշխատանք ավարտական նախազգի ոլորտային շրջանակում, ստեղծել նախազիծ և կազմել պորտֆոլիո: 		
7. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. ավարտական աշխատանքի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերելու գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. ընտրելու ավարտական աշխատանքի/նախազգի տեխնիկական հաշվարկի եղանակները և հիմնավորելու դրանք,		
2. հիմնվելով դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների և մեթոդների և առաջադեմ գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու ավարտական աշխատանքը/նախազգը:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ .		
1. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար,		
2. ավարտական աշխատանքի խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում,		
կազմելու մասնագիտական պորտֆոլիո:		
8. Զեավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		

Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախազգելու մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատճերային միջոցներ (տեսապատճերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի

<p>ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում:/</p> <p>Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:</p> <p>Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:</p> <p>Գ8. Կիրառելու SՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p>
<p>10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ավարտական աշխատանքը ամփոփվում է առանց միջանկյալ գնահատման, ավարտական աշխատանքի հրապարակային պաշտպանությամբ:</p>
<p>11. Ավարտական աշխատանքի ոլորտները.</p> <p>Թեմա 1. Ինտերիերի նախագիծ: Թեմա 2. Էքստերիերի նախագիծ: Թեմա 3. Հագուստի նախագիծ: Թեմա 4. Առարկայի կամ իրի նախագիծ:</p>
<p>12. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <p>1.Գիտական աշխատանքների տեխնոլոգիա: Գ.Ա. Բրուտյան,- Եր.: Փիլ. միջազգային ակադեմիայի հրատ. 2010:</p> <p>2.Հովհաննիսյան Գ., Գալստյան Ն., Սողոմոնյան Մ., Մալխասյան Մ. Գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու հիմնական սկզբունքները. մեթոդական ցուցումներ . ԵՊՀ ուսանողական գիտական ընկերություն. - Երևան: ԵՊՀ հրատ., 2014. - 72 էջ:</p> <p>3.Գարրիելյան Վ., Գրավոր խոսք, Եր., ԵՊՀ հրատ., 2007, 296 էջ:</p> <p>4.Кузин Ф., Дипломная работа. Методика написания, правила оформления и порядок защиты.Медоцинские указания, М., “Изд-во МПИ”, 1990, 50 с.</p> <p>5.http://seportal.ru/portfolio-chто-tакое-portfolio-как-sделать-portfolio/</p> <p>6.http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml</p> <p>7.https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html</p>